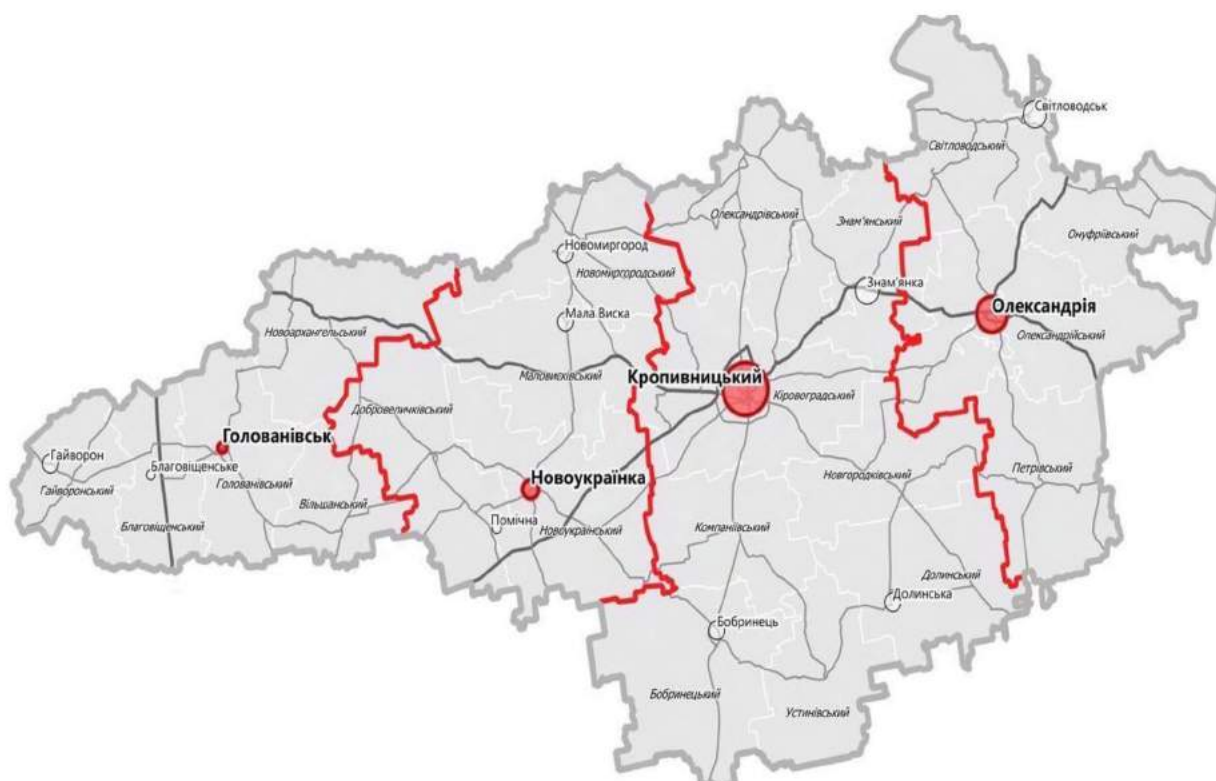

ЗАТВЕРДЖУЮ
Начальник Кіровоградської
обласної військової
адміністрації

_____ **Андрій РАЙКОВИЧ**
« _____ » _____ **2023 року**

ЕКОЛОГІЧНИЙ ПАСПОРТ **КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ ЗА 2022 РІК**

2023 рік

ЗМІСТ

Назва	Сторінка
1. Загальна характеристика	3
2. Чисельність населення	3
3. Фізико-географічна характеристика	5
4. Атмосферне повітря	7
5. Водні ресурси	31
6. Земельні ресурси	47
7. Лісові ресурси	51
8. Рослинний світ	56
9. Тваринний світ	69
10. Природно-заповідний фонд	77
11. Формування екологічної мережі	136
12. Поводження з відходами та небезпечними хімічними речовинами	138
13. Радіаційна безпека	146
14. Корисні копалини	152
15. Моніторинг навколишнього природного середовища	154
16. Міжнародне співробітництво	156
17. Планування природоохоронної діяльності	156
18. Найважливіші екологічні проблеми регіону	169
18.1. Основні чинники та критерії для визначення найважливіших екологічних проблем	171
18.2. Аналіз найважливіших екологічних проблем	175
18.2.1. Екологічні проблеми, спричинені збройною агресією проти України	176
Примітки	177

1. Загальна характеристика

Дата утворення _____	10 січня 1939 року
Територія, кв. км _____	24588,0 (4,1 % від території України)
Кількість адміністративно-територіальних одиниць ____	1029
Кількість міст _____	12*
Кількість селищ _____	27*
Кількість сільських населених пунктів _____	990*
Чисельність населення, тис. осіб _____	903,712
з них:	
міське _____	575,858
сільське _____	327,854
Щільність населення, тис. осіб на 1 кв. км _____	-

* За даними офіційного вебсайту Верховної Ради України (станом на 01.01.2022).

2. Чисельність населення Кіровоградської області станом на 01 січня 2022 року*

Таблиця 1

Назва одиниці адміністративно-територіального устрою	Чисельність наявного населення, тис. осіб		
	усього	міське	сільське
1	2	3	4
Міські територіальні громади			
Благовіщенська міська ТГ	21,052	5,825	15,227
Бобринецька міська ТГ	11,158	10,396	0,762
Гайворонська міська ТГ	24,286	14,010	10,276
Долинська міська ТГ	26,087	19,316	6,771
Знам'янська міська ТГ	27,602	26,231	1,371
Кропивницька міська ТГ	228,007	228,007	0
Маловисківська міська ТГ	14,828	9,960	4,868
Новомиргородська міська ТГ	26,239	13,145	13,094
Новоукраїнська міська ТГ	19,429	16,080	3,349
Олександрійська міська ТГ	85,307	80,692	4,615
Помічянська міська ТГ	9,738	8,608	1,130
Світловодська міська ТГ	53,582	50,388	3,194
Усього	547,315	482,658	64,657
Сільські територіальні громади			
Аджамська сільська ТГ	5,851	0	5,851
Великоандрусівська сільська ТГ	7,670	0	7,670
Великосеверинівська сільська ТГ	6,045	0	6,045
Ганнівська сільська ТГ	3,473	0	3,473

1	2	3	4
Глодоська сільська ТГ	4,057	0	4,057
Гурівська сільська ТГ	5,471	0	5,471
Дмитрівська сільська ТГ	6,316	0	6,316
Злинська сільська ТГ	5,603	0	5,603
Катеринівська сільська ТГ	5,481	0	5,481
Кетрисанівська сільська ТГ	12,689	0	12,689
Мар'янівська сільська ТГ	5,051	0	5,051
Надлацька сільська ТГ	4,142	0	4,142
Первозванівська сільська ТГ	8,398	0	8,398
Перегонівська сільська ТГ	4,404	0	4,404
Підвисоцька сільська ТГ	6,330	0	6,330
Піщанобрідська сільська ТГ	5,868	0	5,868
Попельнастівська сільська ТГ	8,234	0	8,234
Рівнянська сільська ТГ	10,033	0	10,033
Соколівська сільська ТГ	9,946	0	9,946
Суботцівська сільська ТГ	11,568	0	11,568
Тишківська сільська ТГ	3,736	0	3,736
Усього	140,366	0	140,366
Селищні територіальні громади			
Вільшанська селищна ТГ	10,957	4,526	6,431
Голованівська селищна ТГ	15,897	5,646	10,251
Добровеличківська селищна ТГ	13,173	5,358	7,815
Заваллівська селищна ТГ	10,738	5,988	4,750
Компаніївська селищна ТГ	14,237	4,323	9,914
Новгородківська селищна ТГ	14,256	5,425	8,831
Новоархангельська селищна ТГ	12,161	5,882	6,279
Новопразька селищна ТГ	8,669	6,266	2,403
Олександрівська селищна ТГ	24,709	10,230	14,479
Онуфрійська селищна ТГ	16,626	8,166	8,460
Пантаївська селищна ТГ	5,060	2,536	2,524
Петрівська селищна ТГ	22,134	7,639	14,495
Побузька селищна ТГ	8,836	5,694	3,142
Приютівська селищна ТГ	12,200	3,045	9,155
Смолінська селищна ТГ	14,614	9,243	5,371
Устинівська селищна ТГ	11,764	3,233	8,531
Усього	216,031	93,200	122,831

** Враховуючи ситуацію, що склалася у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, оприлюднення статистичного збірника буде здійснено після завершення встановленого Законом України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» терміну для подання статистичної та фінансової звітності. Чисельність населення Кіровоградської області (за оцінкою), станом на 01.01.2022 року, за наявними даними Головного управління статистики у Кіровоградській області.*

3. Фізико-географічна характеристика

Кіровоградська область як адміністративно-територіальна одиниця в складі України утворилася 10 січня 1939 року. Вона розташована в центральній частині України у межах річки Дніпра і Південного Бугу на півдні Придніпровської височини. Переважна частина території області розташована на правому березі річки Дніпро, лише смт. Власівка розташоване на його лівому березі.

Кіровоградщина займає площу 24,6 тис кв. км, що становить 4,1 % площі України. Адміністративним центром області є місто Кропивницький. В адміністративному відношенні область поділяється на 4 райони: Голованівський, Кропивницький, Новоукраїнський та Олександрійський. У складі області 12 міст, 27 селищ, 990 сільських населених пунктів. Чисельність населення на 01 січня 2022 року складала 903,7 тис. осіб.

Своєрідність і різноманітність природних умов Кіровоградської області пов'язані з її розташуванням на межі лісостепової та степової зон. Поверхня області здебільшого являє собою плато або підвищену хвилясту рівнину, розчленовану густою сіткою річкових долин, балок і ярів. Пересічні висоти коливаються в межах 150-200 м над рівнем моря. Проте на території області спостерігається значна різниця абсолютних висот.

Протяжність області з півночі на південь становить майже 148 км, із заходу на схід – 335 км. На півночі Кіровоградська область межує з Черкаською областю, на північному сході – з Полтавською, на сході й південному сході – з Дніпропетровською, на півдні – з Миколаївською, на південному заході – з Одеською, на заході – з Вінницькою областями. За сто кілометрів на захід від обласного центру Кропивницького у Новоукраїнському районі розташований географічний центр України.

Клімат Кіровоградської області помірно-континентальний, недостатньо вологий, з добре вираженими порами року. Середньорічна кількість опадів становить 499-582 мм. Річна кількість опадів в області скала 515,7 мм. Найбільше опадів випало у липні – 102,4 мм, а найменше в жовтні – 21,4 мм.

Лісостепова частина області зазнає впливу вологих повітряних мас з Атлантичного океану, а степова перебуває під впливом континентальних повітряних мас зі сходу. Вся територія області перебуває під дією західного перенесення повітряних мас помірних широт.

Клімату Кіровоградщини властиві і небезпечні явища погоди, такі як сильні зливи, град, ожеледиці, пилові бурі тощо. Нерідким явищем у степовій зоні є пилові або чорні бурі та суховії, які завдають великих збитків господарству зменшенням або повною загибеллю урожаю.

Ґрунти області характеризуються високою родючістю. У північній частині області переважають чорноземи потужні малогумусні із вмістом гумусу 5,0 % та середньогумусні із вмістом гумусу трохи більше 5,5 %. Значні площі тут займають чорноземи в різному ступені реградуровані, а також чорноземи опідзолені, темно-сірі опідзолені та сірі опідзолені ґрунти.

Актуальною проблемою регіону є водна ерозія ґрунтів.

Водні ресурси Кіровоградщини представлені річками, водосховищами, ставками та підземними водами. На просторах Кіровоградської області протікає 1599 великих, середніх і малих річок довжиною 7233,6 км. Крім того, створено 2996 ставків і 57 водосховищ. Переважають так звані малі річки – водотоки довжиною до 10 км, багато з них навіть не мають назви. Річки області належать до басейнів Дніпра і Південного Бугу, основними в межах області є річки Інгулець, Тясмин, Синюха, Велика Вись, Чорний Ташлик, Ятрань, Інгул.

Окрасою краю та місцем відпочинку є лісові насадження, 400-літні дуби, цілющі джерела.

Кіровоградщина належить до одного з найбільш насичених мінеральними ресурсами регіонів України. Це обумовлено розташуванням області в центрі Українського кристалічного щита. На території області налічується понад 390 родовищ корисних копалин, з яких 338 враховані державним балансом України.

Мінерально-сировинна база області на 16 % складається з паливно-енергетичних корисних копалин, на 58 % – із сировини для виробництва будівельних матеріалів, 26 % загальних запасів надр складають руди чорних, кольорових та рідкісних металів, а також запаси прісних і мінеральних вод.

Надра області характеризуються наявністю ряду унікальних складових корисних копалин, а саме: буре вугілля, рудна сировина (залізо, нікель), сировина для атомної енергетики (уран), нерудні корисні копалини. До особливої групи відносяться підземні води. Відкриті в останні десятиріччя золоторудні родовища – основа для створення у майбутньому золотовидобувної та золотопереробної галузі в області. За даними геологів, існує ймовірність відкриття родовищ платини, алмазів, хрому та рідкісних металів.

4. Атмосферне повітря

Моніторинг у галузі охорони атмосферного повітря у Кіровоградській області проводиться з метою отримання, збирання, оброблення, збереження та аналізу інформації про викиди забруднюючих речовин та рівень забруднення атмосферного повітря, оцінки та прогнозування його змін і ступеня небезпечності та розробки науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття рішень у галузі охорони атмосферного повітря.

Причинами надмірних викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення є: повільне впровадження пилогазоочисного обладнання на підприємствах енергетики та на підприємствах, які використовують в якості палива – природне вугілля.

Важливими показниками, які характеризують стан повітряного басейну в області, є обсяги викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних та пересувних джерел, їх динаміка, а також розрахунки цих викидів на 1 кв. км та на 1 особу.

На виконання статті 32 Закону України «Про охорону атмосферного повітря», постанови Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 року № 827 «Деякі питання здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря», Указу Президента України від 23 березня 2021 року № 111/2021 «Про Рішення Ради національної безпеки і оборони України від 23 березня 2021 року «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації» в Кіровоградській області розроблена Програма державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря на 2022-2026 роки для зони «Кіровоградська».

Вищевказана Програма погоджена Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України 01 липня 2022 року за № 25/2-12/8410-22 на засіданні Міжвідомчої комісії з питань здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря України та затверджена Рішенням Кіровоградської обласної ради від 20 вересня 2022 року за № 273.

Головною метою Програми є запровадження на території зони «Кіровоградська» автоматизованої системи державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря для забезпечення збирання, оброблення, збереження та проведення аналізу інформації про якість атмосферного повітря, оцінювання та прогнозування його змін і ступеня небезпечності, розроблення науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття управлінських рішень у галузі охорони атмосферного повітря, у сфері охорони навколишнього природного середовища, а також інформування населення про якість атмосферного повітря та його вплив на стан здоров'я та життєдіяльність людини.

Обсяги викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел забруднення в атмосферне повітря від підприємств, установ та організацій Кіровоградської області визначаються шляхом проведення інвентаризації стаціонарних джерел викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря,

видів та обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, пилогазоочисного обладнання на підприємствах області.

По області за 2022 рік обсяги викидів забруднюючих речовин і парникових газів від стаціонарних джерел забруднення складають 8,4 тис. тонн.

Спостерігається тенденція до зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів. Певний оптимізм у більш сприятливий розвиток ситуації вселяють перспективи здійснення еколого орієнтованої структурної реформи та технічної модернізації підприємств.

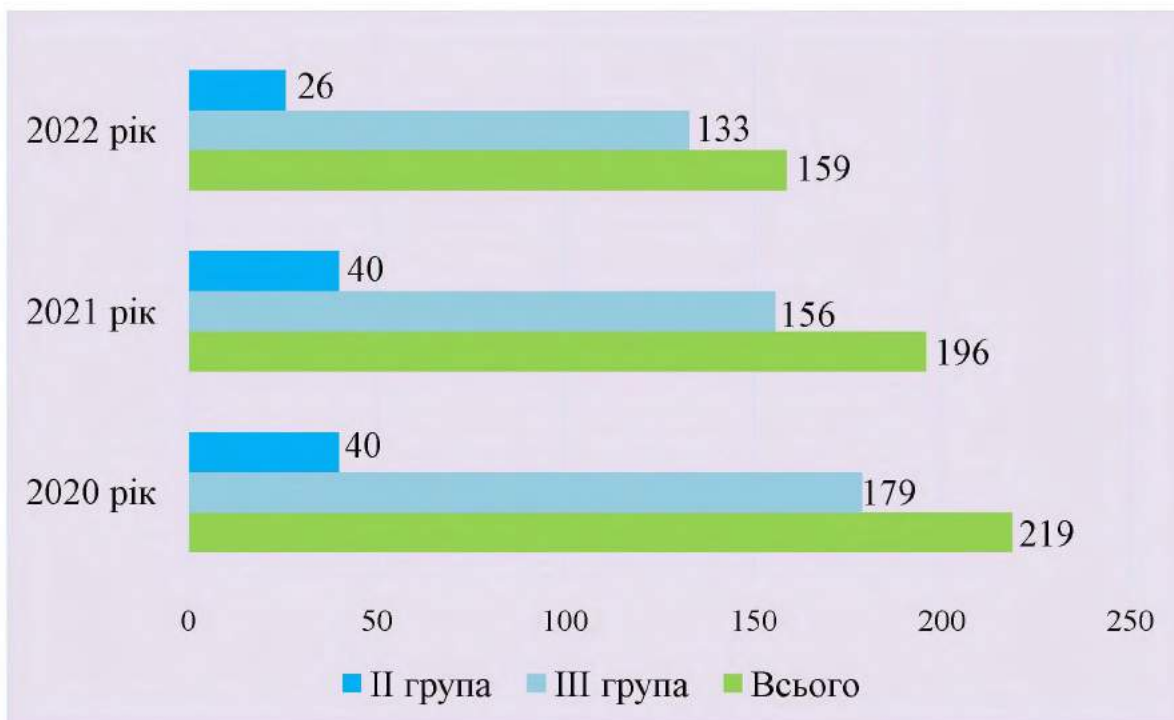
Динаміка обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря за
2022 рік та два попередніх роки

Таблиця 2

Показники	2020 рік	2021 рік	2022 рік
Загальна кількість (одиниць) дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, виданих у поточному році суб'єкту господарювання, об'єкт якого належить до:	219	196	159
другої групи	40	40	26
третьої групи	219	196	133
Викиди забруднюючих речовин та парникових газів від стаціонарних джерел, тис. т	10,7	11,1	8,4
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на км ² , т	0,4347	0,4511	*
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на одну особу, кг	11,5	12,2	*

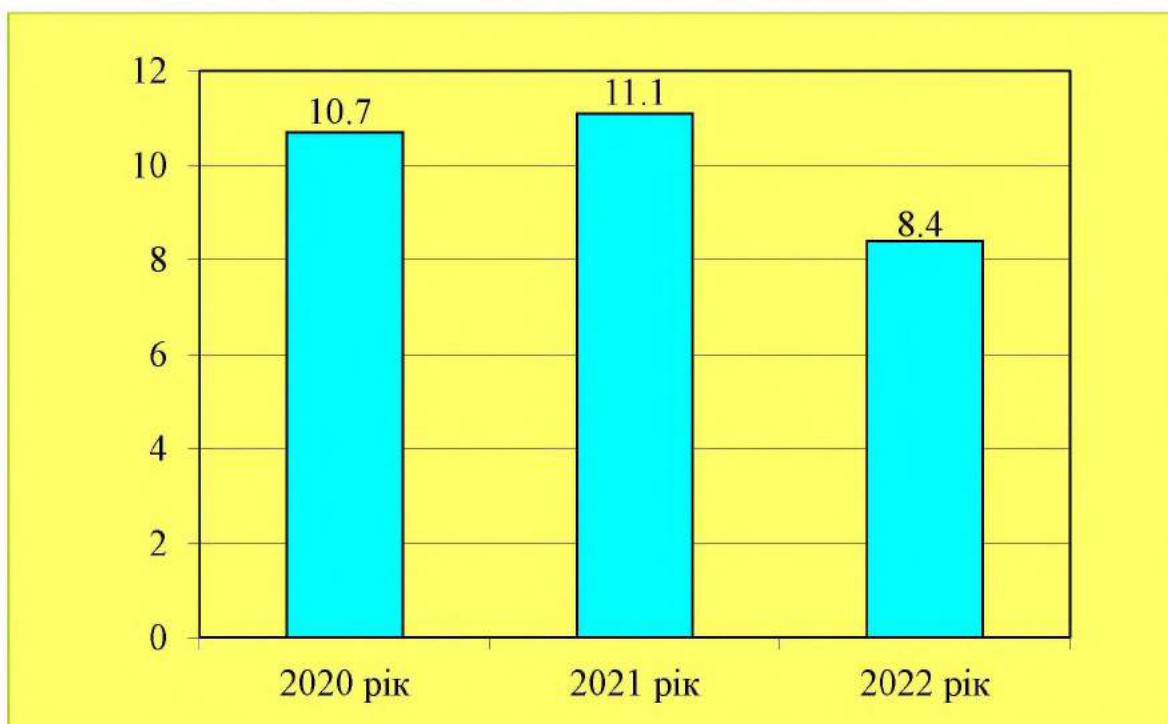
* Головним управлінням статистики у Кіровоградській області триває опрацювання даних державного статистичного спостереження «Викиди забруднюючих речовин і парникових газів в атмосферне повітря».

Кількість суб'єктів господарювання, які здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря за роками, од.

Діаграма 1

Викиди забруднюючих речовин та парникових газів від стаціонарних джерел, тис. тонн

Діаграма 2

**Рівні забруднюючих речовин в атмосферному повітрі в зоні та агломерації
(агломераціях)**

Таблиця 3

Назва забруднюючої речовини	Номер пункту спостережень	Річне середнє значення забруднюючої речовини	Зафіксовані перевищення граничних рівнів або цільових показників забруднюючих речовин	Зафіксовані перевищення інформаційного або порогів небезпеки забруднюючих речовин
м. Кропивницький				
Пил неорганічний	ПСЗ-1	*	*	*
Діоксид сірки		*	*	*
Оксид вуглецю		1,9	9,0	1,8
Діоксид азоту		*	*	*
Сажа		*	*	*
Формальдегід		*	*	*
Пил неорганічний	ПСЗ-2	0,22	0,7	1,4
Діоксид сірки		0,018	0,071	0,1
Оксид вуглецю		2,0	7,0	1,4
Діоксид азоту		0,03	0,08	0,4
Оксид азоту		0,02	0,045	0,1
Сажа		0,02	0,08	0,5
Пил неорганічний	ПСЗ-4	0,18	0,6	1,2
Діоксид сірки		0,017	0,064	0,1
Розчинні сульфати		0,01	0,03	0
Оксид вуглецю		1,8	8,0	1,6
Діоксид азоту		0,025	0,19	0,95
Сажа		0,02	0,15	1,0
м. Олександрія				
Пил неорганічний	ПСЗ-6	0,22	0,6	1,2
Діоксид сірки		0,18	0,073	0,2
Розчинні сульфати		0,01	0,02	0
Діоксид азоту		0,03	0,09	0,5
Сажа		0,05	0,20	1,3
м. Світловодськ				
Пил неорганічний	ПСЗ-1	0,06	0,2	0,4
Діоксид сірки		0,012	0,084	0,2
Розчинні сульфати		0,00	0,02	0
Оксид вуглецю		1,1	2,0	0,4
Оксид азоту		0,03	0,15	0,4
Діоксид азоту		0,04	0,18	0,9
Формальдегід		0,003	0,036	1,0

* В місті Кропивницькому на посту спостереження за забрудненням атмосферного повітря (ПСЗ-1), розташованому по вул. В.Чорновола, 4, протягом року спостереження проводилися в ручному режимі тільки по оксиду вуглецю. Це пов'язано з пошкодженням електричного кабелю.

Основні забруднювачі атмосферного повітря за 2022 рік

Таблиця 4

№ з/п	Назва об'єкта	Частка викидів забруднюючої речовини			Частка оснащення джерел викидів газоочисними установками (ГОУ), %	Ефективність роботи ГОУ, %	Зменшення обсягів викидів за рахунок впровадження природоохоронних заходів, т/рік*	
		усього викидів, т/рік	до загального обсягу викидів об'єкта, %	до загального обсягу викидів населеного пункту, %			очікуване	фактичне
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	ТОВ «Побужський феронікелевий комбінат»	2023,954	100	87,7	100	99,8	**	**
2.	ТОВ «Марлен-КД»	788,992	100	26,7	1	88,7	перевищення відсутні	перевищення відсутні
3.	ПАТ «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат»	656,847	100	28	**	**	**	**
4.	ТОВ «Олександрійський цукровий завод»	575,698	100	24,5	10	90	0,219	0,219
5.	ТОВ «Новомиргородський цукор»	564,366	100	70,2	10 %	80	2,89	1,38
6.	ТОВ «Кіровоградський завод будівельних матеріалів № 1»	321,869	100	10,9	100 %	90	350,01	318,9
7.	ТОВ «Придніпровський олійноекстракційний завод»	281,85	100	9,5	29,9 %	91,73 - 99,51	перевищення відсутні	перевищення відсутні
8.	ТОВ «УкрАгроКом»	239,196	100	10,2	5	91,0 - 95,8	0,9	0,055
9.	ПрАТ «Кропивницький олійноекстракційний завод»	237,751	100	8	19,5 %	91,4 - 94,4	перевищення відсутні	перевищення відсутні

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10.	ТОВ «Фалькон Агро Груп»***	191,766	100	6,5	37	90 - 98	0,01	0,01
11.	КП «Теплоенергетик» Кропивницької міської ради	179,146	100	6,1	ГОУ відсутня	ГОУ відсутня	заходи не передбачено	заходи не передбачено
12.	ПП «Віктор і К»	176,116	100	7,5	35	95,7	63,5	55,2
13.	ТОВ «ОЕЗ ГРАДОЛІЯ»	154,210	100	5,2	17	92 - 97	перевищення відсутні	перевищення відсутні
14.	ТОВ «Катеринославські меблеві майстерні»	95,084	100	4	2	89,1	0,874	0,287
						99	0,069	0,025
15.	ТОВ «Відродження»***	80,83	100	3,5	43	51 - 99	заходи не передбачено	заходи не передбачено
16.	КП «Теплокомуненерго» Олександрійської міської ради	75,197	100	3,2	ГОУ відсутня	ГОУ відсутня	перевищення відсутні	перевищення відсутні
17.	ТОВ «Кіровоградпостач» ***	67,508	100	2,3	2	80 - 82,6	0,2	0,2
18.	ПСП «Зарічне»	61,978	100	2,6	2	91 - 91,1	0,001	0,0275
19.	ТОВ «ПРОГРЕС»***	61,606	100	2,1	ГОУ відсутня	ГОУ відсутня	перевищення відсутні	перевищення відсутні
20.	ФГ «ВК і К»***	60,952	100	2,6	ГОУ відсутня	ГОУ відсутня	перевищення відсутні	перевищення відсутні
21.	ТОВ «ГІДРОСЕНД»	56,624	100	2,4	6	97,69	3,56	2,38
22.	Локомотивне депо Знам'янка Філії «Одеська залізниця»***	54,174	100	1,8	4	75,8 - 86	0,1323	0,1323
23.	ТОВ «КАПРО ОЙЛ»	53,637	100	1,8	12	84,4 - 87	перевищення відсутні	перевищення відсутні
24.	Філія ТОВ «ВЕРЕС»***	50,238	100	2,1	16	75 - 90	перевищення відсутні	перевищення відсутні

* Графи 8, 9 заповнюються тільки щодо виконаних заходів.

** Суб'єкт господарювання віднесено до об'єктів I групи підприємств, дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами видано Міндовкілья України.

*** Інформація наведена згідно документів на отримання дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами.

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря за видами економічної діяльності

Таблиця 5

№ з/п	Види економічної діяльності	Обсяги викидів за регіоном	
		т	у % до 2021 року
1	2	3	4
Усього		8412,730	75,8
1.	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	734,811	106,7
2.	Вирощування овочів і баштанних культур, коренеплодів бульбоплодів	0,214	17,7
3.	Розведення великої рогатої худоби молочних порід	81,086	380,9
4.	Розведення свиней	849,944	77,3
5.	Розведення інших тварин	0,038	*
6.	Змішане сільське господарство	10,545	*
7.	Післяурожайна діяльність	6,423	*
8.	Добування залізних руд	656,847	88,4
9.	Добування уранових і торієвих руд	33,868	18,5
10.	Добування декоративного та будівельного каменю, вапняку, гіпсу, крейди та глинистого сланцю	28,517	61,2
11.	Добування піску, гравію, глини і каоліну	88,349	20,7
12.	Добування інших корисних копалин та розроблення кар'єрів	2,761	51,3
13.	Виробництво м'ясних продуктів	19,180	79,5
14.	Інші види перероблення та консервування фруктів і овочів	2,871	180,3
15.	Виробництво олії та тваринних жирів	1204,563	93,1
16.	Виробництво маргарину і подібних харчових жирів	53,637	92,9
17.	Перероблення молока, виробництво масла та сиру	9,498	54,5
18.	Виробництво морозива	13,493	93,7
19.	Виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості	18,704	*
20.	Виробництва хліба та хлібобулочних виробів; виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок нетривалого зберігання	4,934	*
21.	Виробництво сухарів і сухого печива; виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок тривалого зберігання	0,932	*
22.	Виробництво цукру	1140,373	132,8
23.	Виробництво какао, шоколаду та цукрових кондитерських виробів	25,074	89,4

1	2	3	4
24.	Дистиляція, ректифікація та змішування спиртних напоїв	0,646	15,6
25.	Виробництво безалкогольних напоїв; виробництво мінеральних вод та інших вод, розлитих у пляшки	30,964	*
26.	Виробництво фанери, дерев'яних плит і панелей, шпону	7,180	30,1
27.	Виробництво інших виробів з паперу та картону	0,005	55,6
28.	Виробництво інших основних органічних хімічних речовин	0,154	66,4
29.	Виробництво пластмас у первинних формах	1,751	*
30.	Виробництво фарб, лаків і подібної продукції, друкарської фарби та мастик	67,508	69,9
31.	Виробництво цегли, черепиці та інших будівельних виробів із випаленої глини	321,869	100,0
32.	Виготовлення виробів із бетону для будівництва	0,715	16,7
33.	Виробництво абразивних виробів	4,737	27,1
34.	Виробництво неметалевих мінеральних виробів	0,880	50,1
35.	Виробництво чавуну, сталі та феросплавів	2023,954	*
36.	Лиття чавуну	12,886	84,6
37.	Виробництво будівельних металевих конструкцій і частин конструкцій	8,479	579,6
38.	Кування, пресування, штампування, профілювання; порошкова металургія	0,285	*
39.	Виробництво сталевих бочок і подібних контейнерів	10,411	17,3
40.	Виробництво електророзподільної та контрольної апаратури	11,663	86,3
41.	Виробництво гідравлічного та пневматичного устаткування	41,366	62,5
42.	Виробництво інших pomp і компресорів	2,521	68,0
43.	Виробництво машин і устаткування для сільського та лісового господарства	10,711	64,2
44.	Виробництво меблів для офісів і підприємств торгівлі	11,610	568,3
45.	Виробництво матраців	95,084	151,3
46.	Виробництво електроенергії	1,513	75,7
47.	Розподілення газоподібного палива через місцеві (локальні) трубопроводи	2,716	100,0
48.	Постачання пари, гарячої води та кондиційованого повітря	272,242	80,0
49.	Забір, очищення та постачання води	0,293	8,6

1	2	3	4
50.	Оптова торгівля деревиною, будівельними матеріалами та санітарно-технічним обладнанням	2,701	1,5
51.	Оптова торгівля іншими проміжними продуктами	7,657	100,0
52.	Роздрібна торгівля паливом	16,6	128,8
53.	Роздрібна торгівля фармацевтичними товарами в спеціалізованих магазинах	0,160	164,9
54.	Вантажний залізничний транспорт	62,591	99,9
55.	Пасажирський наземний транспорт міського та приміського сполучення	0,005	15,2
56.	Вантажний автомобільний транспорт	0,209	100,0
57.	Складське господарство	128,713	74,2
58.	Допоміжне обслуговування наземного транспорту	42,951	50,6
59.	Інші види грошового посередництва	4,923	79,5
60.	Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна	10,362	1918,9
61.	Інша професійна, наукова та технічна діяльність	1,832	47,0
62.	Ветеринарна діяльність	0,405	113,1
63.	Державне управління загального характеру	5,751	39,0
64.	Регулювання у сферах охорони здоров'я, освіти, культури та інших соціальних сферах, крім обов'язкового соціального страхування	19,100	101,3
65.	Регулювання та сприяння ефективному веденню економічної діяльності	9,816	84,3
66.	Діяльність у сфері оборони	3,117	72,2
67.	Діяльність у сфері охорони громадського порядку та безпеки	10,947	75,5
68.	Діяльність пожежних служб	0,155	100,0
69.	Діяльність у сфері обов'язкового соціального страхування	0,482	162,8
70.	Загальна середня освіта	33,582	36,4
71.	Професійно-технічна освіта	8,162	100,0
72.	Фахова передвища освіта	4,045	76,9
73.	Діяльність лікарняних закладів	79,184	104,0
74.	Загальна медична практика	7,907	72,9
75.	Інша діяльність у сфері охорони здоров'я	12,934	95,4
76.	Надання послуг догляду із забезпеченням проживання для осіб похилого віку та інвалідів	8,035	144,6
77.	Надання інших послуг догляду із забезпеченням проживання	1,599	8,3

* У зв'язку з тим, що підприємства за 2021 рік не були залучені до сукупності з даним видом економічної діяльності відсоток неможливо порахувати.

**Виконання заходів щодо скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря
відповідно до дозволів на викиди за звітний період**

Таблиця 6

№ з/п	Назва об'єкта та фактична адреса промислового майданчика	Код виробничого та технологічного процесу, технологічного устаткування (установки)	Найменування заходу	Строк виконання заходу	Номер джерела викиду на карті-схемі	Зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря після впровадження заходу, т/рік
1	2	3	4	5	6	7
1.	ТОВ «ДОРБУД ЛТД»,	210611	Для запобігання перевищенню встановлених нормативів граничнодопустимих викидів у процесі виробництва, провести налагодження ПГОУ	3 06.05.2022	13	Очікуване зменшення викидів забруднюючих речовин - 0,898
		210611	Для запобігання перевищенню встановлених нормативів граничнодопустимих викидів у процесі виробництва, провести наладку горіння	3 06.05.2022	14	Азоту діоксид - 1,652; оксид вуглецю - 4,861
2.	АТ «Гідросила»,	120103	Регулярне проведення налагоджувальних робіт та дотримання відповідних режимів експлуатування обладнання. Контроль за витратою палива та герметичністю газоходу (димової труби). Здійснювати контроль за обсягом і складом забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря і рівнями фізичного впливу та вести їх постійний облік	Постійно	85, 86, 87, 88	*
		130310 210620 511001	Регулярне проведення налагоджувальних робіт та дотримання відповідних режимів експлуатування обладнання. Контроль за герметичністю газоходу. Постійний контроль за дотриманням технології виробництва. Забезпечення безперервної роботи і підтримання у справному стані споруд, устаткування та апаратури для очищення викидів і зменшення рівнів впливу фізичних та біологічних факторів	Постійно	1-24, 29-34, 36, 39-42, 44, 56-59, 66-72, 85-88, 94-102, 105, 106, 109, 112-116, 119, 123-129	*

1	2	3	4	5	6	7
3.	ТОВ «Пінопласт Центр»,	120103	Регулярне проведення налагоджувальних робіт та дотримання відповідних режимів експлуатування обладнання. Контроль за витратою палива та герметичністю газоходу	Починаючи з 23.06.2022	13,16, 17, 38	Оксид вуглецю - 3,11155218; оксиди азоту (у перерахунку на діоксид азоту [NO+NO2]) - 1,7657909; сірки діоксид - 3,67578
4.	ТОВ «Фалькон Агро Груп»,	210621	Посилення контролю за технічним станом та експлуатацією пилоочисного обладнання	Починаючи з 12.07.2022	3, 7-13, 27-28, 30-31, 36-50, 81-85, 101-116	Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок - 0,01
5.	ОКВП «Дніпро-Кіровоград»,	120103	Регулярне проведення налагоджувальних робіт та дотримання відповідних режимів експлуатування обладнання. Контроль за витратою палива та герметичністю газоходу	Протягом року з 30.08.2022	1, 8, 13	Оксид вуглецю - з 9,23453 до 9,1421847, орієнтовно на 1 %
		120103	Використання якісного палива з невисокою зольністю та вмістом забруднюючих речовин	Протягом року з 30.08.2022	1, 8, 13	Оксид вуглецю - з 9,23453 до 9,09601205, орієнтовно на 1,5 %
6.	ОКВП «Дніпро-Кіровоград»,	120103	Регулярне проведення налагоджувальних робіт та дотримання відповідних режимів експлуатування обладнання. Контроль за витратою палива та герметичністю газоходу	Починаючи з 16.09.2022	1	Оксид вуглецю - 28,6418738945
		120103	Використання якісного палива з невисокою зольністю та вмістом забруднюючих речовин	Протягом року з 16.09.2022	1	Оксид вуглецю - з 28,931185752 до 28,4972179658, орієнтовно на 1,5 %

1	2	3	4	5	6	7
		210617	Об'єднання джерел викидів в одну вентсистему, збільшення висоти об'єданого джерела до 23 м. Обладнання системи доочищення та нейтралізація газового потоку по сірководню та інших газах	До 2029 р.	3,4,5,6	Сірководень (H ₂ S) - 0,00004992; метилмеркаптан (газ) - 0,00000002304, орієнтовно на 4 %
7.	ПОГ АПВТ «Фірма Ласка»,	120103	Зменшення потужності котла при несприятливих метеорологічних умовах	Постійно	1, 2, 3, 4, 5, 6, 23, 26, 27	*
		210415	Запобігання перевищення встановлених техпроцесом потужностей технологічного обладнання	Постійно	22	*
		310503	Запобігання перевищення встановлених техпроцесом потужностей технологічного обладнання	Постійно	28	*
		120105	Проведення контрольних вимірів відповідно до встановленого графіку контролю за дотриманням затверджених нормативів ГДВ забруднюючих речовин	Постійно	7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 24, 25	*
8.	ТОВ «М'ясокомбінат «Ятрань»,	210617	Забезпечення відповідності технологічного устаткування, яке використовується на об'єкті, вимогам технічної документації	Постійно	1-65	*
		210700				
		210609				
		120103				
210620	Забезпечення відповідності сировини та допоміжних матеріалів, що використовуються на об'єкті, технічним умовам, державним стандартам, санітарним нормам та регламентам технологічних процесів	Постійно	1-65	*		
	Своєчасне проведення планово-попереджувальних ремонтів технологічного устаткування	Постійно	1-65	*		
	Забезпечення не перевищення проектної потужності виробництва на підприємстві	Постійно	1-65	*		

1	2	3	4	5	6	7
			Не допущення утворення нових джерел викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря без попередньої розробки та погодження відповідної дозвільної документації	Постійно	1-65	*
		210609	Під час залпових викидів, що передбачені техрегламентом, не допущення перевищення трикратного значення встановлених у розділі 3 додатка до Дозволу граничнодопустимих викидів	Постійно	1-17, 20-32, 36-40	*
		210617 210700 210609	Скорочення викидів забруднюючих речовин на 15-20 %. 1. Посилення контролю за дотриманням норм технологічного режиму, забезпечення ведення технологічних процесів в оптимальних параметрах.	У разі настання НМУ (І режим роботи)	1-65	700, 627
		120103 210620	2. Заборонення роботи обладнання у форсованому режимі. 3. Розосередження у часі роботи технологічних агрегатів, що не беруть участь у безперервному технологічному процесі і під час роботи яких викиди шкідливих речовин в атмосферу сягають максимальних значень. 4. Посилення контролю за роботою контрольно-вимірювальних приладів і автоматичних систем управління технологічними процесами. 5. Заборонення продувки та чистки обладнання, ремонтних робіт, пов'язаних з підвищеним виділенням шкідливих речовин в атмосферу. 6. Посилення контролю за герметичністю агрегатів (термокамери, компресори), місць пересипання пилячих матеріалів та інших джерел пилегазовиділення. 7. Інтенсифікування вологого прибирання виробничих приміщень підприємства, де це допускається правилами техніки безпеки. 8. Припинення випробування устаткування,			

1	2	3	4	5	6	7
			<p>пов'язаного із змінами технологічного режиму, що призводить до збільшення викидів забруднюючих речовин в атмосферу.</p> <p>9. Забезпечення інструментального контролю викидів шкідливих речовин в атмосферу безпосередньо на джерелах і на межі санітарно-захисної зони</p>			
		<p>210617 210700 210609 120103 210620</p>	<p>Виконання заходів режиму № 1 Скорочення викидів забруднюючих речовин на 20-40 %.</p> <p>1. Зниження продуктивності окремих агрегатів, робота яких пов'язана зі значним виділенням в атмосферу шкідливих речовин (парові котли).</p> <p>2. Забезпечення зупинки обладнання у випадку, якщо терміни початку планово-попереджувальних робіт з ремонту технологічного обладнання та настання НМУ досить близькі.</p> <p>3. Не проведення планових попереджувальних робіт з ремонту технологічного обладнання.</p> <p>4. Заборонення необов'язкових робіт, що пов'язані зі значним виділенням забруднюючих речовин</p>	<p>У разі настання НМУ (II режим роботи)</p>	<p>1-65</p>	<p>1401, 254</p>
		<p>210617 210700 210609 120103 210620</p>	<p>Виконання заходів режиму № 1 та режиму № 2. Скорочення викидів забруднюючих речовин на 40-60 %, в деяких особливо небезпечних умовах 100 %.</p> <p>1. Скорочення навантаження або зупинка виробництва, що супроводжуються значними виділеннями забруднюючих речовин в атмосферне повітря.</p> <p>2. Заборонення проведення зварювальних та інших ремонтних робіт, які є джерелом забруднення повітря.</p> <p>3. Перерозподілення навантаження виробництв та технологічних ліній на більш ефективне обладнання (використовування агрегатів після модернізації або капітального ремонту).</p>	<p>У разі настання НМУ (III режим роботи)</p>	<p>1-65</p>	<p>2101,880, в деяких особливо небезпечних умовах – 3503,134</p>

1	2	3	4	5	6	7
			<p>4. Зниження навантаження або зупинення виробництв, які не мають газоочисних споруд.</p> <p>5. Проведення поетапного зниження навантаження паралельно працюючих однотипних технологічних агрегатів та установок (аж до відключення одного, двох, трьох і т.д. агрегатів)</p>			
9.	ТОВ «ВЕСТ ПЕРТОЛ МАРКЕТ»					Встановлені нормативи гранично допустимих викидів забруднюючих речовин не перевищують нормативні значення, тому заходи щодо досягнення встановлених нормативів гранично допустимих викидів для найбільш поширених і небезпечних забруднюючих речовин не передбачені
10.	КУ «Центр моніторингу та аналізу діяльності закладів освіти Компаніївської селищної ради Кіровоградської області»,	120103	Регулярне проведення налагоджувальних робіт та дотримання відповідних режимів експлуатування обладнання. Контроль за витратою палива та герметичністю газоходу	3 21.04.2022	1, 5, 8	Оксид вуглецю - 1,58895

1	2	3	4	5	6	7
11.	КУ «Центр моніторингу та аналізу діяльності закладів освіти Компаніївської селищної ради Кіровоградської області»,	120103	Регулярне проведення налагоджувальних робіт та дотримання відповідних режимів експлуатування обладнання. Контроль за витратою палива та герметичністю газоходу	3 21.04.2022	1, 2	Оксид вуглецю - 34,09560
12.	ТОВ «Автострада Трейд Груп»,	210610	Посилити контроль за технічним станом та експлуатацією обладнання	Починаючи з 25.07.2022	16	0,000245
13.	ФГ «Веста-Люкс»,	210621	Технологічне устаткування, яке використовується на об'єкті, повинне відповідати вимогам технічної документації	Постійно	1-19	*
		510902 610410 120106				

1	2	3	4	5	6	7
			технічним умовам, державним стандартам, санітарним нормам та регламентам технологічних процесів			
			Своєчасне проведення планово-попереджувальних ремонтів технологічного устаткування	Постійно	1-19	*
			Забезпечення неперевиконання проєктної потужності виробництва на підприємстві	Постійно	1-19	*
			Не допущення утворення нових джерел викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря без попередньої розробки та погодження відповідної дозвільної документації	Постійно	1-19	*
14.	ТОВ «Долинська Нафтопродукти»,	310402	Дотримання правил пожежної безпеки для охорони атмосферного повітря на випадок виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, ліквідації наслідків забруднення атмосферного повітря	Протягом року з дати отримання дозволу	9, 10	*
		310502	Дотримання правил пожежної безпеки для охорони атмосферного повітря на випадок виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, ліквідації наслідків забруднення атмосферного повітря	Протягом року з дати отримання дозволу	11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19	*
15.	ТОВ «Компанія «Савіл»,	120103	Регулярне проведення налагоджувальних робіт та дотримання відповідних режимів експлуатування обладнання. Контроль за витратою палива та герметичністю газоходу	Постійно	1, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 14	*
		210622	Регулярне проведення налагоджувальних робіт та дотримання відповідних режимів експлуатування обладнання	Постійно	11, 15, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 25	*

1	2	3	4	5	6	7
16.	<p>Відділ освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Маловисківської міської ради</p> <p>Маловисківська ЗОШ № 4 I-III ст.,</p>	<p>120103</p> <p>120103</p>	<p>Забезпечення відповідності вимогам технічної документації технологічного устаткування, яке використовується на об'єкті</p> <p>Забезпечення відповідності сировини та допоміжних матеріалів, що використовуються на об'єкті технічним умовам, державним стандартам, санітарним нормам та регламентам технологічних процесів</p> <p>Свочасне проведення планово-попереджувальних ремонтів технологічного устаткування</p> <p>Забезпечення неперевиконання проектної потужності виробництва на підприємстві</p> <p>Не допущення утворення нових джерел викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря без попередньої розробки та погодження відповідної дозвільної документації</p>	Постійно	1-4	*

1	2	3	4	5	6	7
	КЗ «Маловисківський ліцей ім. Юрія Кондратюка», КЗ дошкільної освіти (ясла-садок) «Веселка»,					
Заходи щодо охорони атмосферного повітря у разі несприятливих метрологічних умов						
		120103	Скорочення викидів забруднюючих речовин на 15-20 % 1. Посилення контролю за дотриманням норм технологічного режиму, забезпечення ведення технологічних процесів в оптимальних параметрах.	У разі настання НРМ (І режим роботи)	1-4	248,1522

1	2	3	4	5	6	7
			<p>2. Заборонення продувки та чистки обладнання, ремонтних робіт, пов'язаних з підвищеним виділенням шкідливих речовин в атмосферу.</p> <p>3. Розосередження у часі роботи технологічних агрегатів, що не беруть участь у безперервному технологічному процесі і у разі роботи яких викиди шкідливих речовин в атмосферу сягають максимальних значень.</p> <p>4. Інтенсифікування вологого прибирання виробничих приміщень підприємства, де це допускається правилами техніки безпеки.</p> <p>5. Припинення випробування устаткування, пов'язаного із змінами технологічного режиму, що призводить до збільшення викидів забруднюючих речовин в атмосферу</p>			
		120103	<p>Виконання заходів режиму № 1.</p> <p>Скорочення викидів забруднюючих речовин на 20 - 40 %.</p> <p>1. Зниження продуктивності окремих апаратів та технологічних ліній, робота яких пов'язана із значними викидами в атмосферне повітря.</p> <p>2. Обмеження використання автотранспорту та інших пересувних засобів по території товариства.</p> <p>3. Не проведення планових попереджувальних робіт з ремонту технологічного обладнання</p>	У разі настання НМУ (II режим роботи)	1-4	248,1522
		120103	<p>Виконання заходів режиму № 1 та режиму № 2.</p> <p>Скорочення викидів забруднюючих речовин на 40 - 60 %, в деяких особливо небезпечних умовах 100 %.</p> <p>1. Скорочення навантаження або зупинення виробництв, які супроводжуються значними виділеннями забруднюючих речовин в атмосферне повітря.</p> <p>2. Відключення апаратів та обладнання, які пов'язані з значними викидами в атмосферне повітря.</p> <p>3. Перерозподіл навантаження виробництв та технологічних ліній на більш ефективне обладнання.</p>	У разі настання НМУ (III режим роботи)	1-4	744,4567 в деяких особливо небезпечних умовах - 1240,7612

1	2	3	4	5	6	7
			4. Зниження навантаження або зупинення виробництва, які не мають газоочисних споруд. 5. Проведення поетапного зниження навантаження паралельно працюючих однотипних технологічних агрегатів та установок (аж до відключення одного, двох, трьох і т.і. агрегатів). 6. Заборонення виїзду на лінію автотранспортних засобів			
17.	СТОВ «Славутич»,	120103	Регулярне проведення налагоджувальних робіт та дотримання відповідних режимів за експлуатування обладнання. Контроль за герметичністю газоходу	Протягом року з 01.12.2022	3, 28, 38, 39, 44	*
		120103	Використання якісного палива з невисокою зольністю та вмістом забруднюючих речовин	Протягом року з 01.12.2022	3, 28, 38, 39, 44	*
18.	ТОВ «Ємилівське хлібоприймальне підприємство»,	210621	Посилити контроль за технічним станом та експлуатацією обладнання	з 24.03.2022	4, 5, 14, 15, 25, 26, 27, 28, 29, 38, 39, 40, 49	Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок недиференційованих за складом - 0,01
19.	ТОВ «Сідвелс»,	120103	Регулярне проведення налагоджувальних робіт та дотримання відповідних режимів експлуатації обладнання. Контроль за витратою палива та герметичністю газоходу.	з 19.02.2022	39, 46, 47, 54	Оксиди азоту (у перерахунок на діоксид азоту) - 0,9864; оксид вуглецю - 2,21627; сірки діоксид - 1,7762
		210621	Регулярне проведення налагоджувальних робіт та дотримання відповідних режимів експлуатації обладнання	з 19.02.2022	17, 18, 19, 21, 29, 31, 32, 35, 37, 38, 43, 44, 45	

1	2	3	4	5	6	7
20.	ТОВ «УкрАгроКом».	120103	Регулярне проведення налагоджувальних робіт та дотримання відповідних режимів експлуатування обладнання. Контроль за витратою палива та герметичністю газоходу	З 30.03.2022	6, 7, 77	Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом - 0,25855
		210621	Регулярне проведення налагоджувальних робіт та дотримання відповідних режимів експлуатації обладнання. Промивка водою газоходів. Перемотування електродвигунів для підтримки їх номінальної швидкості	З 30.03.2022	29, 30	
			Регулярне проведення налагоджувальних робіт та дотримання відповідних режимів експлуатування обладнання. Контроль за витратою палива та герметичністю газоходу. Забезпечити допуск до експлуатації теплосилових установок штатного персоналу, який має необхідну технічну підготовку та періодично, за планом, проходить перевірку знань щодо експлуатації технологічного обладнання. Забезпечити відповідність якості палива національним стандартам та технічним умовам	З 30.03.2022	14, 15	
21.	ПрАТ «Оболонь».	120103 210609	Регулярне проведення налагоджувальних робіт та дотримання відповідних режимів експлуатації обладнання. Контроль за витратою палива та герметичністю газоходу (димової труби). Здійснення контролю за обсягом і складом забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря, і рівнями фізичного впливу та ведення їх постійного обліку	Постійно	10, 11, 23	*
		210609	Регулярне проведення налагоджувальних робіт та дотримання відповідних режимів експлуатації обладнання. Контроль за герметичністю газоходу. Організація постійного контролю за дотриманням технології виробництва. Забезпечення безперебійної ефективної роботи і підтримання у справному стані споруд, устаткування та апаратури для очищення викидів і зменшення рівнів впливу фізичних та біологічних факторів	Постійно	1-3, 6, 7, 17, 19, 22, 23, 37, 38	*

1	2	3	4	5	6	7
22.	ПП «РудПром-Плюс»,	210616	Посилення контролю за технічним станом та експлуатацією обладнання	3 06.05.2022	1-7	0,01 т/рік
23.	ПрАТ «Оболонь»,	410314	Регулярне проведення налагоджувальних робіт та дотримання відповідних режимів експлуатації обладнання. Контроль за герметичністю газоходу. Організація постійного контролю за дотриманням технології виробництва. Забезпечення безперебійної ефективної роботи і підтримки в справному стані споруд, устаткування та апаратури для очищення викидів і зменшення рівнів впливу фізичних та біологічних факторів	Постійно	3, 4, 12, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 28, 29	*
24.	Військова частина 2269 Національної гвардії України,	120103	Регулярне проведення налагоджувальних робіт та дотримання відповідних режимів експлуатації обладнання. Контроль за витратою палива та герметичністю газоходу	Постійно	1	Оксид вуглецю - 1,5406
25.	ТОВ «Катеринославські меблеві майстерні»,	120103	Регулярне проведення налагоджувальних робіт та дотримання відповідних режимів експлуатації обладнання. Контроль за витратою палива та герметичністю газоходу	Постійно	1; 2; 4; 5; 6; 24; 25; 42; 43	*

1	2	3	4	5	6	7
26.	ТОВ Компанія «НАФТАТРЕЙД»,	Заходи щодо досягнення встановлених нормативів гранично допустимих викидів не розробляються, оскільки фактичні викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами на промайданчику підприємства не перевищують встановлених нормативів гранично допустимих викидів				

** Зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря після впровадження заходу не передбачено.*

5. Водні ресурси

На території Кіровоградської області налічується 4653 водних об'єктів, з яких 1599 річок, 1 озеро, 2996 ставків та 57 водосховищ. Загальна довжина всіх річок області складає 7233,6 км, загальна площа дзеркала: озера 16 га, ставків 18110 га, водосховищ 8555,478 га.

Всі водотоки області згідно з водогосподарським районуванням територій України належать до двох басейнів: Південного Бугу та Дніпра. У свою чергу басейн річки Дніпро на території області – це частини суббасейнів Середнього Дніпра та Нижнього Дніпра.

Річка Дніпро в межах області має довжину 68 км, або 6 % від усієї її довжини в межах України. До басейну річки Дніпро відноситься 35 % території області.

Річка Південний Буг у межах області має довжину 84 км, або 10 % від її загальної довжини, басейн річки на території області складає 65 %.

Область малозабезпечена місцевими водними ресурсами. Її гідрогеологічні умови малосприятливі для формування запасів підземних вод, оскільки область розташована в зоні Українського кристалічного масиву. Це є причиною того, що близько 30 % пробурених свердловин безводні, інші мають низькі дебіти, що дає можливість забезпечувати в основному лише потреби сільськогосподарського виробництва.

1012 водойм області перебувають у користуванні на умовах оренди, із них 29 водосховищ, 983 ставки.

За даними звітності 2-ТП (водгосп) водокористувачами області в 2022 році було забрано 143,926 млн. куб. м води, що на 56,71 млн. куб. м або на 28,26 % менше, ніж у попередньому році. Із загального обсягу із поверхневих водних джерел забрано – 128,028 млн. куб. м та із підземних - 15,898 млн. куб. м.

За 2022 рік обсяг піднятої води з поверхневих джерел склав 89 % до загального обсягу піднятої води, з підземних джерел - 11 %.

Використання свіжої води в 2022 році склало 43,576 млн. куб. м, у тому числі на виробничі потреби – 24,990 млн. куб. м, на питні та санітарно-гігієнічні потреби - 15,388 млн. куб. м води, зрошення - 2,765 млн. куб. м.

Загальне водовідведення в 2022 році склало 39,715 млн. куб. м води, у тому числі: 34,229 млн. куб. м - скид зворотних вод у поверхневі водні об'єкти.

За даними Регіонального офісу водних ресурсів у Кіровоградській області, згідно з статистичною звітністю 2-ТП (водгосп) у 2022 році на території області не забезпечили нормативної очистки зворотних вод 25 підприємств.

У розрізі басейнів скид забруднених зворотних вод збільшився в басейні Південного Бугу на 3 %, з 3,372 млн. куб. м до 3,476 млн. куб. м, а в басейні Дніпра збільшився на 9 %, з 12,673 млн. куб. м до 13,822 млн. куб. м.

У поверхневі водні об'єкти за 2022 рік відведено 34,229 млн. куб. м зворотних вод, з них нормативно очищених на очисних спорудах – 3,385 млн. куб. м, що пройшли очистку на біологічних та механічних очисних спорудах, нормативно чистих без очищення - 13,546 млн. куб. м, недостатньо очищених вод - 17,298 млн. куб. м, що складає 50,5 % від загального обсягу.

Скидання недостатньо очищених вод, порівняно з минулим роком, збільшилося на 1,253 млн. куб. м.

Інформація щодо фактів аварійних залпових скидів у регіоні за 2022 рік та інших фактів надзвичайних екологічних ситуацій, пов'язаних із забрудненням водних об'єктів, відсутня.

Дозвільна діяльність у сфері водокористування

Таблиця 7

Дозволи на спеціальне водокористування	За роками		
	2020 рік	2021 рік	2022 рік
Видано	196	152	63
Анульовано*	12	22	21

* Дозволи на спеціальне водокористування у кількості 21 од. у 2022 році анульовані за заявами водокористувачів.

Інформація наведена за даними сектору Державного агентства водних ресурсів у Кіровоградській області згідно з реєстром дозволів на спеціальне водокористування Порталу електронних послуг Держводагентства.

Водні об'єкти регіону

Таблиця 8

Водні об'єкти	Кількість одиниць	Примітка
Усього	4653	Наявна інформація станом на 01 січня 2023 року
з них передано в оренду, зокрема:	1012	
водосховищ (крім водосховищ комплексного призначення)	29	
ставків	983	
озер	-	
замкнених природних водойм	-	

Дані надані Регіональним офісом водних ресурсів у Кіровоградській області.

Динаміка водокористування за 2022 рік та два попередніх роки

Таблиця 9

Показники	Одиниця виміру	2020 рік	2021 рік	2022 рік
Забрано води з природних джерел, усього	млн. м ³	224,011	200,633	143,926
у тому числі:				
поверхневої	млн. м ³	209,108	185,166	128,028
підземної	млн. м ³	14,903	15,467	15,898
морської	млн. м ³	0	0	0
Використано свіжої води, усього	млн. м ³	38,960	44,347	43,576
у тому числі на потреби:				
питні і санітарно-гігієнічні	млн. м ³	15,869	14,711	15,388
виробничі	млн. м ³	18,573	24,757	24,990
зрошення	млн. м ³	4,406	2,857	2,765
Втрачено води при транспортуванні	млн. м ³	5,194	7,566	9,735
	% до забраної води	2,300	3,37	
Скинуто зворотних вод, усього	млн. м ³	32,726	38,303	39,715
Скинуто зворотних вод у поверхневі водні об'єкти, усього	млн. м ³	28,028	33,163	34,229
з них:				
нормативно очищених, усього	млн. м ³	17,010	3,963	3,385
у тому числі:				
на спорудах біологічного очищення	млн. м ³	13,805	0,478	0,189
на спорудах фізико-хімічного очищення	млн. м ³	0,753	2,965	2,815
на спорудах механічного очищення	млн. м ³	2,452	0,521	0,382
нормативно чистих без очистки	млн. м ³	7,395	13,155	13,546
забруднених, усього	млн. м ³	3,624	16,045	17,298
у тому числі:				
недостатньо очищених	млн. м ³	3,624	15,921	17,298
без очищення	млн. м ³	0	0,023	0

Використання води за видами економічної діяльності у 2020 - 2022 роках

Таблиця 10

Види економічної діяльності	2020 рік		2021 рік		2022 рік	
	усього, млн. м ³	% економії свіжої води за рахунок оборотної	усього, млн. м ³	% економії свіжої води за рахунок оборотної	усього, млн. м ³	% економії свіжої води за рахунок оборотної
Усього за регіоном	38,960	76,88	44,347	70,17	43,576	63,80
промисловість	6,736	*	10,29	*	7,698	*
сільське господарство	6,797	*	5,971	*	5,885	*
житлово-комунальне господарство	19,16	*	18,287	*	19,978	*

* Дані відсутні, у зв'язку зі зміною подання звітності.

Дані надані Регіональним офісом водних ресурсів у Кіровоградській області.

**Скидання зворотних вод та забруднюючих речовин
основними водокористувачами – забруднювачами поверхневих водних об'єктів**

Таблиця 11

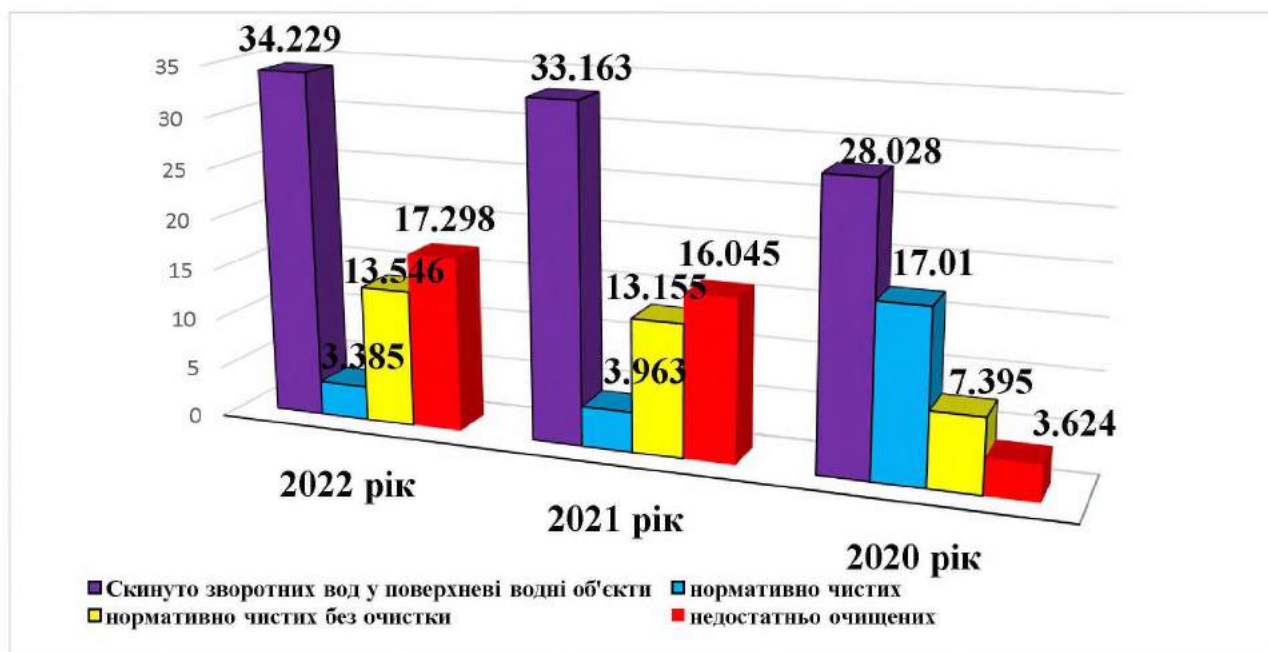
1	2	2020 рік			2021 рік			2022 рік		11
		3	4	5	6	7	8	9	10	
Найменування водокористувача-забруднювача	Наявність, потужність (м ³ /добу), ефективність використання (використання потужності) очисних споруд	об'єм скидання зворотних вод, тис. м ³	у тому числі об'єм скидання забруднених вод, тис. м ³	кількість забруднюючих речовин, що скидаються разом із зворотними водами, т	об'єм скидання зворотних вод, тис. м ³	у тому числі об'єм скидання забруднених вод, тис. м ³	кількість забруднюючих речовин, що скидаються разом із зворотними водами, т	об'єм скидання зворотних вод, тис. м ³	у тому числі об'єм скидання забруднених зворотних вод, тис. м ³	кількість забруднюючих речовин, що скидаються разом із зворотними водами, т
Басейн р. Південний Буг										
КП «Мала Виска водоканал»	50,0	50	50	151,6	46,0	46,0	35,2	46,0	46,0	43,3
КП «Нілот»	292,0	28,8	28,8	35,2	26,0	26,0	25,7	23,0	23,0	24,4
БМКП «Місьководканал»	144,7	44,9	44,9	89,6	45,0	45,0	92,5	49,0	49,0	82,9
Новоукраїнське ЖКП	1100	51,8	51,8	171,6	47,0	47,0	130,2	54,0	54,0	85,3
ОКВП «Дніпро-Кировоград» Смолинське ВКТ	3660,0	281,5	281,5	198,1	315,3	241,0	121,0	232,0	232,0	116,3
КНП «Голованівська ЦРЛ»	50,0	7,8	7,8	7,6	9,2	9,2	9,4	16,0	16,0	16,5
КП «Обрій»	146,0	7,0	7,0	12,2	7,0	7,0	9,4	9,0	9,0	15,3

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
КНП «ОКПЛ КОР»	*	25,3	25,3	37,9	14,0	14,0	21,2	29,0	29,0	41,8
Голованівський ККП	*	8,6	8,6	10,926	9,2	9,2	10,0	7,0	7,0	8,2
АТ «Гайворонський спецкар'єр»	*	*	*	*	51,0	51,0	46,4	60,0	60,0	56,1
ДП СХІД ГЗК	*	*	*	*	2640,1	2640,1	8619,4	2487,0	2487,0	8629,3
КП «Теплоенергетик» КМР»	*	*	*	*	184,3	168,7	229,3	151,0	151,0	194,8
КНП «КОФПМЦ КОР»	*	*	*	*	16,0	16,0	16,7	13,0	13,0	19,8
КП Первозванівської сільської ради «Добробут»	*	*	*	*	10,3	10,3	20,5	10,0	10,0	4,8
Суботське СКП «Сількомунгосп»	*	*	*	*	*	*	*	5,0	5,0	4,9
КП «Комунальник-2016»	*	*	*	*	*	*	*	42,0	42,0	89,5
КП «Гайворонський комунальник»	*	*	*	*	*	*	*	208,0	208,0	392,5
КП «Созонівський комунальник»	*	*	*	*	*	*	*	31,0	31,0	62,5
КП «Новоархангельське ЖКГ»	*	*	*	*	*	*	*	5,0	5,0	8,1
Басейн р. Дніпро										
ОКВП «Дніпро-Кіровоград» Кропивницьке ВКГ					10530,8	9993,2	6149,4	11140,0	11140,0	6334,4
ОКВП «Дніпро-Кіровоград» Знам'янське ВКГ	5490,0	472,7	472,7	281,9	506,0	506,0	300,8	470,0	470,0	285,7
ОКВП «Дніпро-Кіровоград» Олександрійське ВКГ	8125,2	1937,2	*	*	2180,4	2159,9	2034,5	2169,0	2169,0	2042,0
КП «Знам'янська обласна бальнеологічна лікарня» КОР	*	*	*	*	8,0	8,0	4,2	6,0	6,0	2,4
ДКП «Комунальник»	*	6,7	6,7	1,3	6,2	6,2	15,8	6,0	6,0	17,3
КП «Оберіг-Аква» м.Олександрівка	255,5	34,3	34,3	5,9	*	*	*	31,0	31,0	28,0

Дані Регіонального офісу водних ресурсів у Кіровоградській області.

* Відсутня звітність/або даних у звітності водокористувачів.

Динаміка скидання зворотних вод у поверхневі водні об'єкти, млн. куб. м

Діаграма 5.1

Скидання забруднюючих речовин із зворотними водами у поверхневі водні об'єкти

Таблиця 12

Забруднююча речовина, що скидається разом із зворотними водами	2020 рік	2021 рік	2022 рік
	обсяг забруднюючих речовин, тис. т	обсяг забруднюючих речовин, тис. т	обсяг забруднюючих речовин, тис. т
Азот амонійний	0,031600	0,03500	0,0486
БСК 5	0,206500	0,20170	0,2122
Завислі речовини	0,222200	0,26150	0,2574
Нітрати	0,577300	0,56900	0,4312
Нітрити	0,008400	0,00450	0,0064
Сульфати	0,003011	3,62000	3,1724
Сухий залишок	11,13190	11,53900	10,9162
Хлориди	3,141900	3,36300	3,3785
ХСК	1,045700	1,05400	1,0812
Жири, масла	0,017930	0,01601	0,01859
Залізо	0,003920	0,00350	0,00429
Кальцій	0,000000	0,23017	0,19913
Магній	0,000000	0,02200	0,00371
Мідь	0,000086	0,00009	0,00009
Нафтопродукти	0,0013915	0,00138	0,0013119
Нікель	0,000054	0,00004	0,0000484
СПАР	0,001426	0,0017	0,0016628

За даними Порталу електронних послуг Державного агентства водних ресурсів України.

Середньорічні концентрації забруднюючих речовин у контрольних створах водних об'єктів регіону
за даними Центральної науково-дослідної лабораторії ДП «СхідГЗК»,
які скидають зворотні води у поверхневі водні об'єкти, мг/дм³

Таблиця 13

№ з/п	Місце відбору проб води	Забруднююча речовина												
		pH	Ca ²⁺	Залізо	Завислі речовини	Фосфати	БСК ₅	NH ⁺ ₄	Cl ⁻	SO ²⁺ ₄	NO ₃ ⁻	NO ₂	ХСК	СПАР
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Новокостянтинівська шахта														
1.	500 м вище скиду шахтних вод у р. Мала Вись	6,82	27,98	0,075	17,1	0,33	2,96	0,26	80,4	28,0	3,28	0,05	25,4	0,05
2.	Місце скиду шахтних вод у р. Мала Вись, скид № 1	7,42	43,02	0,20	14,92	0,61	2,99	0,98	88,9	124,9	17,1	0,10	27,0	0,01
3.	500 м нижче скиду шахтних вод у р. Мала Вись	6,94	35,35	0,102	17,32	0,44	3,07	0,32	80,7	34,95	7,21	0,085	25,4	0,02
	Норматив ГДС	6,5-8,5	135,3	0,22	34,7	3,95	3,22	3,82	195,0	226,0	51,7	0,88	35,0	0,05
4.	Місце скиду господарсько - побутових стоків у р. Мала Вись, скид № 2	7,14	17,87	-	30,23	8,73	2,7	2,67	64,4	25,1	2,22	0,55	35,0	0,10
	Норматив ГДС	6,5-8,5	-	-	37,75	9,93	4,97	4,82	199,30	174,0	38,70	1,45	35,0	0,45
Смолінська шахта														

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1.	500 м вище скиду шахтних вод у р. Кільтець	7,82	40,82	0,09	11,82	1,03	2,54	0,11	83,31	25,21	0,66	0,03	24,63	0,01
2.	Місце скиду шахтних вод у р. Кільтець	8,13	81,69	0,11	13,50	1,09	2,36	0,16	89,53	135,22	8,93	0,05	30,0	0,01
3.	500 м нижче скиду шахтних вод у р. Кільтець	8,11	43,20	0,10	13,18	1,08	2,23	0,19	87,08	82,32	4,04	0,05	25,04	0,01
Норматив ГДС		6,5-8,5	140,3	0,30	24,75	2,25	3,00	0,95	125,20	319,90	39,80	0,21	35,0	0,045
Інгульська шахта														
1.	500 м вище скиду шахтних вод у р. Інгул	8,36	108,6	0,20	23,7	0,68	3,77	0,52	159,9	328,7	16,7	0,38	25,0	0,024
2.	Місце скиду шахтних вод у р. Інгул	7,86	250,7	0,21	13,4	0,38	3,0	0,32	543,7	613,7	14,6	0,16	19,5	0,024
3.	500 м нижче скиду шахтних вод у р. Інгул	7,95	118,7	0,21	17,8	0,65	3,12	0,50	175,6	340,2	16,28	0,36	23,5	0,023
Норматив ГДС		6,5-8,5	298,0	0,12	19,75	0,25	3,49	1,95	570,0	600,0	35,57	0,55	33,0	0,045

Середньорічні концентрації речовин у контрольних створах водних об'єктів рибогосподарського призначення
у Кіровоградській області за 2022 рік, мг/дм³

Таблиця 13.1

Місце спостереження за якістю води	температура	кисень розчинний	магній	хлориди	сульфати	мінералізація	твердість	гідрокарбонати	натрій	кальцій	окисл. біхромат	БСК ₅	нітроген нітритний	нітроген амонійний	нітроген нітратний	сума сполук нітрогену мінерального	фосфати	питома електропровідність	фосфор загальний
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
р. Інгул с. Клинци	12,0	8,70	40,8	164,94	280,0	1253,9	8,46	435,8	229,45	102,4	37,99	4,607	0,072	0,827	0,337	1,236	0,644	1450,8	1,048
р. Сугоклея м. Кропивницький	13,0	9,33	57,0	114,61	417,73	1280,5	7,69	372,1	258,73	60,1	53,56	5,204	0,030	0,711	0,143	0,884	0,139	1453,5	0,513
р. Орлова м. Знамянка	12,6	7,53	38,1	103,53	113,38	910,6	5,29	434,3	172,18	43,3	37,95	3,297	0,022	0,653	0,168	0,843	0,182	908,18	0,452
р. Жовта с. Ганнівка	10,2	6,46	74,5	293,75	743,38	2102,8	12,96	413,9	440,25	136,9	47,86	2,307	0,049	1,071	0,308	1,427	0,323	2153,5	0,991
р. Бокова с. Гурівка	10,5	5,87	133,8	349,09	1357,3	3102,3	22,02	453,2	600,64	220,9	44,45	2,378	0,013	1,165	0,102	1,280	0,446	3616,4	0,989
р. Кам'янка с. Новомиколаївка	11,3	9,25	116,9	255,00	1050,6	2522,8	18,30	465,4	460,45	174,3	50,84	4,624	0,015	1,245	0,112	1,372	0,246	458,27	0,521
р. Боковенька с. Зелений гай	12,2	6,07	107,6	204,13	832,55	2092,8	17,59	451,3	322,09	175,1	36,73	2,782	0,015	1,155	0,104	1,273	0,272	2354,5	0,435

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
р. Велика Вись м. Новомиргород	11,1	6,64	42,9	129,6	93,75	1010,0	7,46	504,5	160,41	78,8	47,01	3,131	0,014	0,765	0,054	0,833	0,575	1082,2	1,237
р. Добра смт. Добровеличківка	13,0	9,04	47,0	88,79	154,38	936,8	6,57	435,1	157,14	54,1	49,10	4,781	0,020	0,384	0,129	0,533	0,198	1023,4	0,496
р. Інгулець с. Веселий Кут	12,7	7,44	52,7	101,27	151,58	988,6	7,70	466,3	148,90	67,4	41,80	3,114	0,033	0,530	0,200	0,763	0,379	1153,5	0,765
р. Плетений Ташлик с. Войнівка	13,6	8,95	63,8	110,59	366,09	1264,8	8,68	428,3	227,09	68,7	40,65	5,105	0,026	0,562	0,093	0,681	0,210	1529,0	0,407
р. Інгул с. Оситняжка	9,9	7,61	33,5	85,68	73,60	856,4	6,99	464,3	114,29	84,8	46,11	3,781	0,015	0,520	0,164	0,699	0,497	951,09	1,012
р. Мокрий Ташлик Орнітологічний заказник «Редьчине»	13,2	10,80	23,6	86,76	80,81	697,8	3,98	327,4	138,02	40,9	58,36	6,327	0,040	1,148	0,120	1,309	0,369	643,91	0,726
р. Кільтень смт. Смолине	13,7	9,82	36,5	114,30	124,19	942,5	5,22	431,4	191,55	44,4	41,11	4,884	0,021	0,705	0,123	0,848	0,163	921,18	0,486
Значення ГДК (ОБРВ)	-	6,0	40,0	300	100	1000	-	-	-	180	30,0	6,0	0,020	0,390	9,1	-	-	5000	-

Дані надані Кіровоградським обласним центром з гідрометеорології.

Середньорічні концентрації забруднюючих речовин у контрольних створах водних об'єктів
місць масового відпочинку області за 2022 рік (мг/л)

Таблиця 13.2

Місце спостереження за якістю води	Показники складу та властивостей																
	завислі речовини	БСК ₅	мінералізація	сульфати	хлориди	амоній сольовий	нітрати	нафтопродукти	ХСК	розчинений кисень	фосфати	цинк	марганець	фториди	залізо	нітри	мідь
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
м. Кропивницький р. Інгул, «Ковалівський пляж»	0	7,44	834,1	0	0	0	00	<0,3	43,6	5,9		0,038	0	0	0,49	0	0,008
Кропивницький р-н Обознівське водоймище	0	3,33	672	0	0	0	0	<0,3	32,6	8,9	0	0,041	0	0	0,23	0	0,0058
м. Кропивницький р. Інгул, «Новомиколаївський пляж»	0	6,5	825,3	0	0	0	0	<0,3	44,6	9,34	0	0,0725	0	0	0,29	0	0,0068
м. Кропивницький р. Сугоклея, «Міський сад»	0	7,98	885,3	0	0	0	0	<0,3	48,2	9,2	0	0,04	0	0	0,3	0	0,0053
Значення ГДК(ОБРВ)*	-	3	1000	500	350	2	45	0,3	30	4	3,5	1	0,1	1,5	0,3	3,3	1

Дані державної установи «Кіровоградський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України».
* Узагальнений перелік граничнодопустимих концентрацій (ГДК) та орієнтовно безпечних рівнів (ОБРВ) шкідливих речовин для рибогосподарських водойм.

Результати державного моніторингу вод

Таблиця 14.1

Назва водного об'єкта	Кількість державних моніторингових створів спостереження, од.		Відібрано та проаналізовано проб води, од.	Кількість показників, од.	Кількість випадків та назва речовини з перевищенням ГДК (ОБРВ), ЕНЯ (max), ЕНЯ (сер.), од.
	усього	у тому числі з перевищенням ГДК (ОБРВ), ЕНЯ (max/сер)			
1	2	3	4	5	6
Операційний моніторинг					
р. Дніпро	1	1	12	20 * 60 **	ХСК - 12***
					БСК ₅ - 11***
					Водневий показник рН - 3***
					Нікель, циперметрин****
					Хром - 6***
					Кобальт - 1***
					Ртуть - 1*****
р. Синюха	1	1	12	20 * 60 **	Водневий показник рН - 2***
					БСК ₅ - 7***
					Лужність - 11***
					Магній - 7***
					ХСК - 12***
					Нікель****
					Цинк - 7***
р. Інгул	1	1	12	20 * 60 **	Жорсткість заг. - 9***
					Магній - 11***
					Водневий показник рН-5***
					БСК ₅ - 12***
					Лужність - 8***
					ХСК - 12***
					Кадмій, циперметрин****
					Цинк - 7***
р. Чорний Ташлик	1	1	12	20 * 60 **	Хром - 5***
					Циперметрин - 2*****
					Магній - 12***
					БСК ₅ - 12***
					Лужність - 12***
					Жорсткість заг. - 12***
					Сухий залишок - 9***
					ХСК -12***
Циперметрин****					
Цинк - 3***					
Хром - 3***					
Циперметрин - 3*****					

1	2	3	4	5	6
р. Сухоклія	1	1	12	20 * 60 **	БСК ₅ - 12***
					Лужність - 8***
					Жорсткість заг. - 12***
					Магній - 12***
					Сухий залишок - 12***
					Сульфати - 2***
					ХСК - 12***
					Нікель, Циперметрин****
					Цинк - 7***
					Хром - 3***
					Мідь - 1***
					Бензо(g.h.i) перілен - 1*****
					Циперметрин - 1*****
р. Інгулець	1	1	12	20 * 60 **	Жорсткість заг. - 10***
					Магній - 9***
					Сухий залишок - 7***
					БСК ₅ - 12***
					ХСК - 12***
					Сульфати - 2***
					Лужність - 6***
					Кадмій, свинець, нікель, циперметрин****
					Ртуть - 1*****
					Кадмій - 1*****
					Циперметрин - 2*****
					Цинк - 1***
					Хром - 6***
Діагностичний моніторинг					
р. Велика Вись	1	1	9	60 **	Нікель****
					Цинк - 6***
					Хром - 5***
р. Кильчень	1	1	9	60 **	Циперметрин - 1*****
					Свинець****
					Цинк - 7***
р. Добра	1	1	9	60 **	Хром - 3***
					Свинець****
					Цинк - 5***
р. Плетений Ташлик	1	1	9	60 **	Хром - 2***
					Цинк - 7***
					Хром - 5***
р. Сугоклія	1	1	9	60 **	Циперметрин - 1*****
					Цинк - 6***
					Хром - 5***
					Мідь - 2***
					Миш'як - 1***
					Циперметрин - 1*****

1	2	3	4	5	6
р. Інгул	2	2	18	60 **	Хлорпірифос, Флуорантен, Нікель****
					Цинк - 9***
					Хром - 11***
					Мідь - 1***
					Бензо(g,h,i) перілен - 1*****
					Циперметрин - 4*****
р. Кам'янка	1	1	8	60 **	Атразин - 1*****
					Цинк - 6***
					Хром - 3***
р. Інгулець	1	1	9	60 **	Циперметрин - 1*****
					Кадмій, нікель, циперметрин****
Балка Орлова	1	1	9	60 **	Цинк - 1***
					Кадмій, нікель, циперметрин****
					Бензо(g,h,i) перілен - 1*****
р. Жовта	1	1	8	60 **	Циперметрин - 2*****
					Кадмій, нікель****
р. Бокова	1	1	8	60 **	Хром - 7***
					Кадмій****
р. Боковенька	1	1	9	60 **	Хром - 6***
					Кадмій, циперметрин****
					Цинк - 1***
					Хром - 6***
р. Мокрий Ташлик	1	1	11	60 **	Циперметрин - 1*****
					Свинець, нікель, циперметрин****
					Ртуть - 1*****

Дані Регіонального офісу водних ресурсів у Кіровоградській області.

* Визначення фізико-хімічних показників відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 19.09.2018 № 758 «Про затвердження Порядку здійснення державного моніторингу вод» лабораторією РОВР у Кіровоградській області;

** Визначення забруднюючих речовин, відповідно до наказу Міністерства екології та природних ресурсів України від 06.02.2017 № 45 «Про затвердження Переліку забруднюючих речовин для визначення хімічного стану масивів поверхневих і підземних вод та екологічного потенціалу штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод» лабораторією моніторингу вод Західного регіону (м. Івано-Франківськ) та Північного регіону (м. Вишгород);

*** Гранично допустима концентрація (Узагальнений перелік гранично допустимих концентрацій (ГДК) та орієнтовно безпечних рівнів впливу (ОБРВ) шкідливих речовин для рибогосподарських водойм);

**** Екологічний норматив якості середній (ЕНЯсер);

***** Екологічний норматив якості максимальний (ЕНЯтах) для визначення хімічного стану масиву поверхневих вод. Додаток 8 до Методики віднесення масиву поверхневих вод до одного з класів екологічного та хімічного станів масиву поверхневих вод, а також віднесення штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод до одного з класів екологічного потенціалу штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод (пункт 2 розділу V).

Результати державного моніторингу вод*

Таблиця 14.2

Назва водного об'єкта	Кількість державних моніторингових створів спостереження, од.		Відібрано та проаналізовано проб води, од.	Кількість показників, од.	Кількість випадків та назва речовин з перевищенням ГДК, од.
	усього	у тому числі з перевищенням ГДК			
1	2	3	4	5	6
р. Інгул с. Клишів	1	1	11	19	мінералізація - 11 сульфати - 11 азот амонійний - 10 азот нітритний - 12
р. Сугоклія м. Кропивницький	1	1	11	19	мінералізація - 11 сульфати - 11 азот амонійний - 7 азот нітритний - 8
р. Орлова м. Знамянка	1	1	11	19	мінералізація - 1 сульфати - 6 азот амонійний - 8 азот нітритний - 8
р. Жовта с. Ганнівка	1	1	8	19	мінералізація - 8 сульфати - 8 азот амонійний - 8 азот нітритний - 5
р. Бокова с. Гурівка	1	1	11	19	мінералізація - 11 сульфати - 11 азот амонійний - 10 азот нітритний - 1
р. Кам'янка с. Новомиколаївка	1	1	11	19	мінералізація - 11 сульфати - 11 азот амонійний - 11 азот нітритний - 3
р. Боковенька с. Зелений гай	1	1	11	19	мінералізація - 11 сульфати - 11 азот амонійний - 10 азот нітритний - 3
р. Велика Вись м. Новомиргород	1	1	11	19	мінералізація - 6 сульфати - 3 азот амонійний - 8 азот нітритний - 2
р. Добра смт. Добровеличківка	1	1	11	19	мінералізація - 5 сульфати - 10 азот амонійний - 4 азот нітритний - 5
р. Інгулець с. Веселий Кут	1	1	8	19	мінералізація - 2 сульфати - 5 азот амонійний - 7 азот нітритний - 6
р. Плетений Ташлик с. Войнівка	1	1	11	19	мінералізація - 10 сульфати - 11 азот амонійний - 7 азот нітритний - 5

1	2	3	4	5	6
р. Інгул с. Оситняжка	1	1	11	19	мінералізація - 1 азот амонійний - 8 азот нітритний - 2
р. Мокрий Ташлик Орнітологічний заказник «Редьчине»	1	1	11	19	сульфати - 2 азот амонійний - 11 азот нітритний - 10
р. Кільтень сmt. Смоліно	1	1	11	19	мінералізація - 3 сульфати - 9 азот амонійний - 7 азот нітритний - 6

Дані Кіровоградського обласного центру з гідрометеорології.

* Результати державного моніторингу якості поверхневих вод, що контролюються комплексною лабораторією спостережень за забрудненням природного середовища – I групи Світловодської гідрометеорологічної обсерваторії II розряду.

Результати державного моніторингу вод*

Таблиця 14.3

Назва водного об'єкта	Кількість державних моніторингових створів спостереження, од.		Відібрано та проаналізовано проб води, од.	Кількість показників, од.	Кількість випадків та назва речовин з перевищенням ГДК, од.
	усього	у тому числі з перевищенням ГДК			
р. Інгул	2	2	6	20	ХСК - 4 рН - 3 БСК ₅ - 1
р. Сугоклія	1	1	3	20	ХСК - 3 сухий залишок - 9 рН - 1 БСК ₅ - 1

Зворотні води, що скидаються у моря*

Таблиця 15

Скидання зворотних вод	
усього, тис. м ³	з них забруднених, %
* Для Донецької, Запорізької, Миколаївської, Одеської, Херсонської областей та м. Севастополя	

Основні водоносні горизонти

Таблиця 16

Геологічний індекс водовмісних порід	Кількість прогнозних ресурсів, тис. куб. м/добу	Кількість експлуатаційних запасів, тис. куб. м/добу
Інформація буде сформована після складання державних балансів запасів підземних питних та технічних вод		

6. Земельні ресурси

Кіровоградська область розташована в центральній частині України на межі переходу лісостепу у степ. У ґрунтовому покриві області переважають чорноземи, які характеризуються високою природною родючістю.

Так, за вмістом гумусу, у відсотковому співвідношенні до території області, частка ґрунтів із підвищеними та високими показниками складає відповідно 42,19 % та 51,20 %.

Поряд з цим, на території області значна розораність земель, яка складає 71,7 %, є однією із причин деградації ґрунтів. Процес деградації ґрунтів призводить до втрати все більшої кількості продуктивних земель, що викликає серйозні проблеми, які призводять до зменшення біорізноманіття, завдаючи незворотної шкоди землі.

Головне управління статистики у Кіровоградській області повідомило: наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 25 жовтня 2021 року № 300, який зареєстрований у Міністерстві юстиції України 09 листопада 2021 року за № 1473/37095, визнано таким, що втратив чинність наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30 грудня 2015 року № 337 «Про затвердження форм адміністративної звітності з кількісного обліку земель (форми №№ 11-зем, 12-зем, 15-зем, 16-зем) та Інструкцій щодо їх заповнення», який зареєстрований у Міністерстві юстиції України 26 січня 2016 року за № 133/28263.

Інструкцією із заповнення форми адміністративної звітності з кількісного обліку земель визначено: складання відповідної звітності на рівні районів, міст республіканського (Автономної Республіки Крим) та обласного значення шляхом узагальнення відомостей Державного земельного кадастру про землі та земельні ділянки в межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці за допомогою програмного забезпечення Державного земельного кадастру, а на рівні областей, Автономної Республіки Крим, міст Києва та Севастополя шляхом узагальнення відомостей Державного земельного кадастру, зазначених у звітах, складених на рівні районів, міст республіканського (Автономної Республіки Крим) та обласного значення, за допомогою програмного забезпечення Державного земельного кадастру.

За даними Головного управління Держгеокадастру у Кіровоградській області для реалізації положень наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30 грудня 2015 року № 337 відомості щодо власників/користувачів земельних ділянок проходять верифікацію.

Структура земельного фонду регіону*

Таблиця 17

Категорії земель та види земельних угідь	2020 рік		2021 рік		2022 рік	
	усього, тис. га	% до загальної площі території	усього, тис. га	% до загальної площі території	усього, тис. га	% до загальної площі території
Категорії земель за основним цільовим призначенням						
Загальна площа території регіону	2458,8	100	2458,8	100	2458,8	100
з них:						
землі сільськогосподарського призначення	2079,3	85,56	2079,3	85,56	2079,3	85,56
землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення	101,313	4,1	101,407	4,1	101,520	4,1
землі оздоровчого та рекреаційного призначення**	13,578	10,4	13,578	10,42	13,578	10,37
землі лісгосподарського призначення	130,121	5,29	130,2	5,295	130,928	5,32
землі водного фонду	-	-	-	-	-	-
Види земельних угідь						
Сільськогосподарські угіддя, з них:	2032,2	82,65	2032,2	82,65	2032,2	82,65
рілля	1764,6	71,77	1764,6	71,77	1764,6	71,77
перелоги	-	-	-	-	-	-
сіножаті і пасовища	242,4	9,86	242,4	9,86	242,4	9,86
багаторічні насадження	25,4	1,03	25,4	1,03	25,4	1,03
Землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом (піски, яри, землі, зайняті зсувами, щебенем, галькою, голими скелями)	13,1	0,53	13,1	0,53	13,1	0,53
Чагарникова рослинність природного походження	-	-	-	-	-	-
Ліси та інші лісовкриті землі, з них:	130,121	5,29	130,2	5,295	130,928	5,32
земельні лісові ділянки, вкриті лісовою рослинністю	113,52	4,62	113,52	4,62	114,17	4,64
Води	76,8	3,12	76,8	3,12	76,8	3,12

* За даними Головного управління Держгеокадастру у Кіровоградській області оновлені відомості щодо власників/користувачів земельних ділянок проходять верифікацію.

** Дані вказано про землі рекреаційно-оздоровчі - із земель лісгосподарського призначення, що виконують рекреаційну, санітарно-гігієнічну, оздоровчу функцію та використовуються для відпочинку населення.

Рекультивация порушених земель (таблиця 18), Консервація земель (таблиця 19), Водоохоронні зони та прибережні захисні суги водних об'єктів (таблиця 20), Поширеність процесів деградації земель на сільськогосподарських угіддях (таблиця 21), Будівництво (реконструкція) протиерозійних гідротехнічних споруд (таблиця 22)*.

* За даними Головного управління Держгеокадастру у Кіровоградській області оновлені відомості щодо власників/користувачів земельних ділянок проходять верифікацію.

Зрошувані землі

Таблиця 23

Зрошувальні землі	2020 рік		2021 рік		2022 рік	
	усього, тис. га	% від загальної площі	усього, тис. га	% від загальної площі	усього, тис. га	% від загальної площі
Площа зрошуваних земель, на якій забезпечено належне функціонування інфраструктури зрошувальних систем	6,6	16,2	6,7	16,5	6,1	15,0
у тому числі систем крапельного зрошення	0,6	1,5	0,6	1,5	0,6	1,5

Характеристика ґрунтів за вмістом гумусу, азоту, фосфору та калію за результатами агрохімічної паспортизації для земель сільськогосподарського призначення (1 раз на 5 років)

Характеристика ґрунтів за вмістом гумусу

Таблиця 24

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, %
дуже низький < 1,1	низький 1,1 - 2,0	середній 2,1 - 3,0	підвищений 3,1 - 4,0	високий 4,1 - 5,0	дуже високий > 5,0	
0	0,18	4,66	42,19	51,20	1,76	4,01

Характеристика ґрунтів за вмістом азоту, що легко гідролізується

Таблиця 24.1

Площа ґрунтів, %				Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Корнфілд)
дуже низький < 100	низький 101,0 - 150,0	середній 151,0 - 200,0	підвищений > 200	
1	2	3	4	5
23,52	68,95	7,24	0,3	115,6

Характеристика ґрунтів за вмістом азоту за нітрифікаційною здатністю

Таблиця 24.2

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту
дуже низький < 5	низький 5 - 8	середній 9 - 15	підвищений 16 - 30	високий 31 - 60	дуже високий > 60	
1	2	3	4	5	6	7
1,67	4,56	34,55	55,63	3,50	0,09	17,06

Характеристика ґрунтів за вмістом рухомих сполук фосфору

Таблиця 24.3

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Чиріков)
дуже низький < 20	низький 21 - 50	середній 51 - 100	підвищений 101 - 150	високий 151 - 200	дуже високий > 200	
1	2	3	4	5	6	7
0,02	2,83	67,12	25,35	3,93	0,75	91,8

Характеристика ґрунтів за вмістом рухомих сполук калію

Таблиця 24.4

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Чиріков)
дуже низький ≤ 20	низький 21 - 40	середній 41 - 80	підвищений 81 - 120	високий 121 - 180	дуже високий > 180	
1	2	3	4	5	6	7
0	0,01	1,56	26,80	65,65	5,99	136,7

Поширеність небезпечних екзогенних геологічних процесів (за останні 5 років) (таблиця 25)*.

* За даними Головного управління Держгеокадастру у Кіровоградській області оновлені відомості щодо власників/користувачів земельних ділянок проходять верифікацію.

7. Лісові ресурси

Лісовий фонд регіону в розрізі земель цільового призначення та категорій земель (станом на 01 січня 2023 року)

Таблиця 26

№ з/п	Постійні лісокористувачі, власники лісів, інші землекористувачі, у користуванні яких є лісові ділянки, землі запасу	Загальна площа, тис.га	Лісові землі, тис. га						усього лісових земель
			вкриті лісовою рослинністю		не вкриті лісовою рослинністю				
			усього	із них лісові культури	незімкнуті лісові культури	зруби	галявини, біополяни	лісові дороги, просіки, розриви	
I. Землі лісогосподарського призначення									
1.	ДП «Голованівське лісове господарство»	18,1886	16,5851	13,8648	0,6396	0,0209	0,3041	0,1672	17,945
2.	ДП «Долинське лісове господарство»	22,3341	16,231	13,3432	0,4645	0,0251	1,1112	0,0885	18,6334
3.	ДП «Оникіївське лісове господарство»	36,7772	32,8697	22,2127	0,8105	0,0619	0,3596	0,3996	35,3191
4.	ДП «Чорноліське лісове господарство»	53,0931	48,1405	28,7071	0,7367	0,0236	0,705	0,471	50,0768
5.	ДСДЛЦ «Веселі Боковські»	0,536	0,347	0,279	0,048	0	0,013	0	0,500
II. Землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення									
1.	ДП «Голованівське лісове господарство»	3,880	3,643	2,616	0,095	0	0,012	0,038	3,865
2.	ДП «Долинське лісове господарство»	2,624	2,073	1,19	0,106	0,003	0,007	0,028	2,281
3.	ДП «Оникіївське лісове господарство»	6,083	5,757	3,763	0,109	0	0,058	0,075	6,001
4.	ДП «Чорноліське лісове господарство»	22,372	21,044	12,218	0,608	0,608	0,051	0,274	22,019
5.	ДСДЛЦ «Веселі Боковські»	0,536	0,347	0,279	0,091	0,091	0,049	0,153	0,500

Нелісові землі, землі лісогосподарського призначення (станом на 01 січня 2023 року)

Таблиця 27

№ з/п	Постійні лісокористувачі, власники лісів	Рілля	Сінокося	Пасовища	Піски	Болога	Води	Яри, схили, кар'єри	Інші нелісові землі	Загальна площа нелісових земель, га
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	ДП «Голованівське лісове господарство»	0	0	4,6	0	42,7	10,0	0	185,9	243,2
2.	ДП «Долинське лісове господарство»	204,1	0	1,7	0	439,8	57,6	0	3021,4	3724,6
3.	ДП «Оникіївське лісове господарство»	15,0	1,2	0,3	0	50,7	15,8	0	502,5	585,5

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
4.	ДП «Чорноліське лісове господарство»	126,5	0	0	67,7	499,2	116,4	0	1847,9	2657,7
5.	ДСДЛЦ «Веселі Боковеньки»	1,9	0	0	0	5,0	12,9	0	16,2	36,0

Проведення рубок головного користування за 2022 рік

Таблиця 28

Найменування лісокористувачів	Категорія лісів	Усього тис. м ³	У тому числі за господарствами (ліквідна деревина, тис. м ³)					
			хвойні		твердолистяні		м'яколистяні	
			площа, га	запас, м ³	площа, га	запас, м ³	площа, га	запас, м ³
ДП «Голованівське лісове господарство»	1	0	0	0	0	0	0	0
	2	0	0	0	0	0	0	0
	3	4,959	0	0	22,0	4,959	0	0
	4	0	0	0	0	0	0	0
	Разом	4,959	0	0	22,0	4,959	0	0
ДП «Оникіївське лісове господарство»	1	0	0	0	0	0	0	0
	2	3,851	0	0	12,8	3,851	0	0
	3	26,389	0	0	86,6	26,389	0	0
	4	0	0	0	0	0	0	0
	Разом	30,24	0	0	99,4	30,24	0	0
Усього	35,199	0	0	121,4	35,199	0	0	

Лісовідновлення за 2022 рік (у розрізі лісокористувачів, власників лісів)

Таблиця 29

№ з/п	Лісокористувачі, власники лісів, інші землекористувачі, у користуванні яких є лісові ділянки	Лісовідновлення, га			
		у тому числі			усього
		посадка лісу, га	посів лісу, га	природне відновлення лісу, га	
1.	ДП «Голованівське лісове господарство»	18,9	0	0	18,9
2.	ДП «Долинське лісове господарство»	7,1	0	24,5	31,6
3.	ДП «Оникіївське лісове господарство»	75,3	0	0	75,3
4.	ДП «Чорноліське лісове господарство»	50,8	0	9,0	59,8

Лісорозведення (створення нових лісових насаджень)
за 2022 рік (у розрізі лісогосподарських підприємств)

Таблиця 30

№ з/п	Лісокористувачі, власники лісів	Створення нових лісових насаджень, га						
		лісорозведення, га					природне самозаліснення земель, га	усього обліковано нових лісів, га
		у тому числі посадка/посів, га				усього		
		заліснення непродуктивних земель, га	заліснення ярів, балок, кар'єрів, га	заліснення інших земель, га	створення полезахисних лісових смуг, га			
1.	ДП «Голованівське лісове господарство»	0	0	31,2	0	31,2	0	31,2
2.	ДП «Долинське лісове господарство»	0	0	44,7	0	44,7	0	44,7
3.	ДП «Оникіївське лісове господарство»	0	0	29,6	0	29,6	0	29,6
4.	ДП «Чорноліське лісове господарство»	0	0	19,0	0	19,0	0	19,0

Проведення лісогосподарських заходів, пов'язаних із
вирубанням деревини, за 2022 рік

Таблиця 31

№ з/п	Лісокористувачі, власники лісів	Площа, га / Ліквідна деревина, тис. м ³						
		рубки догляду	лісовідновні рубки в деревостанах	санітарні рубки	розрубка ліній електропередач, автомобільних доріг тощо	розчистка ліній електропередач, автомобільних доріг тощо	інші рубки	усього рубок
1.	ДП «Голованівське лісове господарство»	282,6/ 2,659	0	2297,99/ 52,525	0	0	139,46/ 0,280	2720,05/ 55,464
2.	ДП «Долинське лісове господарство»	82,0/ 1,178	0	569,0/ 13,211	0	0	0	651,0/ 14,389
3.	ДП «Оникіївське лісове господарство»	534,1/ 4,999	6,7/ 0,733	1145,0/ 42,721	0	0	20,4/ 0,444	1706,2/ 48,897
4.	ДП «Чорноліське лісове господарство»	258,0/ 10,426	14,4/ 1,632	1413,6/ 79,459	0	0	8,0/ 0,386	1694/ 91,903
	Усього	1156,7/ 19,262	21,1/ 2,365	5424,6/ 187,916	0	0	167,86/ 1,11	6771,25/ 210,653

Загиблі лісові культури, насадження та незімкнуті лісові культури природного відновлення за 2022 рік

Таблиця 32

Назва	Лісокористувачі та землекористувачі, які мають у користуванні лісові ділянки				Усього
	ДП «Голованівське лісове господарство»	ДП «Долинське лісове господарство»	ДП «Оникіївське лісове господарство»	ДП «Чорноліське лісове господарство»	
1. Усього загиблих лісових насаджень, га	0	52,8	0	4,0	56,8
у тому числі від: пожеж	0	0	0	0	0
несприятливих погодних умов	0	52,8	0	0	52,8
хвороб та шкідників лісу	0	0	0	0	3,0
господарської діяльності людини (забудова, лінії електропередач, затоплення, газопроводи тощо)	0	0	0	0	0
з них загиблих лісових культур, га	0	52,8	0	1,0	53,8
у тому числі від: пожеж	0	0	0	0	0
несприятливих погодних умов	0	52,8	0	0	52,8
хвороб та шкідників лісу	0	0	0	0	0
господарської діяльності людини (забудова, ліній електропередач, кар'єри, газопроводи тощо)	0	0	0	0	0
Інше	0	0	0	1,0	1,0
2. Усього загиблих незімкнутих лісових насаджень, га	0	0	0	0	0
3. Усього пошкоджених, загиблих ділянок природного поновлення, га	0	0	0	1,0	1,0

Заготівля лісових ресурсів побічного користування та другорядних лісових матеріалів
за лісокористувачами в розрізі місцевих рад

Таблиця 33

№ з/п	Постійні лісокористувачі, власники лісів, органи місцевого самоврядування	Лісові ресурси побічного користування, встановлений ліміт/фактично заготовлено *										Другорядні лісові матеріали, встановлений ліміт/фактично заготовлено						
		гриби	ягоди	лікарські рослини	плоди	горіхи	випас худоби	сіноко-сіння	підстилка	очерет	тощо	живиця	піні	луб	деревні соки	деревна зелень	новорічні ялинки	тощо
1.	ДП «Голованівське лісове господарство»	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	ДП «Долинське лісове господарство»	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		<u>15000</u> 4860	
3.	ДП «Оникіївське лісове господарство»	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	<u>2000</u> 0	<u>21000</u> 6670		
4.	ДП «Чорноліське лісове господарство»	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	<u>11000</u> 0	<u>17000</u> 1500		
5.	ДСДЛЦ «Веселі Боковеньки»	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	<u>3000</u> 0,08	<u>8000</u> 1416		

* Заготівля не проводилася.

8. Рослинний світ

Своєрідність рослинного покриву та різноманітність рослинних угруповань на території Кіровоградської області обумовлені її географічним положенням. З південного заходу на північний схід територію області перетинає умовна межа між лісостеповою та степовою зонами. Саме цим і зумовлений неоднорідний світ рослин Кіровоградщини. Понад 70 % лісостепової частини області розорано, ліси та лісонасадження займають лише 7,2 % території області. Природна рослинність займає 15-16 % площі території області та представлена лісовим, степовим, лучним, болотним і водним типами рослинності.

У північній та північно-західній частині області степові ділянки змінюються лісовими і широколистяними, – формують типовий український лісостеп. Лісова рослинність представлена породами: сосна, ялина, дуб, клен польовий, клен гостролистий, акація, тополя, каштан, ясен, липа, береза, чорна горобина, вільха, обліпіха, верба, дика вишня, у підліску бересток, терен, калина, глід, ожина.

Природна степова рослинність багата, різноманітна, зберігається на схилах річкових долин та балок, на узліссях. Степова рослинність представлена багаторічними травами, злаками: вузьколистий та тонконіг лучний, типчак, тимофіївка, ковила, ромашка, стоколос, волошка, молочай, пирій повзучий тощо.

Досить добре збереглася лучна та болотна рослинність в заплавах річок. В заплавах поширені очерет і осики (гостра, омська, лисяча та інші) вербозілля звичайне, м'ята польова, півники болотні, ситник Жерара, тризубець морський, солончакова айстра звичайна.

У флорі Кіровоградщини є чимало рідкісних видів, які занесені до Червоної книги України: ковила волосиста, півник злаколистий, півник понтичний, лілія лісова, астрагал шерстистоквітковий, сон великий, барвінок малий, валеріана лікарська, звіробій звичайний, конвалія звичайна, льон жовтий, підсніжник звичайний та інші.

Види рослин та грибів, що охороняються

Таблиця 34

Види рослин та грибів	2020 рік	2021 рік	2022 рік
1	2	3	4
Загальна кількість видів рослин та грибів регіону, од.	160	160	160
Кількість видів рослин та грибів, занесені до Червоної книги України, од.	73	64	64
Кількість видів рослин, занесених до Переліку видів рослин, що підлягають особливій охороні на території регіону, од.	95	95	95
Кількість видів рослин та грибів, занесені до додатків до Конвенції про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі, од.	5	5	5

1	2	3	4
Кількість видів рослин та грибів, занесені до додатків до Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES), од.	0	14	14

Динаміка охорони, невиснажливого використання та відтворення дикорослих рослин та грибів

Таблиця 35

Усього видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, од.	Усього рослинних угруповань, занесених до Зеленої книги України, од.	Кількість видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, відтворено на територіях та об'єктах ПЗФ, назва (українська, латинська), од.	Кількість популяцій видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, які зникли, назва (українська, латинська), од.
1	2	3	4
4	1	Ботанічний заказник загальнодержавного значення «Богданівська балка» - 4: Астрагал безстрілковий (<i>Astragalus exscapus L.</i>); Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasyanthus Pall.</i>); Ковила волосиста (<i>Stipa capillata L.</i>); Сон лучний (сон чорніючий, сон богемський) (<i>Pulsatilla pratensis L.</i>)	0
10	3	Ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Монастирище» - 10: Астрагал Геннінга (<i>Astragalus henningii (Steven) Boriss.</i>); Астрагал одеський (<i>Astragalus odessanus Besser.</i>); Гвоздика бузька (<i>Dianthus hypanicus Andrz.</i>); Ковила волосиста (<i>Stipa capillata L.</i>); Ковила Лессінга (<i>Stipa lessingiana Trin. et Rupr.</i>); Оставник одеський (гімноспермій одеський) (<i>Gymnospermium odessanum.</i>); Рябчик руський (<i>Fritillaria ruthenica Wikstr.</i>); Сон лучний (сон чорніючий, сон богемський) (<i>Pulsatilla pratensis L.</i>); Тюльпан бузький (<i>Tulipa hypanica Klokov et Zoz.</i>); Шоломниця весняна (<i>Scutellaria verna Besser.</i>)	0
4	2	Ландшафтний заказник місцевого значення «Кам'яногірський» - 4: Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasyanthus Pall.</i>); Ковила волосиста (<i>Stipa capillata L.</i>); Ковила пухнастолиста (<i>Stipa dasyphylla.</i>); Сон лучний (сон чорніючий, сон богемський) (<i>Pulsatilla pratensis L.</i>)	0
4	2	Геологічна пам'ятка природи місцевого значення «Каскади» - 4: Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasyanthus Pall.</i>); Гвоздика бузька (<i>Dianthus hypanicus Andrz.</i>); Горицвіт весняний (<i>Adonis vernalis L.</i>); Ковила волосиста (<i>Stipa capillata L.</i>)	0

1	2	3	4
4	1	Геологічна пам'ятка природи місцевого значення «Слони» - 4: Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall); Гвоздика бузька (<i>Dianthus hypanicus</i> Andrz); Ковила Лессінга (<i>Stipa lessingiana</i> Trin. et Rupr); Сон лучний (сон чорніючий, сон богемський) (<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.))	0
9	5	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Ковиліві горби під Поповим» - 9: Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall); Горицвіт весняний (<i>Adonis vernalis</i> L.); Ковила волосиста (<i>Stipa capillata</i>); Ковила вузьколиста (<i>Stipa tirsia</i> Steven); Ковила пірчаста (<i>Stipa pennata</i> L.); Ковила пухнастолиста (<i>Stipa dasyphylla</i>); Косарики тонкі (<i>Gladiolus tenuis</i> M.Bieb.); Сон лучний (сон чорніючий, сон богемський) (<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.); Шафрансітчастий (<i>Crocus reticulatus</i> Steven ex Adams)	0
9	5	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Кудинове» - 9: Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall); Горицвіт весняний (<i>Adonis vernalis</i> L.); Ковила волосиста (<i>Stipa capillata</i>); Ковила вузьколиста (<i>Stipa tirsia</i> Steven); Ковила пірчаста (<i>Stipa pennata</i> L.); Ковила пухнастолиста (<i>Stipa dasyphylla</i>); Косарики тонкі (<i>Gladiolus tenuis</i> M.Bieb.); Сон лучний (сон чорніючий, сон богемський) (<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.); Шафрансітчастий (<i>Crocus reticulatus</i> Steven ex Adams)	0
3	2	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Тернова балка» - 3: Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall); Ковила волосиста (<i>Stipa capillata</i>); Ковила найкрасивіша (<i>Stipa pulcherrima</i> K.Koch)	0
4	1	Ландшафтний заказник місцевого значення «Гурівський» - 4: Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall); Ковила волосиста (<i>Stipa capillata</i>); Повстянка дніпровська (цимбохазма дніпровська) (<i>Cymbochasma borysthenica</i>); Тюльпан дібровний (<i>Tulipa quercetorum</i> Klokov et Zoz)	0
1	1	Ландшафтний заказник місцевого значення «Казавчинські скелі» - 1: Ковила Лессінга (<i>Stipa lessingiana</i> Trin. et Rupr)	0
2	0	Ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Миколаївський» - 2: Коручка темно-червона (<i>Epipactis atrorubens</i>); Лілія лісова (<i>Lilium martagon</i> L.)	0
1	0	Заповідне урочище місцевого значення «Матвіїв яр» - 1: Лілія лісова (<i>Lilium martagon</i> L.)	0
4	2	Ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Чорноліський» - 4: В'язіль стрункий (<i>Sesurigera elegans</i>);	0

1	2	3	4
		Брандушка різнобарвна (<i>Bulbocodium versicolor</i>); Бруслина карликова (<i>Euonymus nana</i> M. Bieb); Коручка болотна (<i>Epipactis palustris</i>)	
2	0	Заповідне урочище місцевого значення «Осичківське» - 2: Гвоздика бузька (<i>Dianthus hypanicus</i> Andrz); Лілія лісова (<i>Lilium martagon</i>)	0
3	1	Ландшафтний заказник місцевого значення «Березівське гирло» - 3: Гвоздика бузька (<i>Dianthus hypanicus</i> Andrz); Ковила волосиста (<i>Stipa capillata</i> L.); Тюльпан бузький (<i>Tulipa hypanica</i>)	0
9	3	Ландшафтний заказник місцевого значення «Скалки» - 9: Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall); Горицвіт весняний (<i>Adonis vernalis</i> L.); Ковила волосиста (<i>Stipa capillata</i> L.); Ковила пірчаста (<i>Stipa pennata</i> L.); Півники понтичні (<i>Iris pontica</i>); Сон лучний (сон чорніючий, сон богемський) (<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.); Чебрець прибережний (<i>Thymus littoralis</i> Klokov et Des.-Shost); Шафран Палласа (<i>Crocus pallasii</i> Goldb); Шафрансітчастий (<i>Crocus reticulatus</i> Steven ex Adams)	0
1	0	Ботанічний заказник загальнодержавного значення «Цюпина балка» - 1: Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall)	0
3	1	Загальнозоологічний заказник місцевого значення «Гнила балка» - 3: Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall); Шафран сітчастий (<i>Crocus reticulatus</i>); Ковила волосиста (<i>Stipa capillata</i> L.)	0
2	0	Ландшафтний заказник місцевого значення «Чайчна балка» - 2: Шафран Гейфелів (<i>Crocus heuffelianus</i>); Шафран сітчастий (<i>Crocus reticulatus</i> Steven ex Adams)	0
2	1	Ландшафтний заказник місцевого значення «Громадське» - 2: Горицвіт весняний (<i>Adonis vernalis</i> L.); Шафран Гейфелів (<i>Crocus heuffelianus</i>)	0
1	0	Ботанічний заказник місцевого значення «Василівська балка» - 1: Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall)	0
4	2	Загальнозоологічний заказник місцевого значення «Братолюбівська балка» - 4: Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall); Горицвіт весняний (<i>Adonis vernalis</i> L.); Ковила волосиста (<i>Stipa capillata</i> L.); Сон лучний (сон чорніючий, сон богемський) (<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.)	0
2	2	Заповідне урочище місцевого значення «Солоноозерне» - 2: Горицві тволзький (<i>Adonis wolgensis</i> Steven ex DC.); Ковила волосиста (<i>Stipa capillata</i> L.)	0

1	2	3	4
3	2	Заповідне урочище місцевого значення «Шеметів ліс» - 3: Ковила волосиста (<i>Stipa capillata</i> L.); Плодоріжка болотна (зозулинець болотний) (<i>Anacamptis palustris</i>); Рястка Буше (<i>Ornithogalum boucheanum</i> (Kunth) Aschers)	0
1	0	Ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Балка «Глибока» - 1: Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall)	0
2	0	Заповідне урочище місцевого значення «Василівське» -2: Зозулинець шоломоносний (<i>Orchis militaris</i> L.); Коручка темно-червона (<i>Epipactis atrorubens</i>)	0
2	1	Ботанічний заказник загальнодержавного значення «Власівська балка» - 2: Ковила волосиста (<i>Stipa capillata</i> L.); Сон лучний (сон чорніючий, сон богемський) (<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.))	0
5	1	Ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Войнівський» - 5: Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall); Гвоздика бузька (<i>Dianthus hypanicus</i> Andrz); Ковила волосиста (<i>Stipa capillata</i> L.); Півники понтичні (<i>Iris pontica</i>); Сон лучний (сон чорніючий, сон богемський) (<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.))	0
1	0	Ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Балка «Лебедина» - 1: Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall)	0
4	2	Ботанічний заказник загальнодержавного значення «Шурхи» - 4: Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall); Ковила волосиста (<i>Stipa capillata</i> L.); Ковила Лессінга (<i>Stipa lessingiana</i> Trin. et Rupr); Півники понтичні (<i>Iris pontica</i>)	0
4	3	Ботанічний заказник загальнодержавного значення «Боковеньківська балка» - 4: Ковила волосиста (<i>Stipa capillata</i> L.); Ковила Лессінга (<i>Stipa lessingiana</i> Trin. et Rupr); Ковила пірчаста (<i>Stipa pennata</i> L.); Сон лучний (сон чорніючий, сон богемський) (<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.))	0
2	2	Ландшафтний заказник місцевого значення «Майгорове» - 2: Ковила пірчаста (<i>Stipa pennata</i> L.); Рястка Буше (<i>Ornithogalum boucheanum</i> (Kunth) Asch)	0
3	3	Заповідне урочище місцевого значення «Литкевич» - 3: Ковила волосиста (<i>Stipa capillata</i> L.); Ковила Лессінга (<i>Stipa lessingiana</i> Trin. et Rupr); Ковила пірчаста (<i>Stipa pennata</i> L.)	0
2	2	Заповідне урочище місцевого значення «Солдатське» -2: Ковила волосиста (<i>Stipa capillata</i> L.); Ковила Лессінга (<i>Stipa lessingiana</i> Trin. et Rupr)	0

1	2	3	4
3	2	Заповідне урочище місцевого значення «Кам'яна балка» - 3: Ковила волосиста (<i>Stipa capillata</i> L.); Ковила найкрасивіша (<i>Stipa pulcherrima</i> K. Koch); Сон лучний (сон чорніючий, сон богемський) (<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.))	0
7	4	Ботанічний заказник загальнодержавного значення «Бузове» - 7: Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall); Ковила волосиста (<i>Stipa capillata</i> L.); Ковила Лессінга (<i>Stipa lessingiana</i> Trin. et Rupr); Ковила найкрасивіша (<i>Stipa pulcherrima</i> K. Koch); Рястка Буше (<i>Ornithogalum boucheanum</i> (Kunth) Asch); Сон лучний (сон чорніючий, сон богемський) (<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.)); Тюльпан бузький (<i>Tulipa hypanica</i> Klokov et Zoz)	0
2	1	Ботанічний заказник місцевого значення «Катеринівська балка» - 2: Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall); Ковила волосиста (<i>Stipa capillata</i> L.)	0
4	0	Заповідне урочище місцевого значення «Барвінкова і тюльпанови гори» - 4: Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall); Сон лучний (сон чорніючий, сон богемський) (<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.)); Тюльпан дібровний (<i>Tulipa quercetorum</i> Klokov et Zoz); Шафран сітчастий (<i>Crocus reticulatus</i> Steven ex Adams)	0
1	0	Заповідне урочище місцевого значення «Польський ліс» - 1: Лілія лісова (<i>Lilium martagon</i> L.)	0
3	2	Ландшафтний заказник місцевого значення «Велика і мала скелі» - 3: Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall); Ковила волосиста (<i>Stipa capillata</i> L.); Плодоріжка болотна (зозулинець болотний) (<i>Anacamptis palustris</i>)	0
12	7	«Балка «Очеретяна» - ботанічний заказник місцевого значення - 12: Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall); Горицвіт весняний (<i>Adonis vernalis</i> L.); Горицвіт волзький (<i>Adonis wolgensis</i> Steven ex DC.); Ковила волосиста (<i>Stipa capillata</i> L.); Ковила найкрасивіша (<i>Stipa pulcherrima</i> K. Koch); Ковила Лессінга (<i>Stipa lessingiana</i> Trin. et Rupr); Ковила пухнастолиста (<i>Stipa dasyphylla</i>); Ковила українська (<i>Stipa ucrainica</i>); Рястка Буше (<i>Ornithogalum boucheanum</i> (Kunth) Asch); Сон лучний (сон чорніючий, сон богемський) (<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.)); Тюльпан дібровний (<i>Tulipa quercetorum</i> Klokov et Zoz); Шафран сітчастий (<i>Crocus reticulatus</i> Steven ex Adams)	0
5	1	Заповідне урочище місцевого значення «Антоновичські горби» - 5: Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall); Брандушка різнобарвна (<i>Bulbocodium versicolor</i>);	0

1	2	3	4
		Гвоздика бузька (<i>Dianthus hypanicus</i> Andrz); Сон лучний (сон чорніючий, сон богемський) (<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.); Шафран сітчастий (<i>Crocus reticulatus</i> Steven ex Adams)	
2	0	Ландшафтний заказник місцевого значення «Балка Новоолександрівська» - 2: Сон лучний (сон чорніючий, сон богемський) (<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.); Тюльпан бузький (<i>Tulipa hypanica</i> Klokov et Zoz)	0
4	1	Ботанічний заказник місцевого значення «Балка Троянівська» - 4: Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall); Ковила волосиста (<i>Stipa capillata</i> L.); Сон лучний (сон чорніючий, сон богемський) (<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.); Сон розкритий (<i>Pulsatilla patens</i> (L.))	0
1	0	Заповідне урочище місцевого значення «Сарганівський ліс» - 1: Тюльпан дібровний (<i>Tulipa quercetorum</i> Klokov et Zoz)	0
5	2	Ботанічний заказник місцевого значення «Гранітний степ» - 5: Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall); Ковила волосиста (<i>Stipa capillata</i> L.); Ковила Лессінга (<i>Stipa lessingiana</i> Trin. et Rupr); Сон лучний (сон чорніючий, сон богемський) (<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.); Тюльпан бузький (<i>Tulipa hypanica</i> Klokov et Zoz)	0
6	3	Ботанічний заказник місцевого значення «Квітуха балка» - 6: Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall); Брандушка різнобарвна (<i>Bulbocodium versicolor</i>); Ковила волосиста (<i>Stipa capillata</i> L.); Ковила пірчаста (<i>Stipa pennata</i> L.); Сон лучний (сон чорніючий, сон богемський) (<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.); Шафран сітчастий (<i>Crocus reticulatus</i> Steven ex Adams)	0
5	1	Заповідне урочище місцевого значення «Розлитий камінь» - 5: Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall); Гвоздика бузька (<i>Dianthus hypanicus</i> Andrz); Ковила волосиста (<i>Stipa capillata</i> L.); Сон лучний (сон чорніючий, сон богемський) (<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.); Тюльпан гранітний (<i>Tulipa graniticola</i> (Klokov et Zoz))	0
2	1	Ландшафтний заказник місцевого значення «Кошарово-Олександрівський» - 2: Ковила волосиста (<i>Stipa capillata</i> L.); Шафран сітчастий (<i>Crocus reticulatus</i> Steven ex Adams)	0
1	0	Ботанічний заказник місцевого значення «Антоновичська балка» - 1: Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall)	0

Перелік видів рослин та грибів, що підлягають особливій охороні на території області (станом на 01 січня 2023 року)

Таблиця 36

Назва виду (українська, латинська)	Червона книга України	Бернська конвенція	Регіона- льно- рідкісні види	CITES	Євро- пейський червоний список	Черво- ний список МСОП
1	2	3	4	5	6	7
Астрагал Геннінга (<i>Astragalus henningii</i> (Steven) Boriss)	V	0	0	0	V	V
Астрагал одеський (<i>Astragalus odessanus</i> Besser)	V	0	0	0	0	0
Астрагал понтійський (<i>Astragalus ponticus</i> Pall)	V	0	0	0	0	0
Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasyanthus</i>)	V	0	0	0	V	V
Берека (горобина берека) (<i>Sorbus torminalis</i> (L.)	V	0	0	0	0	0
Билинець довгорогий (<i>Gymnadenia conopsea</i> (L.) R.Br)	V	0	0	V	0	V
Брандушка різнобарвна (пізньоцвіт різнобарвний) (<i>Bulbocodium versicolor</i>)	V	0	0	0	0	0
Бруслина карликова (<i>Euonymus pana</i> M. Bieb)	V	0	0	0	V	0
Водяний горіх плаваючий (<i>Trapa natans</i> L. s.l.)	V	0	0	0	0	0
Гвоздика бузья (<i>Dianthus hypanicus</i> Andr.)	V	V	0	0	V	0
Гіацинтік Палласів (<i>Hyacinthus pallasianus</i> Steven)	V	0	0	0	0	V
Гніздівка звичайна (<i>Neottia nidus-avis</i> (L.)	V	0	0	V	0	0
Горицвіт весняний (<i>Adonis vernalis</i> L.)	V	0	0	V	0	0
Горицвіт волзький (<i>Adonis wolgensis</i> Steven ex DC.)	V	0	0	0	0	0
Зозулинець шоломоносний (<i>Orchis militaris</i> L.)	V	0	0	V	0	0
Зозулині сльози яйцеподібні (<i>Listera ovata</i> (L.) R.Br)	V	0	0	V	0	0
Зозульки м'ясочервоні (пальчатокорінник м'ясочервоний) (<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soos.l.)	V	0	0	V	0	0
Зозульки травневі (пальчатокорінник травневий) (<i>Dactylorhiza majalis</i> (Rchb.))	V	0	0	V	0	0

1	2	3	4	5	6	7
Карагана скіфська (<i>Caragana scythica</i> (Ком.) Pojark)	V	0	0	0	V	0
Катран татарський (<i>Crambe tataria</i> Sebeók)	V	0	0	0	0	0
Ковила волосиста (<i>Stipa capillata</i> L.)	V	0	0	0	0	0
Ковила вузьколиста (<i>Stipa tirsia</i> Steven)	V	0	0	0	0	0
Ковила гранітна (<i>Stipa graniticola</i> Klokov)	V	0	0	0	0	0
Ковила Лессінга (<i>Stipa lessingiana</i> Trin. et Rupr.)	V	0	0	0	0	0
Ковила найкрасивіша (<i>Stipa pulcherrima</i> K. Koch)	V	0	0	0	0	0
Ковила пірчаста (<i>Stipa pennata</i> L.)	V	0	0	0	0	0
Ковила пухнастолиста (<i>Stipa dasyphylla</i> (Czern. Ex Lindem.) Trautv.)	V	0	0	0	0	0
Ковила українська (<i>Stipa ucraïnica</i> P. Smirn)	V	0	0	0	0	0
Коручка болотна (<i>Eriactis palustris</i> L.) Crantz)	V	0	0	V	0	0
Коручка темно-червона (<i>Eriactis atrorubens</i>)	V	0	0	V	0	0
Коручка чемерникоподібна (коручка широколиста) (<i>Eriactis helleborine</i> (L.) Crantz)	V	0	0	V	0	0
Косарики тонкі (<i>Gladiolus tenuis</i> M. Bieb)	V	0	0	0	0	0
Лілія лісова (<i>Lilium martagon</i> L.)	V	0	0	0	0	0
Любка дволиста (<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich)	V	0	0	V	0	0
Любка зеленоквіткова (<i>Platanthera chlorantha</i> (Cust.))	V	0	0	V	0	0
Осока житня (<i>Carex secalina</i> Willd. Ex Wahlenb)	V	0	0	0	0	0
Оставник одеський (гімноспермій одеський) (<i>Gymnospermium odessanum</i> (DC.))	V	0	0	0	0	V
Пирій ковилолистий (<i>Elytrigia stipifolia</i> (Czern. exNevski) Nevski)	V	0	0	0	V	V
Півники борові (<i>Iris pineticola</i> Klokov)	V	0	0	0	0	0
Півники понтичні (<i>Iris pontica</i> Zapal.)	V	0	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7
Півники сибірські (<i>Iris sibirica</i> L.)	V	0	0	0	0	0
Півонія тонколиста (<i>Paeonia tenuifolia</i> L.)	V	0	0	0	0	0
Підсніжник білосніжний (підсніжник звичайний) (<i>Galanthus nivalis</i> L.)	V	0	0	0	0	0
Плодоріжка болотна (зозулинець болотний) (<i>Anacamptis palustris</i> (Jacq.))	V	0	0	V	0	0
Плодоріжка рідкоквіткова (зозулинець рідкоквітковий) (<i>Anacamptis laxiflora</i>)	V	0	0	V	0	0
Повстянка дніпровська (цимбохазма дніпровська) (<i>Cymbochasma borysthenica</i>)	V	0	0	0	V	0
Пухирник малий (<i>Utricularia minor</i> L.)	V	0	0	0	0	0
Ранник весняний (<i>Scrophularia vernalis</i> L.)	V	0	0	0	0	0
Рябчик малий (<i>Fritillaria meleagroides</i> Patr. ex Schult. et Schult. f.)	V	0	0	0	0	0
Рябчик руський (<i>Fritillaria ruthenica</i> Wikstr.)	V	0	0	0	0	0
Рястка Буше (<i>Ornithogalum boucheanum</i> (Kunth) Asch.)	V	0	0	0	0	0
Сальвінія плаваюча (<i>Salvinia natans</i> (L.) All.)	V	0	0	0	0	0
Скополія карніолійська (<i>Scopolia carniolica</i> Jacq.)	V	0	0	0	0	0
Сокироносиця струнка (взіль стрункий) <i>Securigera elegans</i> (Pančić)	V	0	0	0	0	0
Сон великий (<i>Pulsatilla grandis</i> Wender. (<i>Anemone grandis</i> (Wender.) Kerner))	V	0	0	0	0	0
Сон лучний (сон чорніючий, сон богемський) <i>Pulsatilla pratensis</i> (L.)	V	0	0	0	0	0
Сон розкритий (<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill. s.l.)	V	0	0	0	0	0
Тюльпан бузький (<i>Tulipa hupanica</i>)	V	V	0	0	0	0
Тюльпан дібровний (<i>Tulipa quercetorum</i> Klokov et Zoz)	V	0	0	0	0	0
Тюльпан гранітний (<i>Tulipa graniticola</i> (Klokov et Zoz))	V	0	0	0	0	0
Цибуля ведмежа (черемша) (<i>Allium ursinum</i> L.)	V	0	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7
Цибуля круглонога (<i>Allium sphaeropodum</i> Klokov)	V	0	0	0	0	0
Шафран сітчастий (<i>Crocus reticulatus</i> Stevenex Adams)	V	0	0	0	0	0
Шоломниця весняна (<i>Scutellaria verna</i> Besser)	V	0	0	0	0	0
Усього	64	2	0	14	7	6

Інформація про інвазійні (чужорідні) види рослин

Таблиця 37

Назва виду (українська, латинська)	Занесення виду до карантинного списку	Заходи із запобігання розповсюдженню виду
Амброзія полинолиста (<i>Ambrosia artemisiifolia</i> L.)	так	Агротехнічні, хімічні методи
Повитиця польова (<i>Cuscuta campestris</i> Yunck)	так	Агротехнічні, хімічні методи

Перелік природоохоронних заходів і наукових досліджень щодо стану рослинного світу

Таблиця 37.1

Назва, строки та місце проведення дослідження або заходу	Обсяг фінансування	Виконавець/ виконавці	Основні досягнуті результати, наявні публікації (якщо результати розміщено в Інтернеті, надається посилання)
Проведення наукових досліджень з виявлення та обґрунтування доцільності заповідання цінних природних територій Кіровоградської області	199,0 тис. грн	*	*
Проведення наукових досліджень з метою ведення державного кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду Кіровоградської області	195,0 тис. грн	*	*

* Зазначені природоохоронні заходи не були здійснені, тому що видатки місцевих бюджетів на реалізацію природоохоронних заходів не віднесені до першочергових видатків, визначених підпунктами 1 та 2 Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 09 червня 2021 року № 590 (із змінами).

Спеціальне використання природних рослинних ресурсів

Таблиця 37.2

№ з/п	Назви районів, у тому числі територій селищних, сільських рад	Назва рослинного ресурсу	Ліміт, куб. м		Кількість виданих дозволів, шт.
			встановлений	фактично використаний	
1	Кропивницький район, Суботцівська сільська рада	Деревина	5908	5908	1

Горицвіт весняний (*Adonis vernalis*)

Багаторічна трав'яна рослина 15-50 см заввишки з товстим косогоризонтальним коротким кореневищем і прямими надземними пагонами. Листки пальчаторозсічені на вузькі ниткоподібні долі. Квітки поодинокі, 2-3 см в діаметрі, золотисто-жовті з 12-20 жовтими і 15 зеленуватими листочками оцвітини. Плід багатогорішок. Цвіте в березні-квітні. Плодоносить у травні. Розмножується насінням та вегетативно.

Місцезростання: приурочений переважно до лучних степів, рідше в справжніх степах спорадично на узліссях та у світлих розріджених лісах. Росте у степах, на степових схилах у лісостепу та степу, на яйлах в Криму. Зрідка

трапляється на степових схилах в Прикарпатті і на півдні Полісся. Рослина горицвіт любить не жарке літо.

Причини зміни чисельності: вид досить поширений, але запаси сильно скоротилися через розорювання, перевипас, терасування та заліснення схилів, великі об'єми заготівлі, збирання на букети.

Гвоздика бузька (*Dianthus hypanicus*)

Багаторічна трав'яна рослина заввишки 10-25 см, утворює подушковидні дернини. Стебло розгалужене, у нижній частині короткоопушене. Листки завдовжки 1,5-4,5 см, лінійні або лінійно-шиловидні, жорсткуваті. Забарвлення віночка від блідно-рожевого до темно-рожевого. Квітки розміщені поодиноці на кінцях плодоносних гілок, пелюстки глибоко зубчасті. Чашечка завтовшки 13-16 мм. Зрілі насінини щитоподібні, дрібнозморшкуваті на поверхні, чорні. Цвіте у червні-вересні. Плодоносить у серпні-жовтні. Розмножується насінням.

Місцезростання: тріщини гранітних скель, кам'янисто-щебенисті ґрунти, осипища. Поширені на південних відрогів Придніпровської височини (межір'ччя Південного Бугу та Інгулу).

Причини зміни чисельності: незначна конкурентоспроможність сходів, вимогливість до оптимального вологозабезпечення, відсутність вегетативного розмноження, пряме знищення або трансформація типових для виду природних місцезростань внаслідок гідротехнічного будівництва, розробки кар'єрів, випасу та рекреації.

9. Тваринний світ

Незважаючи на значне господарське освоєння, тваринний світ Кіровоградської області залишається відносно багатим. Із 413 видів наземних хребетних тварин, відомих для Дніпровсько-Бузького лісостепового зоогеографічного району, на території Кіровоградщини виявлено 368 видів тварин.

Тваринний світ області представлений чисельною групою ссавців (65 видів): косуля, лось, дикий кабан, заєць-русак, лисиця, вовк, горностаї, куниця, ондатра, видра, єнотоподібний собака, їжак, бобр річковий, кріт, кажани тощо. Найбільш багата на види група – гризуни (25 видів). Найбільшим представником ссавців в області є лось, найменші – бурозубка і білозубка.

Птахів, які є найбільш різноманітною у видовому відношенні і численною групою хребтових тварин Кіровоградщини (279 видів), враховуючи особливості їх біології, можна поділити 5 груп: осілі (42 види), перелітні (120 видів), пролітні (64 види), що прилітають на зимівлю (13 видів), залітні (40 видів).

У видовому відношенні найбільшою групою птахів (142 види) є горобині, до якої відносяться горобці, шпаки, синиці, ластівки, шиглики, снігурі, а також гави, сороки. Друга за кількістю видів група (28 видів) – хижі птахи, більшість з них належить до категорії рідкісних тварин. Це яструб великий, канюк звичайний та сокіл-дербник. Третє місце за кількістю видів займають кулики (23 види). Це типові навколо водні птахи, більшість з них з'являються під час сезонних міграцій. На гніздуванні звичайні чайка (чибіс), травник, веретенник великий і зуйок малий. Досить різноманітною групою птахів є також качині (21 вид), які належать до мешканців водно-болотного комплексу. Найбільш численні представники групи – крижень, чирок-тріскунок, широконосіка та чернь червоноголова. Досить різноманітною групою є сови (9 видів): сова сіра, сова вухата та болотяна, сич хатній. Багато чапель, а саме: чапля сіра та руда, квак, бугай і бугайчик.

На території Кіровоградщини виявлено 13 видів плазунів. Це ящірка прудка, ящірка зелена, вуж звичайний, ящірка живородяча, черепаха болотяна, вуж водяний, мідянка, полоз жовточеревий, гадюка степова.

Серед 11 видів земноводних найбільш численні жаби озерна та ставкова, а також кумка червоночеревна.

На території області представлені такі рідкісні тварини та птахи: борсук, свиня дика, заєць сірий, їжак звичайний, козуля європейська, зяблик, славка чорноголова, дрізд чорний, соловейко східний, синиця велика, жулан, малинівка, вівсянка звичайна, сіра чапля та інші.

Види тваринного світу, що охороняються

Таблиця 38

Види тваринного світу	2019 рік	2020 рік	2021 рік
1	2	3	4
Загальна кількість видів тварин, занесених до Червоної книги України, од.	108	108	108

1	2	3	4
Загальна кількість видів тваринного світу на території області, що охороняються, од.	91	91	91
Кількість видів тварин, занесених до додатків Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES), од.	23	23	23
Кількість видів тварин, занесених до додатків Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція), од.	65	65	65
Кількість видів тварин, занесених до додатків Конвенції про збереження мігруючих видів диких тварин (Боннська конвенція, CMS), од.	0	0	0
Кількість видів тварин, що охороняються відповідно до Угоди про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (AEWA), од.	6	6	6
Кількість видів тварин, що охороняються відповідно до Угоди про збереження популяцій європейських кажанів (EUROBATS), од.	10	10	10

Перелік видів тварин, що охороняються, в регіоні
(станом на 01 січня 2023 року)

Таблиця 39

Назва виду (українська і латинська)	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EUROBATS	Європейський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7	8	9
П'явка медична (<i>Hirudo medicinalis</i> Linnaeus)	V	V	V	0	0	0	0	0
Багатозв'яз гірський український (<i>Polydesmus montanus</i> Daday)	V	0	0	0	0	0	0	0
Мухоловка звичайна (<i>Scutigera coleoptrata</i>)	V	0	0	0	0	0	0	0
Бабака перев'язана (<i>Sympetrum pedemontanum</i>)	V	0	0	0	0	0	0	0
Бражник дубовий (<i>Marumba quercus</i>)	V	0	0	0	0	0	0	0
Бражник мертва голова (<i>Acherontia atropos</i>)	V	0	0	0	0	0	0	0
Бражник грозерпіна (<i>Proserpinus proserpina</i>)	V	V	0	0	0	0	0	0
Бражник скабіозовий (<i>Hemaris tityus</i>)	V	0	0	0	0	0	0	0
Вусач великий дубовий (<i>Cerambyx cerdo</i>)	V	V	0	0	0	0	V	0
Вусач земляний хрестоносець (<i>Dorcadion equestre</i>)	V	0	0	0	0	0	0	0
Вусач мускусний (<i>Aromia moschata</i>)	V	0	0	0	0	0	0	0
Вусач-червонокрил Келера (<i>Purpuricenus kaehleri</i>)	V	0	0	0	0	0	0	0
Джміль вірменський (<i>Bombus (Thoracobombus) armeniacus</i> Radoszkowski)	V	0	0	0	0	0	0	0
Джміль глинистий (<i>Bombus (Megabombus) argillaceus</i> Smith)	V	0	0	0	0	0	0	0
Джміль лезус (<i>Bombus (Thoracobombus) laesus</i> Morawitz)	V	0	0	0	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Джміль маховий (<i>Bombus (Bombus) muscorum</i>)	V	0	0	0	0	0	0	0
Джміль пахучий (<i>Bombus (Subterraneobombus) fragrans</i>)	V	0	0	0	0	0	0	0
Дибка степова (<i>Saga pedo</i>)	V	V	0	0	0	0	0	0
Дозорець-імператор (<i>Anax imperator</i>)	V	0	0	0	0	0	0	0
Ендроміс березовий (<i>Endromis versicolora</i>)	V	0	0	0	0	0	0	0
Жук-олень (<i>Lucanus cervus</i>)	V	V	0	0	0	0	0	0
Жук-самітник (<i>Osmoderma eremita</i>)	V	V	0	0	0	0	V	0
Клімена (<i>Esperarge climene</i>)	V	0	0	0	0	0	0	0
Кошеніль польська (<i>Porphyropha polonica</i>)	V	0	0	0	0	0	0	0
Красотіл пахучий (пахучий <i>Calosoma (s.str.) sycophanta</i>)	V	0	0	0	0	0	0	0
Красуня-діва (<i>Calopteryx virgo</i>)	V	0	0	0	0	0	0	0
Ксилокопа фіолетова (<i>Xylocopa violacea</i>)	V	0	0	0	0	0	0	0
Ксилокопа звичайна (<i>Xylocopa valga</i>)	V	0	0	0	0	0	0	0
Ктир шершенеподібний (<i>Asilus crabroniformis</i>)	V	0	0	0	0	0	0	0
Махаон (<i>Papilio machaon</i>)	V	0	0	0	0	0	0	0
Метітурга булаво вуса (<i>Melitturga (Melitturga) clavicornis</i>)	V	0	0	0	0	0	0	0
Мнемозина (<i>Parnassius mnemosyne</i>)	V	V	0	0	0	0	V	0
Подалірій (<i>Iphiclides podalirius</i>)	V	0	0	0	0	0	0	0
Поліксена (<i>Zerynthia polyxena</i>)	V	V	0	0	0	0	V	0
Райдужниця велика (<i>Apatura iris</i>)	V	0	0	0	0	0	0	0
Сатир залізний (<i>Neohipparchia statilinus</i>)	V	0	0	0	0	0	0	0
Сатурнія велика (<i>Saturnia pyri</i>)	V	0	0	0	0	0	0	0
Сатурнія мала (<i>Eudia ravonia</i>)	V	0	0	0	0	0	0	0
Сатурнія руда (<i>Aglia tau</i>)	V	0	0	0	0	0	0	0
Сатурнія середня (<i>Eudia spini</i>)	V	0	0	0	0	0	0	0
Сколія-гігант (<i>Scolia maculata</i>)	V	0	0	0	0	0	0	0
Совка сокиркова (<i>Periphanes delphinii</i>)	V	0	0	0	0	0	0	0
Стафілін волохатий (<i>Emus hirtus</i>)	V	0	0	0	0	0	0	0
Стрічкарка блакитна (<i>Catocala fraxini</i>)	V	0	0	0	0	0	0	0
Стрічкарка орденська малинова (<i>Catocala sponsa</i>)	V	0	0	0	0	0	0	0
Турун Ештрайхера (<i>Carabus (Trachycarabus) estreicheri</i>)	V	0	0	0	0	0	0	0
Бистрянка звичайна (<i>Alburnoides bipunctatus</i>)	V	V	0	0	0	0	0	0
Марена дніпровська (<i>Barbus borysphenicus</i>)	V	0	0	0	0	0	0	0
Мінога українська (<i>Eudontomyzon mariae</i>)	V	V	0	0	0	0	V	0
Осетер російський (<i>Acipenser gueldenstaedtii Brandt et Ratzeburg</i>)	V	V	V	0	0	0	V	V
Судак волзький, Берш (<i>Sander volgensis</i>)	V	V	0	0	0	0	V	V
Гадюка Нікольського (<i>Vipera nikolskii</i>)	V	V	0	0	0	0	0	0
Гадюка степова (<i>Vipera renardi</i>)	V	V	0	0	0	0	0	V
Мідянка звичайна (<i>Coronella austriaca</i>)	V	V	0	0	0	0	0	0
Полоз жовточеревий, каспійський (<i>Hierophis caspius</i>)	V	V	0	0	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ящірка зелена (<i>Lacerta viridis</i>)	V	V	0	0	0	0	0	0
Полоз лісовий, ескулапів (<i>Zamenis longissimus</i>)	V	V	0	0	0	0	0	0
Балабан (<i>Falco cherrug</i> Gray)	V	V	V	0	0	0	V	V
Беркут (<i>Aquila chrysaetos</i>)	V	V	V	0	0	0	0	0
Гоголь (<i>Bucephala clangula</i>)	V	V	0	0	0	0	0	0
Гуска мала білолоба (<i>Anser erythropus</i>)	V	V	0	0	V	0	V	
Дрохва (<i>Otis tarda</i> Linnaeus)	V	V	V	0	0	0	0	0
Журавель сірий (<i>Grus grus</i>)	V	V	V	0	V	0	0	0
Зміїд (<i>Circaetus gallicus</i>)	V	V	V	0	0	0	0	0
Канюх степовий (<i>Buteo rufnus</i>)	V	V	V	0	0	0	0	0
Кулик-довгоніг (ходуличник) (<i>Himantopus himantopus</i>)	V	V	0	0	V	0	0	0
Кулик-сорока (<i>Haematorus ostralegus</i>)	V	V	0	0	0	0	0	0
Кульон великий (кроншнеп великий) (<i>Numenius arquata</i>)	V	V	0	0	V	0	0	0
Лелека чорний (<i>Ciconia nigra</i>)	V	V	V	V	V	0	0	0
Лунь польовий (<i>Circus cyaneus</i>)	V	V	V	0	0	0	0	0
Лунь степовий (<i>Circus macrourus</i>)	V	V	V	0	0	0	0	V
Могильник (<i>Aquila heliacal</i> Savigny)	V	V	V	0	0	0	V	V
Огар (<i>Tadorna ferruginea</i>)	V	V	0	0	V	0	0	0
Орел-карлик (<i>Hieraaetus pennatus</i>)	V	V	V	0	0	0	0	0
Орлан-білохвіст (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	V	V	V	0	0	0	0	V
Підорлик малий (<i>Aquila pomarina</i>)	V	V	V	0	0	0	0	0
Пугач (<i>Bubo bubo</i>)	V	V	V	0	0	0	0	0
Сапсан (<i>Falco peregrinus</i> Tunstall)	V	V	V	0	0	0	0	0
Сиворакша (<i>Coracias garndus</i>)	V	V	0	V	0	0	0	0
Скопа (<i>Pandion haliaetus</i>)	V	V	V	0	0	0	0	0
Совка (<i>Otus scops</i>)	V	V	V	0	0	0	0	0
Сова болотяна (<i>Asio flammeus</i>)	V	V	V	0	0	0	0	0
Сорокопуд сірий (<i>Lanius excubitor</i>)	V	V	0	V	0	0	0	0
Шпак рожевий (<i>Sturnus roseus</i>)	V	V	0	0	0	0	0	0
Шуліка рудий (<i>Milvus milvus</i>)	V	V	V	0	0	0	0	0
Вечірниця мала (<i>Nyctalus leislers</i>)	V	V	0	0	0	0	0	V
Вечірниця руда (<i>Nyctalus noctula</i>)	V	V	0	0	0	V	0	V
Видра річкова (<i>Lutra lutra</i>)	V	V	V	0	0	0	0	V
Вухань звичайний (<i>Plecotus auritus</i>)	V	V	0	0	0	V	0	V
Горностай (<i>Mustela erminea</i>)	V	V	0	0	0	0	0	V
Кажан пізній (<i>Eptesicus serotinus</i>)	V	V	0	0	0	V	0	V
Кіт лісовий (<i>Felis sylvestris</i> Schreber)	V	V	V	0	0	0	0	V
Кутора мала (<i>Neomys anomalus</i>)	V	V	0	0	0	0	0	V
Лилик двоколірний (<i>Vespertilio murinus</i>)	V	V	0	0	0	V	0	V
Мишівка степова (<i>Sicista subtilis</i>)	V	V	0	0	0	0	0	V
Негопир звичайний (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	V	V	0	0	0	V	0	V
Негопир Натузюса (<i>Pipistrellus nathusii</i>)	V	V	0	0	0	V	0	V
Нічниця водяна (<i>Myotis daubentonii</i>)	V	V	0	0	0	V	0	V
Нічниця вусата (<i>Myotis mystacinus</i>)	V	V	0	0	0	V	0	V
Нічниця ставкова (<i>Myotis dasycneme</i>)	V	V	0	0	0	V	0	V
Норка європейська (<i>Mustela lutreola</i>)	V	V	0	0	0	0	0	V

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Перегузня (<i>Vormela peregusna</i>)	V	V	0	0	0	0	0	V
Сліпак подільський (<i>Spalax zemni</i>)	V	0	0	0	0	0	0	V
Тушканчик великий (<i>Allactaga major</i>)	V	0	0	0	0	0	0	V
Тхір степовий (<i>Mustela eversmanni</i>)	V	V	0	0	0	0	0	V
Хом'ячок сірий (<i>Cricetulus migratorius</i>)	V	0	0	0	0	0	0	V
Широковух європейський (<i>Barbastella barbastellus</i>)	V	V	0	0	0	V	0	V
Усього	107	65	23	3	6	10	10	29

Перелік видів тварин, що охороняються, і які з'явилися чи зникли в регіоні за останні три роки

Таблиця 40

Назва виду	З'явилися			Зникли			Причина		
	2020 рік	2021 рік	2022 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік
0	0			0			0		

Інформація про чужорідні види тварин

Таблиця 41

Назва виду (українська і латинська (наукова))	Результати досліджень, заходи контролю чисельності
Американський білий метелик (<i>Hyrphantria cunea Drury</i>)	Частково розповсюджений по Кіровоградській області. Заходи контролю: агротехнічні, хімічні і механічні методи
Західний кукурудзяний жук (<i>Diabrotica virgifera virgifera Le Conte</i>)	Частково розповсюджений по Кіровоградській області. Заходи контролю: агротехнічні, хімічні і механічні методи

Динаміка чисельності основних видів мисливських тварин (особин)

Таблиця 42

Види мисливських тварин	2020 рік	2021 рік	2022 рік
Кабан	425	559	588
Козуля	6397	6456	6126
Олень	343	361	348

Добування основних видів мисливських тварин (особин)

Таблиця 43

Рік	Види мисливських тварин	Затверджений ліміт добування	Видано ліцензій	Добуто	Не використано ліцензій	Причина невикористання
2020	Кабан	67	67	14	9	Користувач не відкривав полювання
	Козуля	229	229	196	25	
	Олень	14	14	14	-	
2021	Кабан	102	105	66	9	Користувач не відкривав полювання
	Козуля	269	232	205	37	
	Олень	16	16	14	1	
2022	Кабан	-	-	-	-	Полювання в 2022 році заборонено
	Козуля	-	-	-	-	
	Олень	-	-	-	-	

Динаміка вилову риби

Таблиця 44

Рік	Назва водного об'єкта	Затверджений ліміт вилову, т/рік	Фактичний вилов, т/рік
2020	Кременчуцьке водосховище	447,907	834,585
	Кам'янське водосховище	274,054	347,849
	Разом	721,961	1182,434
2021	Кременчуцьке водосховище	345,598	725,461
	Кам'янське водосховище	265,095	537,834
	Разом	610,693	1263,295
2022	Кременчуцьке водосховище	487,801	972,600
	Кам'янське водосховище	247,243	594,804
	Разом	735,044	1567,404

Кількість виявлених фактів браконьєрства

Таблиця 45

Роки	Виявлено фактів браконьєрства, од.
2020 рік	646
2021 рік	824
2022 рік	481

Перелік природоохоронних заходів і наукових досліджень щодо стану дикої фауни і заходів, вжитих щодо охорони тваринного світу, у тому числі на виконання вимог міжнародних договорів України у галузі дикої фауни та рішень її керівних органів

Таблиця 46

Назва, строки та місце проведення дослідження або заходу	Обсяг фінансування	Виконавець/виконавці	Основні досягнуті результати, наявні публікації (якщо результати розміщено в Інтернеті, вказується посилання)
Заходи охорони та відновлення тваринного світу			
Заходи охорони та відновлення тваринного світу	Власні кошти Кіровоградського обласного управління лісового та мисливського господарства	30 користувачів мисливських угідь	У 2022 році проведено заходи із збереження та відтворення диких тварин.

Боривітер степовий (*Falco naumanni*)

Самка (ліворуч) самець (праворуч)

Боривітер степовий – сокіл невеликих розмірів. У дорослого самця спина і більша частина верху крил руді, голова, смуги на крилах, надхвістя і хвіст зверху сірі, на верхівці хвоста чорна смуга; низ рудуватий з чорними плямами і рисками; махові пера чорно-бурі; дзьоб блакитно-сірий, восковиця і ноги жовті, очі темно-коричневі, кігті білі. Доросла самка і молодий птах зверху іржасті з темно-бурими плямами; знизу вохристі з бурими плямами.

Дуже подібний до боривітра звичайного (*Falco tinnunculus*). Дорослий самець боривітра степового відрізняється від дорослого самця боривітра звичайного сірим кольором деякої частини верхніх покривних пер другорядних махових, а також відсутністю будь-яких «вусів» і темних плям на спині і зверху на крилах. Самки цих двох видів боривітрів відрізняються лише кольором кігтів. Маса тіла – 150-210 г, довжина тіла – 290-320 мм, розмах крил – 580-720 мм.

З'являється на місцях гніздування в кінці березня-квітня. Трапляється на вапнякових, глинистих урвищах, уступах скель, спорудах людини серед степу. Відкладає яйця наприкінці квітня – на початку травня. Гнізда влаштовує у норах, розщелинах скель, на карнизах будинків і урвищ. Надає перевагу глибоким, до двох метрів, нішам і тріщинам з м'яким ґрунтом як підстилкою, шар якого може бути невеликий (0,5-1 см). Рідше гніздиться в наскрізних нішах або на захищених зверху карнизом виступах. Гніздо являє собою собою

розчищений майданчик або неглибоку ямку (останнє буває рідко і характерніше для боривітра звичайного), в якій і лежать яйця. В минулому відомі колоніальні гніздування (Крим, Закарпаття). У кладці 4-5 яєць. Насиджує самка, 28 діб. Пташенята вилітають з гнізда у липні. Відліт з кінця серпня - у вересні.

Живиться переважно комахами (сарана), дрібними мишоподібними гризунами і птахами.

Горностай (*Mustela erminea* L.)

Горностай - хижак. Віддає перевагу зволуженим ділянкам з високим травостоем. Мешкає у дуплах, під хмизом та в різних порожнинах. Він харчується норицями, мишами, ховрахами, пацюками, ондатрами та водоплавними птахами, хоча також їсть риб, амфібій, рептилій та плоди рослин. Робить схованки харчів. Самки дуже рано стають статевозрілими. Тривалість вагітності разом з ембріональною діапаузою становить 240-393 доби. Шлюбний період триває близько 6 місяців, у виводках буває 3-14 дитинчат. Береги водойм, болота, заплавні та байрачні ліси, іноді агроценози та населені пункти.

Невелика тварина, довжина тіла самців – 26-31 см, самок – 20,5-26,8 см; маса, відповідно: 158,3-320 г та 142,5-205 г. Має невисоке щільне хутро, яке влітку набуває коричнюватого або жовтуватого-сірого, а взимку, окрім кінцевої чорної третини хвоста, - білого забарвлення.

10. Природно-заповідний фонд

Станом на 01 січня 2023 року в Кіровоградській області налічується 233 території та об'єкти природно-заповідного фонду (ПЗФ), загальною площею 101519,5667 га, з них 26 територій та об'єктів, площею 5909,8 га, мають статус загальнодержавного значення, решта (207 територій та об'єктів), площею 95609,7667 га – місцевого значення. Показник заповідності від загальної площі області становить 4,1 %.

З 26 територій та об'єктів ПЗФ, що мають статус загальнодержавного значення, виділяють категорії: усього 21 заказник, у тому числі: 7 – ландшафтних, 1 – лісовий, 9 – ботанічних, 1 – загальнозоологічний, 2 – орнітологічних, 1 – гідрологічний. Усього 2 пам'ятки природи, у тому числі: 1 – комплексна, 1 – гідрологічна, 1 дендрологічний парк та 2 парки - пам'ятки садово-паркового мистецтва.

З 207 територій та об'єктів ПЗФ, що мають статус місцевого значення, виділяють усього 91 заказник, у тому числі: 56 – ландшафтних, 7 – лісових, 19 – ботанічних, 3 – загальнозоологічні, 5 – орнітологічних, 1 – ентомологічний. Усього 52 пам'ятки природи, у тому числі: 8 – комплексних, 29 – ботанічних, 2 – зоологічні, 10 – гідрологічних, 3 – геологічні, 55 заповідних урочищ, 7 парків - пам'яток садово-паркового мистецтва та 2 регіональні ландшафтні парки.

У Кіровоградській області проводиться значна робота щодо розвитку і розширення заповідних територій. Заповідна справа розглядається як головний засіб для комплексного вирішення важливих екологічних проблем, таких як збереження біорізноманіття, відновлення і підтримка екологічного балансу в біосфері в умовах техногенного забруднення тощо.

Перелік цінних природних територій, що резервуються для створення нових або розширення існуючих об'єктів ПЗФ

Таблиця 47

Рішення про резервування	Назва території/об'єкта, яку/який запропоновано створити	Площа, га	Місце-знаходження	Підприємство, установа чи організація, у віданні яких перебувають території
0	0	0	0	0

Динаміка структури природно-заповідного фонду
Кіровоградської області

Таблиця 48

Категорії територій та об'єктів ПЗФ	На 01.01.2022 року		На 01.01.2023 року	
	Кількість, шт.	Площа, га	Кількість, шт.	Площа, га
1	2	3	4	5
Природні заповідники	0	0	0	0
Біосферні заповідники	0	0	0	0
Національні природні парки	0	0	0	0
Регіональні ландшафтні парки	2	78758,08	2	78758,08
Заказники загальнодержавного значення	21	5728,00	21	5728,00
Заказники місцевого значення	90	12900,54	91	13009,54
Пам'ятки природи загальнодержавного значення	2	9,10	2	9,10
Пам'ятки природи місцевого значення	50	525,48	52	528,69
Заповідні урочища	55	3197,10	55	3197,10
Ботанічні сади загальнодержавного значення	0	0	0	0
Ботанічні сади місцевого значення	0	0	0	0
Дендрологічні парки загальнодержавного значення	1	109,00	1	109,00
Дендрологічні парки місцевого значення	0	0	0	0
Зоологічні парки загальнодержавного значення	0	0	0	0
Зоологічні парки місцевого значення	0	0	0	0
Парки - пам'ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення	2	63,70	2	63,70
Парки - пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення	7	116,46	7	116,46
РАЗОМ:	230	101407,46	233	101519,57
в тому числі:				
загальнодержавного значення	26	5909,80	26	5909,80
місцевого значення	204	95497,66	207	95609,77

1	2	3	4	5
Фактична площа ПЗФ*	X	100404,86	X	100516,97
% фактичної площі ПЗФ від площі Кіровоградської області	X	4,1	X	4,1

* Сумарна площа території та об'єктів ПЗФ без урахування площі тих об'єктів ПЗФ, що входять до складу території інших об'єктів ПЗФ.

Звіт про зміни стану територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення в 2022 році, розташованих на території Кіровоградської області

Таблиця 49

№ з/п	Категорія, значення	Тип	Назва	Площа, га	Обґрунтування причини ліквідації статусу	дата, №, назва документа, яким було створено (оголошено) об'єкт ПЗФ, ліквідовано статус або внесені зміни, ким прийнятий
1	2	3	4	5	6	7
Створено (оголошено)						
Новопразька селищна рада Олександрійського району Кіровоградської області						
1.	Пам'ятка природи місцевого значення	Ботанічна	«Дуб Вартовий»	0,01	-	від 20 вересня 2022 року № 275, рішення Кіровоградської обласної ради «Про оголошення території такою, що належить до природно-заповідного фонду місцевого значення»
Компаніївська селищна рада Кропивницького району Кіровоградської області						
2.	Заказник місцевого значення	Ландшафтний	«Урочище «Русло Інгула»	109,00	-	від 20 вересня 2022 року № 276, рішення Кіровоградської обласної ради «Про оголошення території такими, що належить до природно-заповідного фонду місцевого значення»
3.	Пам'ятка природи місцевого значення	Комплексна пам'ятка	«Урочище «Червона гірка»	3,2	-	від 20 вересня 2022 року № 276, рішення Кіровоградської обласної ради «Про оголошення території такими, що належить до природно-заповідного фонду місцевого значення»
Ліквідовано статус						
1.	*	*	*	*	*	*

1	2	3	4	5	6	7
Змінено категорію, тип, значення, площа, тощо						
1.	**	**	**	**	**	**

В 2022 році* відсутні території та об'єкти природно-заповідного фонду, статус яких було ліквідовано;

В 2022 році** відсутні об'єкти природно-заповідного фонду, щодо яких відповідним документом були прийняті зміни, що стосуються таких показників: категорії, типу, значення, назви, площі тощо.

Перелік об'єктів ПЗФ, території яких входять до складу територій інших об'єктів ПЗФ
станом на 01 січня 2023 року в Кіровоградській області

Таблиця 50

Категорія, значення та назва об'єкта ПЗФ, до складу території якого входять інші об'єкти ПЗФ	Перелік об'єктів ПЗФ, території яких входять до складу території іншого об'єкту ПЗФ	
	Категорія, значення, назва, тип	Площа, га
1	2	3
1. Регіональний ландшафтний парк «Боковеньківський ім. М.Л. Давидова»	1. Ботанічний заказник загальнодержавного значення «Боковеньківська балка»	15,00
	2. Ботанічний заказник загальнодержавного значення «Гранітний степ»	13,30
	3. Дендрологічний парк загальнодержавного значення «Веселі Боковеньки»	109,00
	4. Ландшафтний заказник місцевого значення «Гурівський»	18,60
	5. Орнітологічний заказник місцевого значення «Шмаліївський»	20,00
	6. Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Дуби в Гурівському лісництві»	0,50
	7. Заповідне урочище місцевого значення «Наталіївське»	37,50
	8. Заповідне урочище місцевого значення «Олександрівська дача»	69,00
	9. Ботанічний заказник місцевого значення «Блакитний льон»	27,00
Регіональний ландшафтний парк «Боковеньківський ім. М.Л. Давидова»	10. Ландшафтний заказник місцевого значення «Урочище сад»	16,20
	11. Ландшафтний заказник місцевого значення «Золота балка»	30,60
	12. Ландшафтний заказник місцевого значення	21,80

1	2	3
	«Балка Новоолександрівська»	
	13. Ботанічний заказник місцевого значення «Василівська балка»	33,70
	14. Загальнозоологічний заказник місцевого значення «Братолюбівська балка»	40,30
	15. Ботанічний заказник місцевого значення «Катеринівська балка»	23,30
	16. Ботанічний заказник місцевого значення «Цілина»	7,90
	17. Заповідне урочище місцевого значення «Зелений гай»	37,00
	18. Ботанічний заказник місцевого значення «Верхів'я Ситаєвої балки»	90,00
	19. Ботанічний заказник місцевого значення «Клавина балка»	30,00
	20. Ботанічний заказник місцевого значення «Верхів'я Кіровської балки»	5,00
	21. Ботанічний заказник місцевого значення «Балка «Очеретяна»	53,90
Разом в межах РЛП	Кількість об'єктів, шт.: 21	Площа 699,60 га
2. Регіональний ландшафтний парк «Світловодський»	1. Ботанічний заказник загальнодержавного значення «Цюпина балка»	36,00
	2. Ландшафтний заказник місцевого значення «Кінські острови»	114,00
	3. Комплексна пам'ятка природи місцевого значення «Острів Обеліск»	36,00
	4. Заповідне урочище місцевого значення «Барвінкова і Тюльпанова гори»	5,20
	5. Ландшафтний заказник місцевого значення «Острів Лисячий»	100,00
	6. Зоологічна пам'ятка природи місцевого значення «Пташиний базар»	0,20
	7. Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Степовий горб»	0,20
	8. Зоологічна пам'ятка природи місцевого значення «Поселення сиворакші»	0,20
	9. Комплексна пам'ятка природи місцевого значення «Придніпровські кургани»	0,50
Разом в межах РЛП	Кількість об'єктів, шт.: 9	Площа 292,30 га
3. Ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Чорноліський»	1. Ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Болото «Чорний ліс»	2,00
4. Ландшафтно-орнітологічний заказник місцевого значення «Карпенків край»	1. Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Тобілевичі»	8,70
Всього	Кількість об'єктів, шт.: 32	Площа 1002,60 га

**Перелік територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення,
розташованих у Кіровоградській області станом на 01 січня 2023 року**

Таблиця 51

№ з/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з яким створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу, тощо	Наявність Форми І ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Території та об'єкти природно-заповідного фонду загальнодержавного значення								
Заказники								
1.	«Войнівський»	Ландшафтний	50,000		Новоукраїнська міська рада	Указ Президента України від 10 грудня 1994 року № 750/94	2008	так
2.	«Когутівка»	Ландшафтний	120,000		Підвисоцька сільська рада - 39,0 га, ДП «Оникіївський лісгосп» - 81,0 га	Указ Президента України від 10 грудня 1994 року № 750/94	2008	так
3.	«Миколаївський»	Ландшафтний	133,000		ДП «Олександрівський лісгосп» - 91,0 га, Олександрівська селищна рада - 42,0 га	Указ Президента України від 10 грудня 1994 року № 750/94	2008	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
4.	«Монастирище»	Ландшафтний	15,300		Устинівська селищна територіальна громада	Указ Президента України від 10 грудня 1994 року № 750/94	2021	так
5.	«Чорноліський»	Ландшафтний	3491,000		ДП «Чорноліське лісове господарство»	Постановою Ради Міністрів УРСР від 11 вересня 1980 року № 524	2008	так
6.	«Чорноташлицький»	Ландшафтний	15,000		Побузька селищна територіальна громада	Указ Президента України Від 10 грудня 1994 року № 750/94	2008	так
7.	«Шумок»	Ландшафтний	20,100		Кетрисанівська сільська рада	Указ Президента України Від 10 грудня 1994 року № 750/94	2008	так
Разом		7	3844,4000					

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	«Велика стінка»	Лісовий	43,500		ДП «Чорноліське лісове господарство»	Указ Президента України від 10 грудня 1994 року № 750/94	2008	так
Разом		1	43,500					
1.	«Садківський степ»	Ботанічний	362,300		Устинівська селищна територіальна громада	Указ Президента України від 12 вересня 2005 року № 1238	2021	так
2.	«Богданівська балка»	Ботанічний	25,200		Бобринецька міська рада	Указ Президента України від 10 грудня 1994 року № 750/94	2008	так
3.	«Боковеньківська балка»	Ботанічний	15,000		Дослідно-селекційний дендрологічний лісовий центр «Веселі Боковеньки»	Указ Президента України від 20 серпня 1996 року № 715	2008	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
4.	«Бузове»	Ботанічний	50,700		ДП «Онуфрїївський лісгосп» - 29,0 га, Онуфрїївська селищна рада - 21,7 га	Указ Президента України від 10 грудня 1994 року № 750/94	2008	так
5.	«Власівська балка»	Ботанічний	130,700		Петрївська селищна територіальна громада	Указ Президента України від 10 грудня 1994 року № 750/94	2008	так
6.	«Гранітний степ»	Ботанічний	13,300		Долинська міська рада	Указ Президента України від 12 вересня 2005 року № 1238	2008	так
7.	«Лікарівський»	Ботанічний	70,000		Олександрійський кінний завод № 174	Указ Президента України від 10 грудня 1994 року № 750/94	2019	так
8.	«Цюпина балка»	Ботанічний	36,000		Великоандрусівська сільська рада	Указ Президента України від 20 серпня 1996 року № 715	2008	так
9.	«Шурхи»	Ботанічний	38,300		Новгородківська селищна рада	Указ Президента України від 10 грудня 1994 року № 750/94	2008	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Разом		9	741,500					
1.	«Бандурівські ставки»	Орнітологічні	385,600		Гайворонська міська територіальна громада	Указ Президента України від 10 грудня 1994 року № 750/94	2008	так
2.	«Редьчине»	Орнітологічні	118,000		ДП «Оникіївське лісове господарство»	Постанова Ради Міністрів Української РСР від 12 грудня 1983 року № 495	2008	так
Разом		2	503,600					
1.	«Полозова балка»	Загальнозоологічні	27,000		ДП «Долинське лісове господарство»	Указ Президента України від 12 вересня 2005 року № 1238	2021	так
Разом		1	27,000					
1.	«Велика Вись»	Гідрологічні	568,000		Новомиргородська міська рада	Указ Президента України від 10 грудня 1994 року № 750/94	2008	так
Разом		1	568,000					
Разом заказників		21	5728,0000					

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Пам'ятки природи								
1.	«Витоки ріки Інгулець»	Комплексні	7,100		ДП «Чорноліське лісове господарство»	Указ Президента України від 20 серпня 1996 року № 715	2008	так
Разом		1	7,100					
2.	«Болото «Чорний ліс»	Гідрологічні	2,000		ДП «Чорноліське лісове господарство»	Розпорядження Ради Міністрів УРСР від 14 жовтня 1975 року № 780-р	2008	так
Разом		1	2,000					
Парки - пам'ятки садово-паркового мистецтва								
1.	«Онуфріївський парк»	Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва	53,700		Комунальне підприємство «Регіональний центр розвитку послуг «Кіровоградської обласної ради»	Постанова Ради Міністрів УРСР від 29 січня 1960 року № 105	2008	так
2.	«Хутір Надія»	Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва	10,000		Кіровоградський обласний краєзнавчий музей	Постанова Колегії Держкомітету УРСР по охороні природи від 30 липня 1975 року № 15	2019	так
Разом		2	63,700					

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Дендрологічний парк								
1.	«Веселі Боковеньки»	Дендрологічний парк	109,000		Дослідно-селекційний дендрологічний лісовий центр «Веселі боковеньки»	Постанова Ради Міністрів УРСР від 29 січня 1960 року № 105	2008	так
Разом		1	109,000					
Всього територій та об'єктів загальнодержавного значення		26	5909,8000					
Території та об'єкти природно-заповідного фонду місцевого значення								
Регіональні ландшафтні парки								
1.	«Боковеньківський ім. М.Л. Давидова»	Регіональний ландшафтний парк	17530,73		Адміністрація не створена	Рішення Кіровоградської обласної ради від 04 листопада 2005 року № 507 та від 19 грудня 2008 року № 601	2008	так
2.	«Світловодський»	Регіональний	61227,35		Адміністрація не створена	Рішення Кіровоградської обласної ради від 18 лютого	відсутня	відсутня

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		ландшафтний парк				2011 року № 89 та 14 червня 2019 року № 663		
Разом		2	78758,08					
Заказники								
1.	«Балка Новоолександрівська»	Ландшафтний	21,8000		Долинська міська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 17 листопада 2000 року № 198	2008	так
2.	«Булгаківська балка»	Ландшафтний	78,0000		Кетрисанівська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 19 лютого 1993 року №187	2021	так
3.	«Велика і мала скелі»	Ландшафтний	15,0000		Приютівська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 19 травня 1995 року №47	2019	так
4.	«Витоки ріки Інгул»	Ландшафтний	1,0000		ДП «Олександрівське лісове господарство»	Розпорядження Президента України у Кіровоградській області від 01 липня 1992 року № 55	2008	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
5.	«Витоки річки Малої Висі»	Ландшафтний	2,5000		Маловисківська міська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 28 січня 2000 року № 116	2008	так
6.	«Гурівський»	Ландшафтний	18,6000		ДП «Долинське лісове господарство»	Рішення Кіровоградської обласної ради від 29 липня 1997 року № 92	2008	так
7.	«Долинівсько-Покровський»	Ландшафтний	50,0000		Компаніївська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 19 травня 1995 року №47	2008	так
8.	«Золота балка»	Ландшафтний	30,6000		Гурівська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 17 листопада 2000 року № 198	2008	так
9.	«Інгульські крутосхили»	Ландшафтний	15,0000		Устинівська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 25 березня 1999 року № 64	2021	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10.	«Карпенків край»	Ландшафтний	250,0000		Мар'янівська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 13 січня 1995 року № 31 та від 29 липня 1997 року № 92	2008	так
11.	«Кінські острови»	Ландшафтний	114,0000		Великоандрусівська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 13 січня 1995 року № 31	2008	так
12.	«Краснопільська балка»	Ландшафтний	50,0000		Маловисківська міська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 11 жовтня 1996 року № 71	2008	так
13.	«Лозуватський»	Ландшафтний	70,0000		Онуфріївська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 20 квітня 2001 року № 234 та від 19 грудня 2001 року № 600	2008	так
14.	«Майгорове»	Ландшафтний	35,0000		ДП «Онуфріївське лісове господарство»	Рішення Кіровоградської обласної ради від 26 серпня 1994 року № 13	2008	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
15.	«Недогарський»	Ландшафтний	50,0000		Онуфріївська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 19 лютого 1993 року № 187	2008	так
16.	«Ново-Михайлівський»	Ландшафтний	25,3000		ДП «Долинське лісове господарство» - 24,3 га та Катеринівська сільська рада - 1,0 га	Рішення Кіровоградської обласної ради від 29 липня 1997 року № 92	2019	так
17.	«Острів Лисячий»	Ландшафтний	100,0000		Великоандрусівська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 06 вересня 2002 року № 81	2008	так
18.	«Панські гори»	Ландшафтний	8,1000		Новомиргородська міська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 13 січня 1995 року № 31	2008	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
19.	«Розумівська балка»	Ландшафтний	57,4000		ДП «Олександрівське лісове господарство»	Рішення Кіровоградської обласної ради від 19 травня 1995 року № 47	2008	так
20.	«Суховершок»	Ландшафтний	40,0000		ДП «Онуфрійське лісове господарство»	Рішення Кіровоградської обласної ради від 19 лютого 1993 року № 187	2008	так
21.	«Там, де Ятрань круто в'ється»	Ландшафтний	10,0000		Перегонівська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 26 серпня 1994 року №13	2008	так
22.	«Урочище-сад»	Ландшафтний	16,2000		Кропивницька районна державна адміністрація	Рішення Кіровоградської обласної ради від 17 листопада 2000 року № 198	2008	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
23.	«Чагар»	Ландшафтний	71,5000		ДП «Олександрівське лісове господарство»	Рішення Кіровоградської обласної ради від 19 лютого 1993 року № 187	2008	так
24.	«Левади»	Ландшафтний	77,1000		Новгородківська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 19 грудня 2008 року № 600	відсутня	відсутня
25.	«Балка «Глибока»	Ландшафтний	26,4000		Новгородківська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 19 грудня 2008 року № 600	відсутня	відсутня
26.	«Балка «Лебедина»	Ландшафтний	84,3000	''	Новгородківська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 19 грудня 2008 року № 600	відсутня	відсутня
27.	«Зелений сосновий масив в районі»	Ландшафтний	30,0000		Кіровоградська міська рада КП «Трест зеленого господарства»	Рішення Кіровоградської обласної ради від 19 червня 2009 року № 721	2019	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
28.	«Березівське гирло»	Ландшафтний	17,0000		Устинівська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 19 червня 2009 року № 722	2021	так
29.	«Скалки»	Ландшафтний	30,0000		Благовіщенська міська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 19 червня 2009 року № 722	відсутня	відсутня
30.	«Голоче»	Ландшафтний	3717,000		ДП «Голованівське лісове господарство»	Рішення Кіровоградської обласної ради від 25 вересня 2009 року № 764	відсутня	відсутня
31.	«Зелена брама»	Ландшафтний	2952,1248		ДП «Оникіївське лісове господарство»	Рішення Кіровоградської обласної ради від 25 вересня 2009 року № 764	відсутня	відсутня
32.	«Казавчинські скелі»	Ландшафтний	55,0000		Гайворонська міська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 22 січня 2010 року № 851	відсутня	відсутня

1	2	3	4	5	6	7	8	9
33.	«Тернова балка»	Ландшафтний	57,0000		Кетрисанівська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 22 січня 2010 року № 851	2008	так
34.	«Квіти на скелях»	Ландшафтний	5,0000		Новоукраїнська міська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 26 травня 2010 року № 897	відсутня	відсутня
35.	«Громадське»	Ландшафтний	116,0000		Новгородківська селищна рада	Рішення Кіровоградської міської ради від 19 серпня 2011 року № 183	відсутня	відсутня
36.	«Чайчина балка»	Ландшафтний	45,9000		Новгородківська селищна рада	Рішення Кіровоградської міської ради від 19 серпня 2011 року № 183	відсутня	відсутня
37.	«Косюрівський»	Ландшафтний	18,0000		Рівнянська сільська рада	Рішення Кіровоградської міської ради від 19 серпня 2011 року № 183	відсутня	відсутня
38.	«Малі Байраки»	Ландшафтний	28,0000		Рівнянська сільська рада	Рішення Кіровоградської міської ради від 19 серпня 2011 року № 183	відсутня	відсутня

1	2	3	4	5	6	7	8	9
39.	«Калинова балка»	Ландшафтний	35,0000		Рівнянська сільська рада	Рішення Кіровоградської міської ради від 19 серпня 2011 року № 183	відсутня	відсутня
40.	«Бандурівський»	Ландшафтний	200,0000		Пантаївська селищна рада	Рішення Кіровоградської міської ради від 19 серпня 2011 року № 183	відсутня	відсутня
41.	«Гренівський»	Ландшафтний	208,5300		Благовіщенська міська рада	Рішення Кіровоградської міської ради від 19 серпня 2011 року № 183	відсутня	відсутня
42.	«Кам'яногірський»	Ландшафтний	293,1300		Благовіщенська міська рада	Рішення Кіровоградської міської ради від 19 серпня 2011 року № 183	відсутня	відсутня
43.	«Прозорова балка»	Ландшафтний	24,6000		Новгородківська селищна рада	Рішення Кіровоградської міської ради від 27 липня 2012 року № 337	відсутня	відсутня

1	2	3	4	5	6	7	8	9
44.	«Діброва насадків»	Ландшафтний	10,0000		Рівнянська сільська рада	Рішення Кіровоградської міської ради від 27 липня 2012 року № 337	відсутня	відсутня
45.	«Кошарово-Олександрівський»	Ландшафтний	228,8300		Благовіщенська міська рада	Рішення Кіровоградської міської ради від 27 липня 2012 року № 337	відсутня	відсутня
46.	«Велика балка»	Ландшафтний	228,8300		Кетрисанівська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 15 лютого 2013 року № 443	2021	так
47.	«Садове»	Ландшафтний	228,8300		Кетрисанівська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 15 лютого 2013 року № 443	2021	так
48.	«Новомиколаївська долина»	Ландшафтний	47,5000		Новгородківська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 15 лютого 2013 року № 443	відсутня	відсутня
49.	«Гардова»	Ландшафтний	195,2100		Благовіщенська міська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 15 лютого 2013 року № 443	відсутня	відсутня

1	2	3	4	5	6	7	8	9
50.	«Миколин яр»	Ландшафтний	5,0000		Вільшанська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 30 березня 2021 року № 89	відсутня	відсутня
51.	Балка «Людвінські скелі»	Ландшафтний	10,0000		Вільшанська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 30 березня 2021 року № 89	відсутня	відсутня
52.	«Балка Репетука»	Ландшафтний	9,5000		Вільшанська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 30 березня 2021 року № 89	відсутня	відсутня
53.	«Бобринківська балка»	Ландшафтний	21,0000		Кетрисанівська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 30 березня 2021 року № 89	відсутня	відсутня
54.	«Варламівська балка»	Ландшафтний	12,0000		Кетрисанівська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 30 березня 2021 року № 89	відсутня	відсутня
55.	«Олексіївська балка»	Ландшафтний	20,0000		Кетрисанівська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 30 березня 2021 року № 89	відсутня	відсутня

1	2	3	4	5	6	7	8	9
56.	«Урочище «Русло Інгула»	Ландшафтний	109,0000		Компаніївська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 20 вересня 2022 року № 276	відсутня	відсутня
Разом		56	10009,1248					
1.	«Балка Бонче»	Лісовий	62,000		ДП «Олександрівське лісове господарство»	Рішення Кіровоградської обласної ради від 21 лютого 1991 року № 56	2008	так
2.	«Коробчино»	Лісовий	48,100		ДП «Олександрівське лісове господарство»	Рішення Кіровоградської обласної ради від 21 лютого 1991 року № 56	2008	так
3.	«Ліс Охотовича»	Лісовий	60,000		ДП «Олександрівське лісове господарство»	Розпорядження представника Президента України від 01 липня 1992 року № 55	2008	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
4.	«Луки»	Лісовий	65,000		ДП «Олександрівське лісове господарство»	Рішення Кіровоградської обласної ради від 21 лютого 1991 року № 56	2008	так
5.	«Окіп»	Лісовий	95,000		ДП «Олександрівське лісове господарство»	Рішення Кіровоградської обласної ради від 21 лютого 1991 року № 56	2008	так
6.	«Новомиргородське-1»	Лісовий	289,000		ДП «Олександрівське лісове господарство»	Рішення Кіровоградської обласної ради	відсутня	відсутня

1	2	3	4	5	6	7	8	9
						від 22 січня 2010 року № 851, від 17 вересня 2021 року № 159		
7.	«Новомиргородське-2»	Лісовий	483,000	** " "	ДП «Олександрівське лісове господарство»	Рішення Кіровоградської обласної ради від 22 січня 2010 року № 851, від 17 вересня 2021 року № 159	відсутня	відсутня

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Разом		7	1102,100					
1.	«Братолюбівська балка»	Загально-зоологічні	40,3		ДП «Долинське лісове господарство»	Рішення Кіровоградської обласної ради від 17 листопада 2000 року № 198	2008	так
2.	«Гнила балка»	Загально-зоологічні	80		Компаніївська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 28 березня 2003 року № 158	2008	так
3.	«Деріївський»	Загально-зоологічні	100		Олександрійська районна державна адміністрація	Рішення Кіровоградської обласної ради від 19 лютого 1993 року № 187	2008	так
Разом		3	220,3000					
1.	«Антоновичська балка»	Ботанічний	24,500		Суботцівська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 27 лютого 2004 року № 268	2008	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2.	«Балка Троянівська»	Ботанічний	38,000		Новомиргородська міська рада	Рішення Кіровоградського облвиконкому від 24 жовтня 1988 року № 322	2008	так
3.	«Білопіль»	Ботанічний	53,500		Новгородківська селищна рада	Рішення Кіровоградського облвиконкому від 30 грудня 1989 року № 353	2008	так
4.	«Блакитний льон»	Ботанічний	27,000		Долинська міська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 17 листопада 2000 року № 198	2008	так
5.	«Братерські яри»	Ботанічний	402,600		ДП «Олександрівське лісове господарство»	Рішення Кіровоградської обласної ради від 19 травня 1995 року № 47 та від 27.07.2012 № 337 про розширення площі ПЗФ	2008	так
6.	«Василівська балка»	Ботанічний	33,700		Гурівська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 17 листопада 2000 року № 198	2008	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
7.	«Верхів'я Кіровської балки»	Ботанічний	5,000		Гурівська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 28 березня 2003 року № 158	2008	так
8.	«Верхів'я Ситасвої балки»	Ботанічний	90,000		Гурівська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 28 березня 2003 року № 158	2008	так
9.	«Волова балка»	Ботанічний	60,300		Новгородківська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 28 січня 2000 року № 116	2008	так
10.	«Гусиний острів»	Ботанічний	8,600		Новомиргородська міська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 19 травня 1995 року № 47	2008	так
11.	«Катеринівська балка»	Ботанічний	23,300		Долинська міська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 17 листопада 2000 року № 198	2008	так
12.	«Квітуча балка»	Ботанічний	8,000		Новгородківська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 25 грудня 2001 року № 309	2008	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
13.	«Клавина балка»	Ботанічний	30,000		Гурівська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 28 березня 2003 року № 158	2008	так
14.	«Мюдівська балка»	Ботанічний	15,000		Кетрисанівська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 27 лютого 2003 року № 268	2021	так
15.	«Острів»	Ботанічний	22,500		Новомиргородська міська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради Від 13 серпня 1995 року № 31	2008	так
16.	«Плегений Ташлик»	Ботанічний	5,000		Злинська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 11 жовтня 1996 року № 71	2008	так
17.	«Роза»	Ботанічний	28,500		Устинівська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 20 лютого 1998 року № 132	2021	так
18.	«Цілина»	Ботанічний	7,900		Дослідно-селекційний дендрологічний лісовий центр «Веселі Боковеньки»	Рішення Кіровоградської обласної ради від 17 листопада 2000 року № 198	2008	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
19.	«Балка «Очеретяна»	Ботанічний	53,9196		Долинська міська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 18 листопада 2016 року № 164	відсутня	відсутня
Разом		19	937,3196					
1.	«Аджамський»	Орнітологі- чний	67,400		ДП «Компаніївське лісове господарство» - 37,6 га та Аджамська сільська рада - 29,8 га	Рішення Кіровоградської обласної ради від 24 липня 1991 року № 185	2019	так
2.	«Заплава Малої Висі»	Орнітологі- чний	2,000		Маловисківська міська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради	2008	так
3.	«Петрівський»	Орнітологі- чний	397,000		Петрівська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 28 січня 2000 року № 116	2008	так
4.	«Шмалієвський»	Орнітологі- чний	20,000		Кропивницька районна державна адміністрація	Рішення Кіровоградської обласної ради	2008	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
						від 29 липня 1997 року № 92		
5.	«Урочище Грабовате»	Орнітологі- чний	250,000		Приютівська селищна рада	Рішення Кірово- градської обласної ради від 15 лютого 2013 року № 44	відсутня	відсутня
Разом		5	736,4000					
1.	«Явдокимівський»	Ентомоло- гічний	4,3000		Новоукраїнська міська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 17 грудня 1993 року № 214	2008	так
Разом		1	4,3000					
Разом заказників		91	13009,5444					
Пам'ятки природи								
1.	«Бірзуловські горби»	Комплексна	1,700		Маловисківська міська рада	Рішення Кіровоградського облвиконкому від 09 червня 1971 року № 233	2008	так
2.	«Кам'яна стінка»	Комплексна	18,000		Приютівська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 19 травня 1995 року № 47	2019	так
3.	«Козацька скеля»	Комплексна	0,010		Тишківська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради	2008	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
						від 17 грудня 1993 року № 214		
4.	«Острів Обеліск»	Комплексна	36,000		Великоандрусівська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 13 січня 1995 року № 31	2008	так
5.	«Придніпровські кургани»	Комплексна	0,500		Великоандрусівська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 28 березня 2003 року № 158	2008	так
6.	«Ташлицькі скелі»	Комплексна	2,000		Новоукраїнська міська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 17 грудня 1993 року № 214	2008	так
7.	«Маганове»	Комплексна	70,000		Онуфріївська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 21 березня 2008 року № 425	відсутня	відсутня
8.	«Урочище «Червона гірка»	Комплексна	3,200		Компаніївська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 20 вересня 2022 року № 276	відсутня	відсутня
Разом		8	131,4100					

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	«Ганно-Леонтовицька»	Ботанічна	0,500		Устинівська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 25 березня 1999 року № 64	2021	так
2.	«Георгіївський гай»	Ботанічна	5,400		ДП «Олександрівське лісове господарство»	Розпорядження представника Президента України у Кіровоградській області від 01 липня 1992 року № 55	2008	так
3.	«Дивосил-зілля»	Ботанічна	1,000		Новомиргородська міська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 19 травня 1995 року № 47	2008	так
4.	«Дуби в Гуріївському лісництві»	Ботанічна	0,500		ДП «Долинське лісове господарство»	Рішення Кіровоградського облвиконкому від 09 червня 1971 року № 233	2008	так
5.	«Дуб-велетень»	Ботанічна	0,010		ДП «Голованівське лісове господарство»	Рішення Кіровоградського облвиконкому від 30 грудня	2008	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
						1989 року № 353		
6.	«Дуби-велетні»	Ботанічна	6,600		Знам'янська міська рада	Рішення Кіровоградського облвиконкому від 09 червня 1971 року № 233, від 26 жовтня 1984 року № 490, та рішеннями Кіровоградської обласної ради від 17 грудня 1993 року № 214, від 29 липня 1997 року № 92, від 19 грудня 2008 року № 600	2008	так
7.	«Дуби-велетні»	Ботанічна	3,200		Знам'янська міська рада	Рішення Кіровоградського облвиконкому від 09 червня 1971 року № 233, від 26 жовтня 1984 року № 490, та рішеннями Кіровоградської обласної ради від 17 грудня	2008	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
						1993 року № 214, від 29 липня 1997 року № 92, від 19 грудня 2008 року № 600		
8.	«Дуби-велетні»	Ботанічна	0,400		ДП «Олександрівське лісове господарство»	Рішення Кіровоградського облвиконкому від 09 червня 1971 року № 233	2008	так
9.	«Жовтий льон»	Ботанічна	20,300		ДП «Олександрівське лісове господарство»	Рішення Кіровоградської обласної ради від 19 травня 1995 року № 47	2008	так
10.	«Каштан»	Ботанічна	0,010		Онуфріївська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 19 лютого 1993 року № 187	2008	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
11.	«Ковалівська»	Ботанічна	0,800		Устинівська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 20 лютого 1998 року № 132	2021	так
12.	«Ковилові горби під Поповим»	Ботанічна	7,000		Дмитрівська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 13 лютого 1995 року № 31	2008	так
13.	«Кудинове»	Ботанічна	13,000		Дмитрівська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 13 лютого 1995 року № 31	2008	так
14.	«Макарівський»	Ботанічна	6,300		Кетрисанівська сільська рада	Рішення Кіровоградського облвиконкому від 30 грудня 1989 року № 353	2021	так
15.	«Оман високий»	Ботанічна	2,000		Маловисківська міська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 20 лютого 1998 року № 132	2008	так
16.	«Польовий садок»	Ботанічна	3,300		Катеринівська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 25 грудня 2001 року № 309	2019	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
17.	«Степовий горб»	Ботанічна	0,200		Великоандрусівська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 28 березня 2003 року № 158	2008	так
18.	«Степові кургани»	Ботанічна	0,040		Олександрівська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 11 жовтня 1996 року № 71	2008	так
19.	«Тернова балка»	Ботанічна	10,000		Компаніївська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 19 травня 1995 року № 47	2008	так
20.	«Травневський велетень»	Ботанічна	0,010		Компаніївська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 21 березня 2008 року № 425	відсутня	відсутня
21.	«Полезахисна смуга № 1»	Ботанічна	14,000		ДП «Онікіївське лісове господарство»	Рішення Кіровоградської обласної ради від 30 грудня 1968 року № 577 та рішення Кіровоградського облвиконкому від 06 червня 1972 року № 213	2008	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
22.	«Полезакисна смуга № 2»	Ботанічна	16,000		ДП «Оникіївське лісове господарство»	Рішення Кіровоградської обласної ради від 30 грудня 1968 року № 577 та рішенням Кіровоградського облвиконкому від 06 червня 1972 року № 213	2008	так
23.	«Полезакисна смуга № 3»	Ботанічна	9,400		ДП «Оникіївське лісове господарство»	Рішення Кіровоградського облвиконкому від 06 червня 1972 року № 213 та рішення Кіровоградської обласної ради від 30 грудня 1968 року № 577	2008	так
24.	«Полезакисна смуга № 4»	Ботанічна	4,100		ДП «Оникіївське лісове господарство»	Рішення Кіровоградської обласної ради від 30 грудня 1968 року № 577 та рішення Кіровоградського облвиконкому від 06 червня 1972 року № 213	2008	так
25.	«Крутий яр»	Ботанічна	82,000		Кетрисанівська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради	2021	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
						від 22 січня 2010 року № 851		
26.	«Кринички»	Ботанічна	40,000		Кетрисанівська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 19 серпня 2011 року № 183	2021	так
27.	«Грузька балка»	Ботанічна	53,47		Рівнянська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 27 липня 2012 року № 337	відсутня	відсутня
28.	«Новопавлівська балка»	Ботанічна	32		Помічянська міська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 27 липня 2012 року № 337	відсутня	відсутня
29.	«Дуб Вартовий»	Ботанічна	0,010		Новопразька селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 20 вересня 2022 року № 275	відсутня	відсутня
Разом		29	331,5500					
1.	«Пташиний базар»	Зоологічна	0,200		Великоандрусівська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 28 березня 2003 року № 158	2008	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2.	«Поселення Сиворахші»	Зоологічна	0,200		Великоандрусівська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 28 березня 2003 року № 158	2008	так
Разом		2	0,400					
1.	«Інгульська жила»	Геологічна	2,000		Компаніївська селищна рада	Рішення Кіровоградського облвиконкому від 30 грудня 1989 року № 353	2008	так
2.	«Каскади»	Геологічна	2,500		Злинська сільська рада	Рішення Кіровоградського облвиконкому від 09 червня 1971 року № 233	2008	так
3.	«Слони»	Геологічна	5,000		Кетрисанівська сільська рада	Розпорядження Представника Президента України у Кіровоградській області від 01 липня 1992 року № 55	2008	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
						та рішення облвиконкому від 30 грудня 1989 року № 353		
Разом		3	9,500					
1.	«Болото Левади»	Гідрологічна	15,000		Добровеличківська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 17 грудня 1993 року № 214	2008	так
2.	«Верхів'я ріки Інгул»	Гідрологічна	14,000		Великосеверинівська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 29 липня 1997 року № 92	2019	так
3.	«Вила»	Гідрологічна	5,000		Новомиргородська міська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 19 травня 1995 року № 47	2008	так
4.	«Витоки річки Тясмина»	Гідрологічна	2,000		Олександрівська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 19 лютого 1993 року № 187	2008	так
5.	«Джерельце»	Гідрологічна	5,000		Катеринівська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 25 грудня 2001 року № 309	2019	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
6.	«Запорізькі джерела»	Гідрологічна	0,01		Добровеличківська селищна рада	Рішення Кіровоградського облвиконкому від 09 червня 1971 року № 233	2008	так
7.	«Іванкова криниця»	Гідрологічна	2,5		Гайворонська міська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 19 лютого 1993 року № 187	2008	так
8.	«Кам'яна криниця»	Гідрологічна	0,22		Благовіщенська міська рада	Розпорядження Представника Президента України у Кіровоградській області від 01 липня 1992 року № 55	2008	так
9.	«Холодні ключі»	Гідрологічна	5		Первозванівська сільська рада	Рішення Кіровоградського облвиконкому від 09 червня 1971 року № 233 та від 06 червня 1972 року № 213	2019	так
10.	«Зубринець»	Гідрологічна	7,1		ДП «Олександрівське лісове господарство»	Рішення Кіровоградської обласної ради від 22 січня 2010 року № 851	відсутня	відсутня

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Разом		10	55,8300					
Разом пам'яток природи		52	528,690					
1.	«Ковалівський»	Парк - пам'ятка садово-паркового мистецтва	8,600		Кропивницька міська рада КП «Трест зеленого господарства»	Рішення Кіровоградського облвиконкому від 09 червня 1971 року № 233 та від 06 червня 1972 року № 213	2019	так
2.	«Парк «Космонавтів»	Парк - пам'ятка садово-паркового мистецтва	4,570		Кропивницька міська рада КП «Трест зеленого господарства»	Рішення Кіровоградського облвиконкому від 09 червня 1971 року № 233 та від 06 червня 1972 року № 213	2019	так
3.	«Парк «Перемоги»	Парк - пам'ятка садово-паркового мистецтва	39,500		Кропивницька міська рада КП «Трест зеленого господарства»	Рішення Кіровоградського облвиконкому від 09 червня 1971 року № 233 та від 06 червня 1972 року № 213	2019	так
4.	«50 років Жовтня»	Парк - пам'ятка садово-паркового мистецтва	44,200		КП «Парк культури та відпочинку»	Рішення Кіровоградського облвиконкому від 09 червня 1971 року № 233 та від 06 червня 1972 року № 213	2019	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
5.	«Ульянівський парк»	Парк - пам'ятка садово-паркового мистецтва	7,600		Благовіщенська міська рада	Розпорядження Представника Президента України у Кіровоградській області від 01 червня 1992 року № 55	2008	так
6.	«Козачий острів»	Парк - пам'ятка садово-паркового мистецтва	3,2826		КП «Благоустрій» Кропивницької міської ради»	Рішення Кіровоградської обласної ради від 08 червня 2018 року № 497	2019	так
7.	«Тобілевичі»	Парк - пам'ятка садово-паркового мистецтва	8,700		Кіровоградський обласний краєзнавчий музей	Рішення Кіровоградської обласної ради від 17 вересня 2021 року № 161	відсутня	відсутня
Разом		7	116,4523					
1.	«Чобіток»	Заповідне урочище	55,000		Кетрисанівська сільська рада	Рішення Кіровоградського облвиконкому від 21 лютого 1991 року № 56	2008	так
2.	«Мертвоводдя»	Заповідне урочище	20,100		Кетрисанівська сільська рада	Розпорядження Представника Президента України у Кіровоградській області від 01 липня 1992 року № 55	2021	так
3.	«Бочки»	Заповідне урочище	15,000		Дмитрівська сільська рада	Рішення Кіровоградського облвиконкому від 30 грудня 1989 року № 353	2008	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
4.	«Василівське»	Заповідне урочище	56,800		ДП «Олександрівське лісове господарство»	Рішення Кіровоградської обласної ради від 17 грудня 1993 року № 214	2008	так
5.	«Барвінкова і тюльпанова гори»	Заповідне урочище	5,200		ДП «Світловодське лісове господарство»	Рішення Кіровоградського облвиконкому від 21 вересня 1987 року № 325	2008	так
6.	«Ганнівське»	Заповідне урочище	357,000		ДП «Долинське лісове господарство»	Рішення Кіровоградської обласної ради від 26 серпня 1994 року № 13	2008	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
7.	«Горіхівська балка»	Заповідне урочище	22,600		Новоукраїнська міська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 17 грудня 1993 року № 214	2008	так
8.	«Довге»	заповідне урочище	31,300		Онуфріївська селищна рада	Рішення Кіровоградського облвиконкому від 28 червня 1978 року № 318	2008	так
9.	«Антоновичські горби»	заповідне урочище	76,300		Суботцівська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 27 лютого 2004 року № 268	2008	так
10.	«Бабеньківське»	заповідне урочище	40,400		Петрівська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 11 жовтня 1996 року № 71	2008	так
11.	«Балка Куца»	заповідне урочище	30,000		Тишківська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 17 грудня 1993 року № 214	2008	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
12.	«Житлове»	Заповідне урочище	8,900		Онуфріївська селищна рада	Розпорядження Представника Президента України у Кіровоградській області від 01 липня 1992 року № 55	2008	так
13.	«Зелений гай»	Заповідне урочище	37,000		Гурівська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 17 листопада 2000 року № 198	2008	так
14.	«Калмазівське»	Заповідне урочище	10,000		Вільшанська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 26 серпня 1994 року № 13	2008	так
15.	«Кам'яна балка»	Заповідне урочище	26,400		Компаніївська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 28 січня 2000 року № 116	2008	так
16.	«Кіліповське»	Заповідне урочище	22,000		Компаніївська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 13 січня 1995 року № 31	2008	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
17.	«Крутеньке»	Заповідне урочище	39,700		ДП «Голованівське лісове господарство»	Рішення Кіровоградської обласної ради від 17 листопада 2000 року №198 та від 17 вересня 2021 року №158	2008	так
18.	«Кучери»	Заповідне урочище	21,000		Новоархангельська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 20 квітня 2001 року № 234	2008	так
19.	«Лешівка»	Заповідне урочище	28,000		Перегонівська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 17 листопада 2000 року № 198	2008	так
20.	«Лисячий кут»	Заповідне урочище	5,000		Онуфріївська селищна рада	Розпорядження Представника Президента України у Кіровоградській області від 01 липня 1992 року № 55	2008	так
21.	«Литкевич»	Заповідне урочище	3,700		Онуфріївська селищна рада	Розпорядження Представника Президента України у Кіровоградській області від 01 липня 1992 року № 55	2008	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
22.	«Любиме»	Заповідне урочище	64		Устинівська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 27 лютого 2004 року № 268	2021	так
23.	«Матвіїв яр»	Заповідне урочище	22	--	ДП «Олександрівське лісове господарство»	Рішення Кіровоградської обласної ради від 17 грудня 1993 року № 214	2008	так
24.	«Наталіївське»	Заповідне урочище	37,5		ДП «Долинське лісове господарство»	Рішення Кіровоградського облвиконкому від 26 жовтня 1984 року № 490	2008	так
25.	«Новомогильне»	Заповідне урочище	205,000		ДП «Долинське лісове господарство»	Рішення Кіровоградського облвиконкому від 21 лютого 1991 року № 56	2008	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
26.	«Олександрівська дача»	Заповідне урочище	69,000		ДП «Долинське лісове господарство»	Рішення Кіровоградського облвиконкому від 26 жовтня 1984 року № 490	2008	так
27.	«Осичківське»	Заповідне урочище	79,340		ДП «Голованівське лісове господарство»	Рішення Кіровоградської обласної ради від 26 серпня 1994 року №13 та від 17 вересня 2021 року №160	2008	так
28.	«Парк суботи»	Заповідне урочище	5,100		Устинівська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 27 лютого 2004 року № 268	2021	так
29.	«Питомник»	Заповідне урочище	51,370		Петрівська селищна рада	Рішення Кіровоградського облвиконкому від 30 грудня 1989 року № 353 та рішення Кіровоградської обласної ради від 21 березня 2008 року № 425	2008	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
30.	«Польський ліс»	Заповідне урочище	83,300		ДП «Онікіївське лісове господарство»	Рішення Кіровоградської обласної ради від 28 березня 2003 року № 158	2019	так
31.	«Пушкове»	Заповідне урочище	32,000		ДП «Голованівське лісове господарство»	Рішення Кіровоградської обласної ради від 17 листопада 2000 року № 198 та від 17 вересня 2021 року № 158	2008	так
32.	«Розлитий камінь»	Заповідне урочище	25,000		Компаніївська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 13 січня 1995 року № 31	2008	так
33.	«Сальківське»	Заповідне урочище	66,300		Заваллівська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 19 лютого 1993 року № 187	2008	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
34.	«Сарганівський ліс»	Заповідне урочище	10,000		«Компаніївське лісове господарство»	Рішення Кіровоградської обласної ради від 28 січня 2000 року № 116	2019	так
35.	«Селіванівське»	Заповідне урочище	15,000		Устинівська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 25 березня 1999 року № 64	2008	так
36.	«Сиротін ліс»	Заповідне урочище	20,500		Онуфріївська селищна рада	Рішення Кіровоградського облвиконкому від 28 червня 1978 року № 318	2008	так
37.	«Солдатське»	Заповідне урочище	0,500		Онуфріївська селищна рада	Розпорядження Представника Президента України у Кіровоградській області від 01 липня 1992 року № 55	2008	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
38.	«Солоноозерне»	Заповідне урочище	31,500		Устинівська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 20 лютого 1998 року № 132	2008	так
39.	«Ставраківське»	Заповідне урочище	146,400		Устинівська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 27 лютого 2004 року № 268	2008	так
40.	«Таркальне»	Заповідне урочище	90,700		Устинівська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 27 лютого 2004 року № 268	2008	так
41.	«Терник»	Заповідне урочище	73,300		ТОВ «Прогрес»	Рішення Кіровоградської обласної ради від 19 лютого 1993 року № 187 та від 17 листопада 2000 року № 198	2008	так
42.	«Трудолюбівське»	Заповідне урочище	72,000		Устинівська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 27 лютого 2004 року № 268	2008	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
43.	«Фомиха»	Заповідне урочище	15,000		Новоархангельська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 20 квітня 2001 року № 234	2008	так
44.	«Червоні скелі»	Заповідне урочище	150,000	--	Піщанобродська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 06 вересня 2002 року № 81	2008	так
45.	«Шавлієва балка»	Заповідне урочище	4,500		Олександрівська селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 19 лютого 1993 року № 187	2008	так
46.	«Шеметів ліс»	Заповідне урочище	41,900		Онуфріївська селищна рада	Рішення Кіровоградського облвиконкому від 28 червня 1978 року № 318	2008	так
47.	«Шеметів ліс»	Заповідне урочище	35,000		Онуфріївська селищна рада	Рішення Кіровоградського облвиконкому від 28 червня 1978 року № 318	2008	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
48.	«Юр'ївська балка»	Заповідне урочище	15,000		Кетрисанівська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 19 лютого 1993 року № 187	2008	так
49.	«Ясиноватка»	Заповідне урочище	3,000		Онуфріївська селищна рада	Рішення Кіровоградського облвиконкому від 28 червня 1978 року № 318	2008	так
50.	«Грузьке»	Заповідне урочище	106,490		Кетрисанівська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 22 січня 2010 року № 851	2021	так
51.	«Нюркине урочище»	Заповідне урочище	20		Кетрисанівська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 22 січня 2010 року № 851	2021	так
52.	«Ексампей»	Заповідне урочище	15		Ганнівська сільська рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 27 липня 2012 року № 337	відсутня	відсутня
53.	«Михайлівське»	Заповідне урочище	162		ДП «Долинське лісове господарство»	Рішення Кіровоградської обласної ради	відсутня	відсутня

1	2	3	4	5	6	7	8	9
						від 27 липня 2012 року № 337		
54.	«Балахівське»	Заповідне урочище	318		ДП «Долинське лісове господарство»	Рішення Кіровоградської обласної ради від 27 липня 2012 року № 337	відсутня	відсутня
55.	«Суха балка»	Заповідне урочище	200		Новопрязька селищна рада	Рішення Кіровоградської обласної ради від 15 лютого 2013 року № 443	2019	так
Разом		55	3197,000					
Всього територій та об'єктів місцевого значення		207	95609,7667					
Всього територій та об'єктів природно- заповідного фонду по Кіровоградській області		233	101519,5667					

Водно-болотні угіддя міжнародного значення

Таблиця 52

Кількість, од.	Усього, тис. га	% від загальної площі території
0	0	0

ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНІ ОБ'ЄКТИ

Ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Войнівський»

Геологічна пам'ятка природи місцевого значення «Слони»

11. Формування екологічної мережі

Загальнодержавна програма формування національної екологічної мережі в Україні була прийнята у 2000 році. Відповідно до програми екологічна мережа має стати складною системою, що взаємопов'язує різні за величиною природоохоронні території. Саме тому було прийнято Закони України «Про екологічну мережу України», «Про Загальнодержавну програму формування національної екологічної мережі України на 2000-2015 роки».

Основними елементами екологічної мережі є так звані ключові території, які забезпечують збереження найбільш цінних і типових для відповідного регіону компонентів ландшафтного різноманіття.

З метою збереження на Кіровоградщині біологічного та ландшафтного різноманіття, за поданням обласної державної адміністрації, рішенням Кіровоградської обласної ради від 24 січня 2003 року № 141 була затверджена обласна програма формування національної екологічної мережі на території Кіровоградської області на 2003-2015 роки.

Прийняття цієї програми надало можливість залучити до проведення досліджень території області науковців обласного еколого-експертного центру «Довкілля». Протягом 2004-2006 років було проведено наукові польові обстеження території області за адміністративними районами, у ході яких зібрано фактичний матеріал з обґрунтування можливості розміщення різних складових елементів екологічної мережі у відповідних місцях області. За матеріалами польових досліджень було складено попередні схеми регіональної екомережі області в межах обстежених районів і складено відповідні звіти.

У 2007 році було проведено узагальнення даних та уточнення схеми складових елементів екомережі за результатами наукових досліджень за попередні роки і складено текстову частину проєкту регіональної схеми національної екологічної мережі на території Кіровоградської області, проведено оцінку її ефективності та виготовлено картографічні матеріали.

Регіональна схема екомережі нараховує 99 регіональних центрів біорізноманіття та 186 екологічних коридорів.

Всі ключові території створені на основі існуючих територій та об'єктів природно-заповідного фонду. Режим територій природно-заповідного фонду, які увійшли до складу ключових територій, визначається відповідно до Закону України «Про природно-заповідний фонд України» та Положень про ці об'єкти.

Рішенням обласної ради від 23 червня 2017 року № 329 була затверджена регіональна схема екологічної мережі Кіровоградської області.

Затвердження регіональної схеми екологічної мережі Кіровоградської області сприяє забезпеченню цілісності екосистемних функцій складових елементів екомережі, збереженню ландшафтного та біорізноманіття, місць оселення та розвитку цінних видів тваринного й рослинного світу, генетичного фонду, шляхів міграції тварин через поєднання територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, які мають особливу цінність для охорони навколишнього природного середовища області.

**Складові структурних елементів екологічної мережі
в розрізі одиниць адміністративно-територіальних одиниць регіону**

Таблиця 53

№ з/п	Адміністративно-територіальні одиниці регіону	Загальна площа, тис. га	Загальна площа екомережі, тис. га	Складові елементи екомережі, тис. га											
				об'єкти ПЗФ	водно-болотні угіддя	відкриті заболочені землі	водоохоронні зони	прибережні захисні смуги	ліси та інші лісовкриті площі	курортні та лікувально-оздоровчі території	рекреаційні території	землі під консервацією	відкриті землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом	пасовища, сіножаті	радіоактивно забруднені землі, що не використовуються в господарстві
	Кіровоградська область	2458,8	665	100,4	25,3	10,6	58,3	23,3	186,2	0	0,8	0	13,3	246,8	0

Переліки територій та об'єктів екологічної мережі

Таблиця 53.1

№ з/п	Серійний номер	Назва	Найменування органу, дата прийняття та № рішення про включення території та об'єкта до переліку	Місце розташування	Площа, га	Обліковий/кадастровий номер та цільове призначення земельної ділянки	Власник (користувач) земельної ділянки	Стисла характеристика природоохоронної цінності
Відповідно до Порядку включення територій та об'єктів до переліків територій та об'єктів екологічної мережі, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2005 року № 1196, клопотання про включення території чи об'єкта екомережі до переліку територій та об'єктів екологічної мережі області не надходили.								

12. Поводження з відходами та небезпечними хімічними речовинами

Питання утворення відходів і поведження з ними є надзвичайно актуальними для Кіровоградської області. За попередніми статистичними даними обсяг утворених відходів в області за 2022 рік становить 461 тис. тонн відходів, що на 5,53 % менше порівняно із 2021 роком (488 тис. тонн).

Вищевказані показники коригуються формою державного статистичного спостереження № 1-відход (річна), затвердженою Наказом державної служби статистики України від 19 червня 2020 року № 190, згідно з яким респонденти, які утворюють відходи, звітують за місцем реєстрації суб'єктів господарської діяльності.

У загальній кількості відходів, що утворилися у 2022 році, найбільшу питому вагу склали тверді побутові відходи.

На території Кіровоградської області обліковано 402 сміттєзвалища. За результатами аналізу показників розвитку сфери поведження з побутовими відходами, проведеного на основі інвентаризацій місць видалення відходів, виконаних органами місцевого самоврядування та райдержадміністраціями, виявлено функціонування об'єктів сфери ТПВ з порушенням вимог чинного природоохоронного законодавства, а саме:

- більшість сміттєзвалищ експлуатуються за відсутності щодо них проектно-кошторисної документації;

- у населених пунктах області не здійснюється роздільне збирання відходів;

- у селах та селищах не визначаються обсяги відходів, які видаляються на сміттєзвалища;

- не облаштовано під'їзні шляхи до сміттєзвалищ та дизбар'єри на виїздах до них;

- не обладнано системи контролю за станом підземних вод та ґрунтів;

- відсутні системи збирання фільтрату та біогазу тощо.

Згідно з інформацією, наданою департаментом житлово-комунального господарства та паливно-енергетичного комплексу облдержадміністрації кількість ТПВ, зібраних та перевезених у 2022 році спеціалізованими підприємствами, становить 1,124 млн. куб. м.

Кількість ТПВ, захоронених у 2022 році з урахуванням самовивозу населенням сільських населених пунктів, не охоплених централізованим вивезенням та переробленням і сортуванням корисних компонентів, – 0,722 млн. куб. м.

Загальна площа полігонів та звалищ складає 518,08 га.

Серед низки екологічних проблем, які мають місце в області, особливо гостро стоїть проблема поведження з відходами, які є одним із найбільших забруднювачів навколишнього природного середовища та негативно впливають на всі його компоненти.

Небезпечні відходи становлять особливу небезпеку для життя населення та стану навколишнього природного середовища. Через відсутність полігонів для видалення небезпечних відходів та фінансові труднощі щодо передачі відходів часто небезпечні відходи зберігають на території підприємств.

Зберігання та накопичення відходів, особливо I-III класів небезпеки, є джерелом тривалого негативного впливу на стан здоров'я людей і якість навколишнього середовища. Нераціональне використання ресурсів, застарілі технології й відсутність сфери вторинної переробки сприяють утворенню великих об'ємів відходів, зберігання яких потребує вилучення значних земельних ділянок.

Загальні показники поводження з відходами за звітний період

Динаміка основних показників поводження з відходами
I-IV класів небезпеки, тис. т

Таблиця 54

№ з/п	Показники	2020 рік	2021 рік	2022 рік*
1.	Утворено ¹	498,7	488,0	461,0
2.	Одержано від інших підприємств	214,6	216,8	215,6
3.	Спалено	52,9	46,5	43,5
3.1.	у т.ч. з метою отримання енергії	52,4	46,0	43,2
4.	Використано (утилізовано)	78,5	83,6	68,4
5.	Направлено в сховища організованого складування (поховання)	179,2	152,7	163,9
6.	Передано іншим підприємствам	278,8	269,6	230,9
7.	Втрати відходів внаслідок витікання, випаровування, пожеж, крадіжок	0	0	0**
8.	Наявність на кінець звітного року у сховищах організованого складування та на території підприємств	48,5	58,3	70,9

¹З урахуванням обсягів відходів, утворених у домогосподарствах.

* Попередні дані Головного управління статистики у Кіровоградській області.

** Розробка показника «Втрати відходів внаслідок витікання, випаровування, пожеж, крадіжок» Планом державних статистичних спостережень на 2022 рік не передбачена.

Підприємства - основні накопичувачі промислових відходів

Таблиця 55

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітного періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2022 рік (звітний), т	Накопичено відходів станом на кінець звітного року, т	Місце накопичення відходів
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	ТОВ «ОЛЕКСАНДРІЙСЬКИЙ ЦУКРОВИЙ ЗАВОД»	Дефекат	4	1744,052	0	1744,052	Поля фільтрації*
2.	ОКВП «ДНІПРО-КІРОВОГРАД»	Шлам від очищених вод стічних комунальних (міських)	4	24112,908	3822,173	27186,676	Майданчик для зберігання осаду каналізаційних очисних споруд*
3.	ПП «ВІКТОР І К»	Лушпиння соняшникове	4	1382,635	25109,853	1382,635	-
4.	КП «ТЕПЛОЕНЕРГЕТИК «КМР»»	Шлам, що утворюється від освітлення води	4	1389,700	1644,620	1814,140	Відстійники шламу (вапняного)*

1	2	3	4	5	6	7	8
5.	ТОВ «ГІДРОСЕНД»	Лушпиння соняшникове	4	1754,877	31869,707	1508,482	-
		Відходи очищення насіння	4	1366,802	1823,964	2222,972	-

* Дані з паспорта місця видалення відходів.

Інфраструктура місць видалення відходів (МВВ) за критерієм екологічної безпеки*

Таблиця 56

№ з/п	Назва одиниці адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Місць видалення відходів категорії Г - надзвичайно небезпечні		Місця видалення відходів категорії В - небезпечні		Місця видалення відходів категорії Б - помірно небезпечні		Місць видалення відходів категорії А - малонебезпечні	
		діючі, од.	закриті, од.	діючі, од.	закриті, од.	діючі, од.	закриті, од.	діючі, од.	закриті, од.
1.	Голованівський район	0	0	64	0	2	0	0	0
2.	Кропивницький район	0	0	128	3	1	1	0	0
3.	Новоукраїнський район	0	0	71	0	0	0	0	0
4.	Олександрійський район	1	0	66	3	1	0	6	0
	Усього	1	0	329	6	4	1	6	0

* 12 місць видалення відходів виключено з реєстру місць видалення відходів.

Стан обліку та паспортизації місць видалення відходів (МВВ)
(на 01 січня 2023 року)

Таблиця 57

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Кількість непаспортизованих МВВ, од.	Кількість паспортизованих МВВ, од.	Паспортизовано МВВ за звітний період, од.
1	2	3	4	5
Голованівський район		33	63	0
1.	Благовіщенська міська ТГ	11	7	0
2.	Вільшанська селищна ТГ	11	7	0
3.	Гайворонська міська ТГ	0	11	0
4.	Голованівська селищна ТГ	0	15	0
5.	Завалівська селищна ТГ	0	5	0
6.	Надлацька сільська ТГ	1	4	0
7.	Новоархангельська селищна ТГ	3	4	0
8.	Перегонівська сільська ТГ	1	3	0
9.	Підвисоцька сільська ТГ	6	3	0
10.	Побузька селищна ТГ	0	4	0
Кропивницький район		38	121	0
1.	Аджамська сільська ТГ	4	3	0
2.	Бобринецька міська ТГ	0	1	0
3.	Великосеверинівська сільська ТГ	2	2	0
4.	Гурівська сільська ТГ	0	7	0
5.	Дмитрівська сільська ТГ	3	1	0
6.	Долинська міська ТГ	1	12	0
7.	Знам'янська міська ТГ	0	2	0
8.	Катеринівська сільська ТГ	3	4	0
9.	Кетрисанівська сільська ТГ	4	25	0
10.	Компаніївська селищна ТГ	5	13	0
11.	Кропивницька міська ТГ	0	1	0
12.	Новгородківська селищна ТГ	0	12	0
13.	Олександрівська селищна ТГ	4	11	0
14.	Первозванівська сільська ТГ	1	7	0
15.	Соколівська сільська ТГ	2	8	0
16.	Суботцівська сільська ТГ	4	2	0
17.	Устинівська селищна ТГ	5	10	0
Новоукраїнський район		20	64	0
1.	Ганнівська сільська ТГ	0	5	0
2.	Глодоська сільська ТГ	0	4	0
3.	Добровеличківська селищна ТГ	7	5	0
4.	Злинська сільська ТГ	0	3	0
5.	Маловисківська міська ТГ	2	2	0
6.	Мар'янівська сільська ТГ	2	2	0
7.	Новомиргородська міська ТГ	4	16	0
8.	Новоукраїнська міська ТГ	0	6	0
9.	Піщаноблідська сільська ТГ	2	5	0
10.	Поміччянська міська ТГ	0	2	0
11.	Рівнянська сільська ТГ	0	7	0
12.	Смолінська селищна ТГ	3	4	0
13.	Тишківська сільська ТГ	0	3	0

1	2	3	4	5
	Олександрійський район	13	60	0
1.	Великоандрусівська сільська ТГ	3	5	0
2.	Новопразька селищна ТГ	1	3	0
3.	Олександрійська міська ТГ	0	4	0
4.	Онуфріївська селищна ТГ	0	13	0
5.	Пантаївська ТГ	1	1	0
6.	Петрівська селищна ТГ	0	18	0
7.	Попельнастівська ТГ	2	9	0
8.	Приютівська селищна ТГ	3	6	0
9.	Світловодська міська ТГ	3	1	0
	Всього по області	104*	308	0

* Інформація наведена відповідно до інвентаризації звалищ твердих побутових відходів, проведеної у 2016 році (без урахування місць видалення промислових відходів).

Інфраструктура утилізації та оброблення відходів

Таблиця 58

Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Пункти приймання/збирання зношених шин, од.	Пункти приймання/збирання відходів електронного та електричного обладнання, од.	Пункти приймання транспортних засобів на утилізацію, од.	Пункти та установки централізованого знешкодження медичних відходів, од.
м. Кропивницький	2	2	0	2 (не працюють)

Суб'єкти господарювання, що здійснюють збирання, заготівлю відходів як вторинної сировини

Таблиця 59

№ з/п	Найменування/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності)	Місцезнаходження/Місце проживання	Контактні дані (вебадреса, телефон, електронна пошта)	Спеціалізація (види вторинної сировини)
1	2	3	4	5
1.	ФОП Вдовіченко С.В.		Контактний телефон: 067 520 98 50	Збирання та знищення інших відходів (макулатура)

1	2	3	4	5
2.	ФОП Богоявленський О.В.		Контактний телефон: 050 573 77 61	Збирання та знищення інших відходів (макулатура)
3.	ТОВ «ЕКОВДМ»		Контактний телефон: 095 816 89 00; т/ф: (0522) 56 76 42	Збирання, заготівля окремих видів як вторинної сировини (відходи полімерні, макулатура)
4.	ТОВ «Український центр поводження з відходами»		Електронна адреса: info@ucsv.com.ua ; контактний т/ф: (044) 455-97-58 (044) 362-86-77	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини (відходи полімерні, макулатура забруднена)
5.	ТОВ Науково-виробнича фірма «Екоцентр»		Електронна адреса: nvf@ecocenter.com.ua контактний т/ф: (0522) 32-04-26 (0522) 32-23-50	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини (відходи полімерні)
6.	БМП Комунальник		Контактний телефон: 05259 2 11 89	Скло, пластик
7.	ПП «Укрстальпром»		Контактний телефон: 099 386 17 51	Пункт прийому металобрухту

Впровадження роздільного збирання небезпечних відходів у складі побутових відходів (приймання/збирання/вилучення небезпечних відходів у складі побутових відходів від населення)

Таблиця 60

№ з/п	Найменування наслсного пункту	Загальна кількість мешканців у населеному пункті, тис. осіб	Кількість приймальних пунктів небезпечних відходів у складі побутових (усього), од	Кількість місць тимчасового розміщення небезпечних відходів у складі побутових до їх передачі спеціалізованим підприємствам, од.	Загальний обсяг небезпечних відходів, які збираються приймальними пунктами, т	Номенклатура та обсяг небезпечних відходів, які збираються приймальними пунктами
Кропивницький район						
1.	Боківсь	1497	1	1	0,15	-
2.	Братолужівка	514	1	1	0,1	-
3.	Варварівка	529	1	1	0,1	-
4.	Василівка	427	1	1	0,09	-
5.	Ганівка	573	1	1	0,08	-
6.	Гурівка	1227	1	1	0,11	-
7.	Іванівка	383	2	1	0,08	-

1	2	3	4	5
8.	ФОП Ковеня Олег Миколайович		-	Пункт прийому вторсировини
9.	ТОВ «Укрсервіс М»		-	Збирання безпечних відходів
10.	ПП «Екосвіт- ПЛЮС»		Контактний телефон: 066 199 69 94	Прийом, переробка вторсировини
11.	ПП «Екопоінт»		Контактний телефон: 050 753 63 58	Переробка вторсировини
12.	ТОВ «УКР- УТИЛЬ»		Контактний телефон: 095 741 71 41	Збирання безпечних відходів
13.	ТОВ «Київ Спецутіль»		Контактний телефон: 095 741 71 41	Збирання безпечних відходів
14.	ФОП Боровська Валентина Миколаївна		Контактний телефон: 0096 523 50 10	Вивезення/ захоронення відходів

Поводження з непридатними та забороненими до використання пестицидами та отрутохімікатами

Стан зберігання заборонених і непридатних до використання пестицидів та їх знешкодження (Таблиця 61)*.

* У 2012 році усі наявні на території області непридатні до використання пестициди і агрохімікати були вивезені за межі Кіровоградщини з метою їх знешкодження на підставі угоди, укладеної між Міністерством екології та природних ресурсів України та ТОВ «С.І. Груп Консорт ЛТД», від 31 травня 2012 року № 14/7.

13. Радіаційна безпека

Експлуатація атомних електростанцій та пунктів захоронення радіоактивних відходів (ПЗРВ)

Таблиця 62

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район), назва АЕС та підприємства	Кількість ядерних та радіаційно-небезпечних об'єктів (усього), од.	АЕС		Підприємства, що здійснюють захоронення радіоактивних відходів (РАВ)		
			кількість реакторів, од.	радіаційний фон в 30-ти кілометровій зоні АЕС, мкЗв/год	кількість ПЗРВ, од.	кількість РАВ, м ³ загальна активність, Бк	радіаційний фон на території ПЗРВ, мкЗв/год
АЕС на території Кіровоградської області відсутні							

Використання джерел іонізуючого випромінювання (ДІВ)

Таблиця 63

№ з/п	Власник ДІВ (Найменування/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності))	Місцезнаходження/ Місце проживання	Примітка
1	2	3	4
м. Кропивницький			
1.	КНП «Обласний клінічний онкологічний центр Кіровоградської обласної ради»	'' ''	Гамма-терапевтичний апарат, рентгенівська установка
2.	КНП «Міська лікарня швидкої медичної допомоги» Кропивницької міської ради		Рентгенівська установка, флюорограф
3.	КНП «Кіровоградська обласна лікарня Кіровоградської обласної ради»		Рентгенівська установка, флюорограф
4.	КНП «Кіровоградська обласна психіатрична лікарня Кіровоградської обласної ради»		Рентгенівська установка
5.	КНП «Обласна клінічна дитяча лікарня Кіровоградської обласної ради»		Рентгенівська установка, флюорограф
6.	КНП «Кіровоградський обласний кардіологічний центр Кіровоградської обласної ради»		Рентгенівська установка, флюорограф

1	2	3	4
7.	КНП «Обласний клінічний госпіталь ветеранів війни Кіровоградської обласної ради»		Рентгенівська установка
8.	КНП «Кіровоградський обласний фтизіопульмонологічний медичний центр Кіровоградської обласної ради»		Рентгенівська установка
9.	КНП «Кіровоградський обласний шкірно-венерологічний диспансер Кіровоградської обласної ради»		Рентгенівська установка
10.	КНП «Обласна клінічна стоматологічна поліклініка Кіровоградської обласної ради»		Рентгенівська установка
11.	КНП «Центральна міська лікарня» Кропивницької міської ради»		Рентгенівська установка, флюорограф
12.	КНП «Поліклінічне об'єднання» Кропивницької міської ради»		Рентгенівська установка
13.	КНП «Поліклінічне об'єднання» Кропивницької міської ради»		Рентгенівська установка
14.	КНП «Поліклінічне об'єднання» Кропивницької міської ради»		Рентгенівська установка
15.	КНП «Поліклінічне об'єднання» Кропивницької міської ради»		Рентгенівська установка
16.	КНП «Поліклінічне об'єднання» Кропивницької міської ради»		Рентгенівська установка
17.	КНП «Дитяча міська лікарня» Кропивницької міської ради»		Рентгенівська установка
18.	КНП «Територіальне стоматологічне об'єднання» Кропивницької міської ради»		Рентгенівська установка
19.	КНП «Міський пологовий будинок з функціями перинатального центру II рівня» Кропивницької міської ради»		Рентгенівська установка
20.	ДУ «Територіальне медичне об'єднання МВС по Кіровоградській області»		Рентгенівська установка, флюорограф
21.	ТОВ «Український центр томотерапії»		Рентгенівська установка
22.	ТОВ «МДЦ Експерт-Кіровоград»		Рентгенівська установка
23.	ПАТ НВП «Радій»		Закриті ДІВ
24.	Акціонерне товариство закритого типу «Кіровоградгазбуд»		Генеруючі пристрої
25.	ВАТ «Кіровоградгаз»		Генеруючі пристрої
26.	ТОВ «Будгаз»		Генеруючі пристрої
27.	ЧП «Виробниче товариство «Кропивницький-Трансгазбуд»		Генеруючі пристрої
28.	ТОВ НВП «Промтехносервіс»		Генеруючі пристрої

1	2	3	4
29.	ДП «Кіровоградський експертно-технічний центр держпраці»		Генеруючі пристрої
м. Олександрія			
30.	ТОВ «ЗПТУ «Віра-сервіс-Інтермаш»		Закриті ДІВ
31.	КП «Центральна міська лікарня м. Олександрії» Олександрійської міської ради		Рентгенівська установка, флюорограф
32.	Міський комунальний лікувально-профілактичний заклад «Амбулаторія загальної практики-сімейної медицини № 6»		Рентгенівська установка
33.	КП «Дитяча міська лікарня» Олександрійської міської ради		Рентгенівська установка
34.	КНП «Олександрійський протитуберкульозний диспансер Кіровоградської обласної ради»		Рентгенівська установка, флюорограф
35.	КП «Міська стоматологічна поліклініка» Олександрійської міської ради		Рентгенівська установка
36.	ПП «Еліт»		Рентгенівська установка
Голованівський район			
37.	КНП «Вільшанська лікарня» Вільшанської селищної ради		Рентгенівська установка, флюорограф
38.	КНП «Центральна міська лікарня» Гайворонської міської ради		Рентгенівська установка, флюорограф
39.	КНП «Голованівська центральна районна лікарня» Голованівської селищної ради		Рентгенівська установка, флюорограф
40.	КНП «Побузька селищна лікарня» Побузької селищної ради		Рентгенівська установка, флюорограф
41.	КНП «Новоархангельська багатопрофільна лікарня» Новоархангельської селищної ради»		Рентгенівська установка
42.	ТОВ «Побужський феронікелевий комбінат»		Закриті ДІВ, генеруючі пристрої
43.	КНП «Благовіщенська лікарня» Благовіщенської міської ради		Рентгенівська установка
Кропивницький район			
44.	Інгульська шахта ДП «СхідГЗК»		Еталонні ДІВ
45.	КНП «Бобринецька лікарня» Бобринецької міської ради		Рентгенівська установка, флюорограф
46.	КНП Кропивницької районної ради «Кропивницька центральна районна лікарня»		Рентгенівська установка, флюорограф
47.	КНП «Долинська центральна лікарня Долинської міської ради»		Рентгенівська установка, флюорограф
48.	КНП «Знам'янська міська лікарня імені А. В. Лисенка» Знам'янської міської ради		Рентгенівська установка Рентгенівська установка
49.	КНП «Компаніївська лікарня Компаніївської селищної ради Кіровоградської області»		Рентгенівська установка

1	2	3	4
50.	КНП «Новгородківська лікарня» Новгородківської селищної ради Кіровоградської області		Рентгенівська установка
51.	КНП «Олександрівська лікарня» Олександрівської селищної ради, Кропивницького району Кіровоградської області		Рентгенівська установка, флюорограф
52.	КНП «Старосотський дитячий обласний протитуберкульозний санаторій Кіровоградської обласної ради»		Рентгенівська установка, флюорограф
53.	КНП «Устинівська лікарня» Устинівської селищної ради		Рентгенівська установка
Новоукраїнський район			
54.	Смолінська шахта ДП «СхідГЗК»		Еталонні ДІВ
55.	КНП «Маловисківська лікарня» Маловисківської міської ради Новоукраїнського району Кіровоградської області		Рентгенівська установка
56.	ТОВ «Велта»		Закриті ДІВ
57.	КНП «Новомиргородська міська лікарня» Новомиргородської міської ради		Рентгенівська установка
58.	КНП «Добровеличківська лікарня»		Рентгенівська установка
59.	КНП «Смолінська медико-санітарна частина» Смолінської селищної ради		Рентгенівська установка, флюорограф
60.	КНП «Новоукраїнська міська лікарня» Новоукраїнської міської ради Кіровоградської області		Рентгенівська установка
Олександрійський район			
61.	КНП «Олександрійська центральна районна лікарня Олександрійської міської ради»		Рентгенівська установка
62.	КНП «Онуфрійівська центральна районна лікарня» Онуфрійівської селищної ради Кіровоградської області		Рентгенівська установка
63.	КНП «Петрівська центральна районна лікарня» Петрівської селищної ради Олександрійського району Кіровоградської області		Рентгенівська установка
64.	ТОВ «КТ-МЕДСЕРВІС»		Рентгенівська установка, флюорограф
65.	КНП «Світловодська центральна районна лікарня» Світловодської міської ради		Рентгенівська установка, флюорограф

Забруднення території техногенними та техногенно-підсиленими джерелами природного походження

Таблиця 64

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Кількість населення, осіб	Радіаційний фон на території, мкЗв/год	Питома активність забруднюючих радіонуклідів, Бк/кг				
				цезій-137 (техногенний)	стронцій-90 (техногенний)	радій (природний)	торій (природний)	калій (природний)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Голованівський район								
1.	смт. Голованівськ (контрольна точка)	*	0,11-0,15	*	*	*	*	*
2.	м. Гайворон (контрольна точка)	*	0,09-0,17	*	*	*	*	*
3.	ПАТ «Гайворонський спецкар'єр»	*	0,14-0,18	*	*	13,1±4,8	31,3±6,6	474,7±105,7
4.	смт. Добровеличківка (контрольна точка)	*	0,10-0,14	*	*	*	*	*
5.	смт. Новоархангельськ (контрольна точка)	*	0,11-0,14	*	*	*	*	*
Кропивницький район								
6.	м. Кропивницький (контрольна точка),	*	0,09-0,14	*	*	*	*	*
7.	м. Кропивницький (контрольна точка),	*	0,08-0,15	*	*	*	*	*
8.	м. Кропивницький,	*	0,14-0,18	*	*	18,4±6,0	65,3±10,7	842,6±167,7
9.	м. Знам'янка (контрольна точка)	*	0,11-0,20	*	*	*	*	*
10.	смт. Новгородка (контрольна точка)	*	0,10-0,15	*	*	*	*	*
11.	м. Бобринець (контрольна точка)	*	0,11-0,20	*	*	*	*	*

1	2	3	4	5	6	7	8	9
12.	м. Долинська (контрольна точка)	*	0,05-0,17	*	*	*	*	*
13.	смт. Устинівка (контрольна точка)	*	0,04-0,16	*	*	*	*	*
Новоукраїнський район								
14.	м. Мала Виска (контрольна точка)	*	0,09-0,11	*	*	*	*	*
15.	м. Новомиргород (контрольна точка)	*	0,09-0,11	*	*	*	*	*
16.	Новоукраїнський район, Бантішівське родовище монцоніту	*	0,13-0,18	*	*	8,2±4,3	23,6±5,9	354,3±84,4
17.	Новоукраїнський район, Горіхівське родовище гранітів	*	0,14-0,18	*	*	20,2±6,8	132,6±18,2	1373,3±251,7
Олександрійський район								
18.	м. Олександрія (контрольна точка)	*	0,10-0,15	*	*	*	*	*
19.	м. Світловодськ (контрольна точка)	*	0,08-0,12	*	*	*	*	*
20.	смт. Онуфріївка (контрольна точка)	*	0,07-0,17	*	*	*	*	*

** За інформацією наданою управлінням з питань цивільного захисту, оборонної роботи та взаємодії з правоохоронними органами обласної військової адміністрації, заміри не проводилися.*

14. Корисні копалини

Кіровоградщина належить до найбільш насичених мінеральними ресурсами регіонів України. Це обумовлено розташуванням у центрі Українського кристалічного щита. На території області налічується більше 390 родовищ корисних копалин, з яких 338 враховані державним балансом України. Мінерально-сировинна база області на 16 % складається з паливно-енергетичних корисних копалин (буре вугілля, горючі сланці, уранові руди), на 58 % – із сировини для виробництва будівельних матеріалів, 26 % загальних запасів надр складають руди чорних, кольорових та рідкісних металів, а також запаси прісних і мінеральних вод.

Надра області характеризуються наявністю ряду унікальних складових, передусім для розвитку енергетики (уранові руди, буре вугілля), чорної металургії (залізо, хром, нікель, кобальт), нерудних корисних копалин (каолін, трепел, графіт), декоративно-облицювальних і будівельних матеріалів.

На території області до складу Олександрійського та Ватутінського геолого-промислових районів Дніпровського буровугільного басейну входять 44 ділянки бурого вугілля у складі 12 родовищ.

Область посідає провідне місце в Україні за запасами урану. Розвідано 16 родовищ, з яких розробляється чотири, це Мічуринське і Центральне родовища на території Кропивницького району та Ватутінське і Новокостянтинівське родовища на території Новоукраїнського району.

На території області наявні 7 родовищ руд заліза, з яких розробляється два – Петрівське та Артемівське, які розташовані на території Олександрійського району.

Також на території Кіровоградської області наявні два родовища руд хрому – Капітанівське та Липовеньківське, з яких розробляється одне.

На території області розташовано 4 комплексні родовища нікелю і кобальту: Липовеньківське (ділянки Західна і Шкільна), Капітанівське, Грушківське та Пушковське, з яких, на підставі спеціального дозволу на користування надрами, розробляється Капітанівське.

Руди дорогоцінних металів наявні на території Клишківського та Юрківського родовищ, з яких розробляється одне.

На території області виявлені руди літію, це Полохівське родовище та ділянка Добра, з яких розробляється одне.

Розвідані та розробляються два родовища титанових руд: Бирзулівське, Лікарівське.

Родовища графітової руди наявні на трьох розвіданих ділянках, з яких розробляється Заваллівське та Балахівське родовище.

На території області розвідано 8 родовищ каоліну, придатних для використання у якості нерудної сировини для металургії, з них експлуатуються три: Обознівське, Балашівське та Вікнинське родовище вторинного каоліну.

Кварцит та кварц для вогнетривів представлені Малоскелівським родовищем, яке поки що не розробляється.

Корисні копалини для будівництва в області представлені 11 видами та налічується 192 родовища.

Розвідано 19 родовищ будівельного піску, розробляється 5 родовищ: Кремгесівське, Грузьке-2, Шостаківське, Обознівське та Балашівське родовище.

Підприємства області повністю забезпечені сировиною для виробництва було-щебеневої продукції та облицювального каменю. Розвідано 75 родовищ будівельного каменю, з яких розробляється 29 родовищ та 11 родовищ облицювального каменю, з яких розробляється 6.

Кіровоградська область багата покладами цегельно-черепичної сировини. На території області налічується 61 родовище, з яких лише 4 розробляється, а саме: Веселівське родовище суглинку, Новоукраїнське 1 родовище глини, Соколівське родовище суглинку та Ганнівське родовище суглинку та глини.

Води питні і технічні на території області розвідані на 43 ділянках родовищ, з яких 11 розробляється.

Підземні мінеральні води області належать до типу радонових і використовуються для зовнішнього застосування у лікувальних цілях, вони розвідані на трьох ділянках. Експлуатується Петрівська ділянка КП «Знам'янська обласна бальнеологічна лікарня» та Вербівська сільськогосподарським товариством з обмеженою відповідальністю «Зоря».

Інформація у сфері надрокористування

Таблиця 65

Спеціальні дозволи користування надрами	За роками		
	2020 рік	2021 рік	2022 рік*
Кількість виданих	1	8	-
Кількість анульованих	-	1	-

* Інформація щодо виданих суб'єктам господарювання спеціальних дозволів на користування надрами, у тому числі анульованих, на території Кіровоградської області, розміщена на офіційному вебсайті Державної служби геології та надр України, <https://www.geo.gov.ua> у розділі Надрокористування → Видані спецдозволи та угоди. Однак, відповідно до вимог законодавства на період дії воєнного стану відкритий доступ до цього розділу сайту обмежено.

15. Моніторинг навколишнього природного середовища

Мережа спостережень за станом навколишнього природного середовища

Таблиця 66

№ з/п	Суб'єкти моніторингу	Кількість точок спостережень, од.								грунти
		атмосферне повітря	стаціонарні джерела викидів в атмосферне повітря	поверхневі води	джерела скидів зворотних вод у поверхневі води	морські води	джерела скидів зворотних вод у морські води	підземні води	джерела скидів зворотних вод у глибокі підземні водоносні горизонти	
1.	ДУ «Кіровоградський обласний центр контролю та профілактики хвороб міністерства охорони здоров'я України»	1	*	2	*		*	60	*	*
2.	Регіональний офіс водних ресурсів у Кіровоградській області	*	*	21	*		*	*	*	*
3.	Кіровоградський обласний центр з гідрометеорології	5	*	14	*		*	*	*	*

*Суб'єкт моніторингу не здійснює спостереження за станом довкілля по даному напрямку.

Доступ до інформації про стан навколишнього природного середовища

Таблиця 67

№ з/п	Орган, відповідальний за підготовку та висвітлення інформації про стан навколишнього природного середовища	Назва публікації, видання	Періодичність підготовки публікації, видання	Інтернет-посилання
1.	Департамент екології та природних ресурсів Кіровоградської обласної державної адміністрації	Екологічний паспорт Кіровоградської області	Щороку	ekolog.kr-admin.gov.ua
2.	Департамент екології та природних ресурсів Кіровоградської обласної державної адміністрації	Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища Кіровоградської області	Щороку	ekolog.kr-admin.gov.ua

16. Міжнародне співробітництво

Таблиця 68

Назва міжнародного договору України	Дата підписання	Строк дії міжнародного договору України	Примітка
Договори про міжнародне співробітництво у сфері екології не підписувалися			

Перелік проектів міжнародної технічної допомоги

Таблиця 68.1

№ з/п	Назва проекту	Строк реалізації	Джерело фінансування	Вартість проекту	Залишок коштів станом на кінець року	Результати, що мали бути досягнуті відповідно до ТЗ	Досягнуті результати
Проекти міжнародної технічної допомоги не реалізувалися							

Перелік інвестиційних проектів

Таблиця 68.2

№ з/п	Назва проекту	Строк реалізації	Джерело фінансування	Вартість проекту	Залишок коштів станом на кінець року	Результати, що мали бути досягнуті відповідно до проекту	Наявні експертизи проектної документації
Інвестиційні проекти не реалізувалися							

17. Планування природоохоронної діяльності

Перелік регіональних (місцевих) природоохоронних програм

Таблиця 69

№ з/п	Назва програми	№ та дата прийняття	Кількість коштів у звітному році за програмою всього		
			виділено, тис. грн.	фактично профінансовано, тис. грн.	%
1.	Комплексна програма охорони навколишнього природного середовища в Кіровоградській області на 2021-2025 роки	№ 86 від 30 березня 2021 року	65 076,0	45 662,2	70,2
2.	Регіональна програма «Ліси Кіровоградщини»	№ 85 від 30 березня 2021 року	0	0	0
3.	Програма державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря на 2022-2026 роки для зони «Кіровоградська»	№ 273 від 20 вересня 2022 року	0	0	0

Взаємодія із засобами масової інформації та зв'язків з громадськістю

Таблиця 70

Показники	Одиниця виміру	2020 рік	2021 рік	2022 рік
1. Інформаційно-просвітницькі заходи, у тому числі із залученням:				
періодичних видань	од.	4	3	0
телебачення	од.	10	2	1
радіомовлення	од.	0	0	0
мережі Інтернет	од.	674	746	300
виставкових заходів	од.	0	0	0
2. Консультації з громадськістю, у тому числі:				
громадські слухання	од.	23	26	20*
круглі столи	од.	2	4	4
зустрічі з громадськістю	од.	2	1	2
семінари	од.	1	1	0
громадська приймальня (кількість відвідувачів)	од.	0	2	2**
інтернет-конференції	од.	0	0	0
інтерактивне спілкування (теле-, радіодіалоги)	од.	0	0	0

* Тимчасово, на період дії та в межах території карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19), до повного його скасування та протягом 30 днів з дня скасування карантину, громадське обговорення планованої діяльності проводилось у формі надання письмових зауважень і пропозицій (у тому числі в електронному вигляді).

** Консультації в режимі інтернет-спілкування через соціальну мережу Facebook.

Громадські організації, що діють на території області
(загальнодержавні, місцеві)

Таблиця 71

№ з/п	Організації	Юридична адреса
1	2	3
1.	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «НАУКОВИЙ ЦЕНТР ЕКОЛОГО-БІОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»	
2.	Кіровоградське обласне товариство мисливців та рибалок «Новолутківське»	
3.	Новоукраїнська районна організація Українського товариства мисливців і рибалок	
4.	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ЕКОЛОГІЯ ТА СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ БОБРИНЕЦЬКОГО РАЙОНУ»	
5.	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ГАЙВОРОНСЬКА РАЙОННА ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА МИСЛИВЦІВ І РИБАЛОК»	

1	2	3
6.	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «СВІТЛОВДСЬКА РАЙОННА ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА МИСЛИВЦІВ І РИБАЛОК»	
7.	Мар'янівська місцева громадська організація природоохоронного напрямку «Судак»	
8.	ВІЛЬШАНСЬКА РАЙОННА ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА МИСЛИВЦІВ ТА РИБАЛОК	
9.	Онуфріївське селищне громадське товариство «Товариство рибалок любителів селища Онуфріївка»	
10.	Бобринецька районна громадська організація «Рибалки Бобринеччини»	
11.	Природоохоронна громадська організація «Озерський мисливський колектив»	
12.	Громадська організація «Копанське товариство рибалок любителів»	
13.	Громадська організація «Ленінське товариство рибалок любителів»	
14.	Смолінська громадська спілка риболовів - любителів	
15.	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ДОБРОВІЛЬНЕ НЕЗАЛЕЖНЕ ЕКОЛОГІЧНЕ ТОВАРИСТВО «ЗЕЛЕНИЙ СВІТ»	
16.	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ДРУЖБА-2013»	
17.	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «НОВОМИРГОРОДСЬКА РАЙОННА ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА МИСЛИВЦІВ І РИБАЛОК»	
18.	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ЛЮДИНА І ДОВКІЛЛЯ»	
19.	Громадська організація «Рибалок-любителів Варварівка Долинського району Кіровоградської області»	
20.	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ЕКОЛІГА»	

1	2	3
21.	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «КРАСНИЙ КУТ»	
22.	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ЕКО ЛІГА ЦЕНТР»	
23.	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ОЗЕЛЕНЕННЯ КРОПИВНИЦЬКИЙ»	
24.	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ЯЛИЧ»	
25.	Громадська організація «Березівські рибачки спортивної ловлі»	
26.	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «АЛЬБУЛА»	
27.	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «МАЙБУТНЄ НАШОГО МІСТА»	
28.	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ВОЙНІВСЬКА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ РИБАЛОК»	
29.	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «РИБАКИ ПЕТРОВЕ»	
30.	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «СПІЛКА РИБАЛОК С. ЛОЗУВАТА»	
31.	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ЕКОЛОГІЧНА ОРГАНІЗАЦІЯ «ЗЕЛЕНА УКРАЇНА»	
32.	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «РИБАКІВ СЕЛА ПАНЧЕВЕ»	
33.	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ПАВЛИСЬКІ РИБАЛКИ»	
34.	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ТОВАРИСТВО МИСЛИВЦІВ І РИБАЛОК «ПІДВИСОЦЬКЕ»	
35.	«ОБ'ЄДНАННЯ ГРОМАДЯН РИБАЛОК «САСІВСЬКИЙ РИБАЛКА»	
36.	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ВЕСЕЛОКУТСЬКЕ ТОВАРИСТВО РИБАЛОК-АМАТОРІВ»	

1	2	3
37.	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ЕКО НАГЛЯД «УКРАЇНА»	
38.	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ДругеЖиттяВР»	
39.	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «РИБАЛОК-ЛЮБИТЕЛІВ «ЗОЛОТА РИБКА» С.БУКВАРКА»	
40.	Кіровоградська обласна громадська організація «Екологічна громадська варта»	
41.	Кіровоградська обласна дитяча громадська екологічна організація «Біосвіт»	
42.	Кіровоградська обласна організація «Молодіжна екологічна громадська асоціація «Екосвіт»	
43.	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ЕКОЛОГІЧНА ВАРТА ПРИДНІПРОВ'Я»	
44.	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «СОЮЗ СОЦІАЛЬНО-ЕКОЛОГІЧНОГО ЗАХИСТУ»	
45.	Відокремлений підрозділ Всеукраїнської громадської організації «Екологія та соціальний захист Кіровоградської області»	
46.	ВІДОКРЕМЛЕНИЙ ПІДРОЗДІЛ «НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКИЙ ЦЕНТР ІННОВАЦІЙ У ПРИРОДООХОРОННІЙ СФЕРІ «ЕКОУКРАЇНА» ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «НАУКОВА УСТАНОВА «ЦИФРОВА АГЕНЦІЯ «Е-ЕКОЛОГІЯ»	
47.	Кіровоградська обласна громадська організація «Екологія та Соціальний захист»	
48.	ВІДОКРЕМЛЕНИЙ ПІДРОЗДІЛ ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ КОНТРОЛЬ" КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСНА ОРГАНІЗАЦІЯ	
49.	НЕЗАЛЕЖНА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «УКРАЇНСЬКИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ ФОНД СПРИЯННЯ ЮНЕСКО»	

1	2	3
50.	Кіровоградська обласна громадська організація «Екологічний щит»	
51.	Кіровоградський обласний дитячий екологічний центр «Екзампей» при Кіровоградському колегіумі	
52.	Новгородківська районна дитяча організація «Екологічний дитячо - юнацький центр «Паросток»	
53.	Громадська організація «Екологічний Козацький Корпус «Дніпровський Вовк»	
54.	ВІДОКРЕМЛЕНИЙ ПІДРОЗДІЛ ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «ВСЕУКРАЇНСЬКА ГРОМАДСЬКА ПРИРОДООХОРОННА ОРГАНІЗАЦІЯ «ЕКОЛОГІЧНІ ШЕРИФИ» У КІРОВОГРАДСЬКІЙ ОБЛАСТІ	
55.	Новоукраїнська міська дитяча громадська організація «Екологічні детективи»	

Перелік природоохоронних заходів, фінансування яких здійснювалось за рахунок коштів
Державного фонду охорони навколишнього природного середовища у 2020-2022 роках

Таблиця 72

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проектом), тис. грн	Строк реалізації заходу (згідно з проектом)	Ступінь готовності природоохоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з Державного фонду, тис. грн	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис. грн	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
2020 рік							
Фінансування природоохоронних заходів не здійснювалося.							
2021 рік							
Фінансування природоохоронних заходів не здійснювалося.							
2022 рік							
Фінансування природоохоронних заходів не здійснювалося.							

Перелік природоохоронних заходів, фінансування яких здійснювалось за рахунок коштів обласного фонду охорони
навколишнього природного середовища у 2020-2022 роках

Таблиця 72

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проектом), тис. грн	Термін реалізації заходу (згідно з проектом)	Ступінь готовності природоохоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з обласного фонду, тис. грн	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис. грн	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
2020 рік							
1.	Заходи з екологічної освіти, виховання екологічної культури та інформування населення щодо вирішення екологічних проблем регіону	56,0	2020	100	56,0	0	Завершений

1	2	3	4	5	6	7	8
2.	Проведення спеціальних заходів, спрямованих на запобігання знищенню чи пошкодженню природних комплексів парку - пам'ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення «Хутір Надія»	310,0	2020	100	310,0	0	Завершений
3.	Розроблення проєкту створення об'єкта природно-заповідного фонду – парку - пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Тобілевичі»	100,0	2020	100	100,0	0	Завершений
4.	Реконструкція каналізаційних очисних споруд в Кіровоградській області Коригування	12 798,3	2008 - 2020	100	3 724,5	6357,712	Завершений
5.	Розроблення звіту з оцінки впливу на навколишнє середовище об'єкта будівництва «Реконструкція каналізаційних очисних споруд по Кіровоградській області»	180,0	2020	100	180,0	0	Завершений
6.	Розроблення звіту з оцінки впливу на навколишнє середовище об'єкту будівництва «Реконструкція каналізаційних очисних споруд в Кіровоградській області»	170,0	2020	100	170,0	0	Завершений
7.	Реконструкція КНС-1 по Маловисківського району, Кіровоградській області. Коригування	2 522,3	2017 - 2020	33,7	849,1	32,6	Незавершений
8.	Реконструкція II нитки напірного каналізаційного колектора від КНС №1 «І» каналізаційних очисних споруд м. Олександрія	12 627,8	2019 - 2021	13,9	1 751,9	168,3	Незавершений
9.	Наукові дослідження зі створення захисних лісових насаджень на еродованих землях на території Кіровоградській області	120,0	2020	100	120,0	0	Завершений
10.	Видання поліграфічної продукції з екологічної тематики	68,2	2020	100	68,2	0	Завершений
11.	Наукові дослідження з виявлення та обґрунтування доцільності заповідання цінних природних територій	125,0	2020	100	125,0	0	Завершений
12.	Ведення державного кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду в Компаніївському та Новгородківському районах	170,0	2020	100	170,0	0	Завершений

1	2	3	4	5	6	7	8
13.	Видання екологічного паспорта Кіровоградської області за 2019 рік та Регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища Кіровоградської області за 2019 рік	100,0	2020	100	100,0	0	Завершений
14.	Створення проекту організації території регіонального ландшафтного парку «Світловодський», охорони, відтворення та рекреаційного використання його природних комплексів та об'єктів	190,0	2020	100	190,0	0	Завершений
15.	Виготовлення паспортів водних об'єктів на території Кіровоградської області	2258,0	2020	100	2258,0	0	Завершений
16.	Розроблення проектів створення територій природно-заповідного фонду Кіровоградської області	80,0	2020	100	80,0	0	Завершений
17.	Створення захисних лісових насаджень на сродованих землях на території Кіровоградської області	2012,5	2020	100	2012,5	0	Завершений
18.	Заходи щодо охорони тваринного світу та боротьби з браконьєрством (придбання матеріально-технічних засобів) на території Кіровоградської області	190,0	2020	100	190,0	0	Завершений
19.	Реконструкція берегової лінії з метою покращення санітарного стану русла річки Велика Вись в районі _____ району, Кіровоградської області	1 752,3	2019-2020	30,4	532,8	0	Незавершений
20.	Очисні споруди в с. _____, Новоукраїнського району, Кіровоградської області – реконструкція (коригування)	2 710,8	2020 - 2021	5,4	147,0	0	Незавершений
21.	Реконструкція очисних споруд потужністю 65 м.куб./добу в сел. _____ Кіровоградської області. Коригування	4 356,9	2020	13,9	607,7	0	Незавершений
22.	Реконструкція системи відведення сирого осаду та надлишково активного мулу з впровадженням технології інтенсифікації процесу зневоднення осаду на мулових майданчиках _____ очисних споруд (Кіровоградська область, Олександрійський район, _____ (коригування)	8 549,0	2017 - 2020	100	35,0	5460,5	Завершений

1	2	3	4	5	6	7	8
23.	«Реконструкція очисних споруд потужністю 150 м.куб/добу в Кіровоградській області»	15 710,9	2017 - 2020	100	9,7	0	Завершений
24.	Нове будівництво системи водовідведення з підключенням до централізованих мереж водовідведення ОКВП «Дніпро - Кіровоград» КП «Знам'янська обласна бальнеологічна лікарня» по вул. _____ та Знам'янського психоневрологічного інтернату з геріатричним відділенням і _____ (з виготовленням проектно-кошторисної документації)	6 800,0	2018 - 2020	100	26,1	0	Завершений
25.	Будівництво очисних споруд в с. _____, Кіровоградського району, Кіровоградської області (коригування)	11 458,5	2020 - 2021	0,9	99,9	0	Незавершений
26.	Проведення стратегічної екологічної оцінки регіональної екологічної програми «Ліси Кіровоградщини на 2021-2025 роки»	281,0	2020	100	281,0	0	Завершений
27.	Будівництво зовнішніх мереж каналізації з приєднанням житлових будинків № 2,4 по вул. _____ до внутрішньоквартирної мережі в м. _____ Долинського району Кіровоградської області з виготовленням проектно-кошторисної документації	450,0	2020	9,8	44,3	0	Незавершений
28.	Заходи з організації проведення стратегічної екологічної оцінки Комплексної програми охорони навколишнього природного середовища в Кіровоградській області на 2021-2025 роки	115,0	2020	100	115,0	0	Завершений
29.	Розроблення проектів створення територій природно-заповідного фонду Кіровоградської області у Компаніївському та Гайворонському районах	120,0	2020	100	120,0	0	Завершений
2021 рік							
1.	Проведення спеціальних заходів, спрямованих на запобігання знищенню чи пошкодженню природних	328,0	2021	97,3	319,3	0	Завершений

1	2	3	4	5	6	7	8
	комплексів парку - пам'ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення «Хутір Надія»						
2.	Проведення спеціальних заходів, спрямованих на запобігання знищенню чи пошкодженню природних комплексів ландшафтного заказника місцевого значення «Карпенків Край»	268,0	2021	99,7	267,3	0	Завершений
3.	Заходи з екологічної освіти, виховання екологічної культури та інформування населення щодо вирішення екологічних проблем регіону	160,0	2021	99,5	159,2	0	Завершений
4.	Розроблення проекту організації та утримання території парку - пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Тобілевичі»	400,0	2021	99,8	399,0	0	Завершений
5.	Реконструкція каналізаційних очисних споруд з новим будівництвом цеху механічного зневоднення осаду стічних вод по в Кіровоградській області	68 574,335	2014-2021	90,5	14 883,7	0	Незавершений
6.	Реконструкція II нитки напірного каналізаційного колектора від КНС №1 каналізаційних очисних споруд	12 627,788	2019-2021	100	7 025,9	0	Завершений
7.	Реконструкція КНС-1 у району, Кіровоградській області. Коригування	1 250,3	2021	100	1 250,3	0	Завершений
8.	Покращення екологічного стану русла річки Бешка на території Новопраської селищної ради (з виготовленням проектно-кошторисної документації)	600,0	2021	95,4	572,60	0	Завершений
9.	Реконструкція каналізаційної насосної станції (КНС) по Кіровоградській області	962,23	2021	96,8	931,8	0	Завершений
10.	Виготовлення робочого проекту щодо розробки заходів з відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річки Велика Вись, спрямованих на природонаближене її відновлення	600,0	2021	91,2	547,3	0	Завершений

1	2	3	4	5	6	7	8
11.	Очисні споруди Новоукраїнського району Кіровоградської області – реконструкція (коригування)	500,0	2021	90,5	452,7	0	Завершений (скориговано проект)
12.	Розроблення проектів створення територій і об'єктів природно-заповідного фонду Кіровоградської області та організація їх територій	150,0	2021	100	150,0	0	Завершений
13.	Розробка програми державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря Кіровоградської області	600,0	2021	95,3	572,0	0	Завершений
14.	Актуалізація концепції Державної цільової регіональної програми радіаційного і соціального захисту населення Кіровоградської області та міста Кропивницького	95,0	2021	94,7	90,0	0	Завершений
15.	Видання екологічного паспорта Кіровоградської області за 2020 рік та Регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища Кіровоградської області за 2020 рік	100,0	2021	96,9	96,9	0	Завершений
16.	Проведення наукових досліджень з метою ведення державного кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду Кіровоградської області	170,0	2021	100	170,0	0	Завершений
17.	Проведення наукових досліджень з виявлення та обґрунтування доцільності заповідання цінних природних територій Кіровоградської області	150,0	2021	100	150,0	0	Завершений
18.	Створення захисних лісових насаджень на еродованих землях на території Кіровоградської області	2 126,0	2021	97,7	2 076,9	0	Завершений
19.	Проведення процедури оцінки впливу на довкілля об'єкту «Берегоукріплювальні роботи Кременчуцького водосховища в районі Світловодського району Кіровоградської області. IV етап (з коригуванням проектно-кошторисної документації)»	199,0	2021	95,5	190,0	0	Завершений
20.	Запровадження та обслуговування програми діагностичного моніторингу масивів поверхневих вод на хімічні та фізико-хімічні показники у Кіровоградській області	199,0	2021	100	199,0	0	Завершений

1	2	3	4	5	6	7	8
21.	Берегоукріплювальні роботи Кременчуцького водосховища в районі Світловодського району Кіровоградської області. IV етап (з коригуванням проектно-кошторисної документації)	99,0	2021	99,2	98,2	0	Завершений
22.	Виготовлення робочого проекту щодо розробки заходів з відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного та санітарного стану річки Березівка, спрямованих на природонаближене її відновлення у межах Олександрійського району Кіровоградської області	600,0	2021	98,3	590,0	0	Завершений
2022 рік							
1.	Реконструкція каналізаційних очисних споруд з новим будівництвом цеху механічного зневоднення осаду стічних вод Кіровоградської області (коригування)	68574,335	2014-2022	94,8	3 586,2	0	Роботи на об'єкті завершені

18. Найважливіші екологічні проблеми регіону

Визначення пріоритетних екологічних проблем регіону побудоване на оцінці екологічної ситуації області з використанням соціально-економічних, статистичних показників (обсяги викидів, скидів), показників стану водного та повітряного середовищ, зокрема, нормативів якості водних ресурсів, атмосферного повітря; нормативів скиду забруднюючих речовин у водні об'єкти, просторових та часових масштабів прояву негативних процесів.

Найбільшими екологічно небезпечними об'єктами на території області є:

ДП «Східний гірничо-збагачувальний комбінат» (добування уранової та торієвої руди, виробництво та переробка ядерного палива) – накопичено 47160,280 тис. тонн відходів у хвостосховищі у балці «Щербаківська»

ТОВ «Побужський феронікелевий комбінат» (виробництво кольорових металів (нікелю)) – викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря 2023,954 тонн/рік;

Кіровоградське ВКГ ОКВП «Дніпро-Кіровоград» (забір, очищення та скид стічних вод) - скид 11,140 млн. куб. м стічних вод на рік.

ДП «Східний гірничо-збагачувальний комбінат»

ТОВ «Побужський феронікелевий комбінат»

ОКВП «Дніпро-Кіровоград»

18.1 Основні чинники та критерії для визначення найважливіших екологічних проблем, у тому числі пов'язаних із:

1) забруднення атмосферного повітря викидами забруднюючих речовин від промислових підприємств та автотранспорту.

Стаціонарні джерела забруднення атмосферного повітря.

Важливим завданням є системне та постійне вжиття заходів, пов'язаних із збереженням, поліпшенням та відновленням стану атмосферного повітря, запобіганням та зниженням рівня його забруднення та впливу на нього хімічних сполук, фізичних та біологічних факторів шляхом дотримання гранично допустимих викидів, концентрацій забруднюючих речовин в атмосферному повітрі, гранично допустимого впливу фізичних та біологічних факторів стаціонарних джерел.

На підприємствах значне забруднення атмосферного повітря викидами від стаціонарних джерел пов'язано з недотриманням вимог експлуатації пилогазоочисного устаткування; невиконанням у встановлені терміни заходів щодо зниження обсягів викидів до нормативного рівня; низькими темпами впровадження сучасних технологій очищення викидів; використанням альтернативних видів палива низької якості та не забезпечення оптимальних режимів спалювання на застарілому обладнанні (інколи несертифікованому) з недотриманням вологості, сірчистості та зольності; відсутністю ефективного очищення викидів підприємств від газоподібних домішок.

Пересувні джерела забруднення атмосферного повітря.

За останні роки кількість автомобілів значно збільшилася. Автомобілі, обладнані пристроями для нейтралізації відпрацьованих газів, експлуатуються в малих кількостях. Враховуючи ситуацію, що склалася, а саме: старіння автопарків, експлуатацію старих автомобілів з відпрацьованими моторесурсами – вплив фізичних факторів пересувних джерел та кількість забруднюючих речовин у відпрацьованих газах, що викидаються, збільшується;

2) забрудненням водних об'єктів скидами забруднюючих речовин із зворотними водами промислових підприємств, підприємств житлово-комунального господарства.

За даними звітності 2-ТП (водгосп) водокористувачами області в 2022 році було забрано 143,926 млн. куб. м води, що на 56,71 млн. куб. м або на 28,26 % менше, ніж у попередньому році. Із загального обсягу із поверхневих водних джерел забрано – 128,028 млн. куб. м та із підземних – 15,898 млн. куб. м.

Використано всього свіжої води – 43,576 млн. куб. м в тому числі: на питні і санітарно-гігієнічні потреби – 15,388 млн. куб. м, виробничі – 24,99 млн. куб. м, для потреб зрошення – 2,765 млн. куб. м, на інші потреби – 0,433 млн. куб. м. Втрачено води при транспортуванні – 9,735 млн. куб. м.

Сучасний стан поверхневих водойм області характеризується антропогенним тиском суб'єктів господарювання. Значна частина недостатньо очищених стоків щорічно потрапляє у водні об'єкти та завдає їм незворотної шкоди.

В 2022 році загальне водовідведення по області склало 39,715 млн. куб. м води, в тому числі: 34,229 млн. куб. м – скид зворотних вод в поверхневі водні об'єкти, з них нормативно очищені – 3,385 млн. куб. м, ті що не потребують очистки 13,546 млн. куб. м та 17,298 млн. куб. м - забруднених, недостатньо очищених вод, які склали 50,5 % від загального обсягу водовідведення у поверхневі води.

Найбільшими забруднювачами поверхневих водних об'єктів залишаються підприємства комунального господарства. Серед причин незадовільної роботи каналізаційних очисних споруд – їх перевантаженість або недовантаженість, зношеність обладнання та відсутність коштів на проведення поточних ремонтних робіт чи реконструкції в цілому;

3) проблемами щодо умов скидання шахтних і кар'єрних вод у водні об'єкти:

скидання мінералізованих шахтних вод без очистки;

4) забрудненням підземних водоносних горизонтів.

наявність місць акумуляції комунальних і побутових відходів;

сільськогосподарські та інші угіддя, на яких застосовуються добрива, пестициди та інші хімічні речовини;

промислові майданчики підприємств, поля фільтрації, скважини та інші гірничі виробки;

5) порушенням гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону.

Водний фонд області складає 1599 річок: 2 великі річки - Південний Буг і Дніпро, 8 середніх річок: Синюха, Велика Вись, Чорний Ташлик, Ятрань, Інгул, Тясмин, Інгулець, Висунь та 1589 малих річок, загальною довжиною 7233,6 км.

До основних проблем у галузі використання і охорони вод та відтворення водних ресурсів на території Кіровоградської області належать:

недостатня забезпеченість місцевими водними ресурсами, їх запаси вдвічі менші, ніж в середньому в Україні. В області є населені пункти, що користуються привізною водою;

зменшення обсягів доступних до використання водних ресурсів, обміління поверхневих водних об'єктів, вичерпання підземних вод;

втрати земель та забруднення поверхневого питного водозабору через абразійні береги;

ризики отримання збитків, завданих повеннями (паводками) чи посухами, що посилюються негативним впливом зміни клімату;

«задовільний», «поганий» і «дуже поганий» екологічний стан більшості поверхневих водних масивів (екологічний потенціал штучних або істотно змінених масивів поверхневих вод);

відсутність встановлених меж прибережних захисних смуг та водоохоронних зон водних об'єктів, у зв'язку з дифузним забрудненням поверхневих водних об'єктів, пов'язаних з агропромисловою діяльністю;

більша частина існуючих випусків зворотних стічних вод у поверхневі водні об'єкти потребує реконструкції або будівництва каналізаційних очисних споруд;

недостатня забезпеченість споживачів централізованим водовідведенням обумовлює забруднення поверхневих водних об'єктів від дифузних джерел;

гідроморфологічні зміни річок, висока зарегульованість та втрата природної дрени водних об'єктів;

б) утилізацією відходів гірничодобувної, металургійної, енергетичної та інших галузей промисловості.

Відходи гірничодобувної, металургійної, енергетичної та інших галузей промисловості складаються з небезпечних відходів, ресурсоцінних відходів і безпечних відходів.

За статистичними даними у Кіровоградській області обсяг утворених відходів за 2022 рік становить 461 тис. т відходів.

Основною проблемою, яка виникає у сфері поводження з побутовими відходами є відсутність системи збору, сортування та утилізації твердих побутових відходів, незадовільний стан звалищ твердих побутових відходів.

Звалища твердих побутових відходів у більшості населених пунктів області функціонують багато років. На усіх звалищах області не дотримується повний технологічний процес захоронення відходів, відсутнє їх сортування, що спричиняє забруднення довкілля. Майже усі звалища потребують невідкладної санації та рекультивації. Тому виникла необхідність створення сучасних технічно оснащених полігонів для захоронення твердих побутових відходів та запровадження механізмів їх збору, сортування, утилізації та захоронення.

Місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування на місцевому рівні недостатньо впроваджуються системи роздільного збирання побутових відходів та вилучення їх ресурсно-цінних компонентів і небезпечних складників, системи збирання, заготівлі й утилізації відходів як вторинної сировини. 01 січня 2018 року вступила в дію норма Закону України «Про відходи», згідно з якою заборонено захоронення неперероблених (необроблених) побутових відходів;

7) вплив уранодобувної промисловості на навколишнє середовище

Кіровоградська область розташована у межах центральної частини Українського кристалічного щита, що обумовлює на її території значні запаси різних видів корисних копалин, у тому числі уранових руд.

Область посідає провідне місце в Україні за запасами урану (83 % від загальних запасів в Україні) та займає монопольне становище (100 %) за його

видобутком. Розвідано різною мірою (детально або попередньо) 16 родовищ, з яких розробляється 4.

У Кіровоградській області ризики у сфері радіаційної безпеки обумовлені виробничою діяльністю підприємств урановидобувної промисловості, а саме підрозділами державного підприємства «Східний гірничо-збагачувальний комбінат» (ДП «СхідГЗК»). Підприємство здійснює видобуток уранових руд, які є природним радіоактивним матеріалом, на Смолінській, Інгульській та Новокостянтинівській шахтах. Шахти розташовані у Кіровоградській області (Ватутінське родовище в смт. Смоліному Новоукраїнського району; Мічурінське та Центральне родовище в с. Неопалимівці Кіровоградського району; Новокостянтинівське родовище в с. Олексіївці Новоукраїнського району). Переробка уранових руд здійснюється на гідрометалургійному заводі підприємства в м. Жовті Води Дніпропетровської області. Крім того, на території Олександрійського району в балці «Щербаківська» розташоване діюче сховище відходів переробки уранових руд, площею 269 га, в якому за період експлуатації (з 1959 року) накопичено близько 42,359 млн. куб. м.

Радіаційний стан на території санітарно-захисної зони та зони спостереження шахт відповідають коливанням природнього радіаційного фону території.

З метою безпечного зняття з експлуатації Смолінської шахти, запаси якої майже вичерпані, Міністерством енергетики України розробляється проєкт Концепції Державної цільової екологічної програми зняття з експлуатації уранового об'єкта на 2023-2027 роки. Вказаною програмою буде передбачено здійснення заходів з її ліквідації, забезпечення екологічної безпеки і зниження рівня забруднення радіонуклідами природного походження до рівня, що не впливає на здоров'я людини та навколишнє природне середовище;

8) проблемами природно-заповідного фонду.

Формування системи природно-заповідних територій є одним із пріоритетних напрямків заповідної справи. Метою є створення мережі природно-заповідних територій до рівня достатнього для збереження їх різноманіття та природних екосистем у цілому. В області постійно ведеться робота щодо організації заходів по заповіданню нових територій та об'єктів природно-заповідного фонду. Поряд з цим, існують питання, які потребують вирішення:

відсутність проєктів організації територій та об'єктів природно-заповідного фонду;

відсутність проєктів утримання та реконструкції парків - пам'яток садово-паркового мистецтва;

відсутність закріплених на місцевості меж заповідних об'єктів, інформаційних та охоронних знаків, що призводить до порушення заповідного режиму територій, зміни площі та конфігурації меж, самозахоплення земель природно-заповідного фонду та загрози їх втрати;

відсутність механізмів економічного стимулювання для створення нових об'єктів природно-заповідного фонду та відшкодування збитків

землекористувачам (землевласникам), а також механізму викупу земельних ділянок для заповідання;

відмова відповідних організацій та державних органів надавати погодження на заповідання територій з огляду на корпоративний чи індивідуальний інтерес в приватизації цінних земельних ділянок;

передача під охорону територій та об'єктів природно-заповідного фонду;

неузгодженість і недосконалість законодавства (земельного, лісового, природоохоронного та законодавства про місцеве самоврядування) у частині заповідної справи;

складнощі щодо винесення меж в натуру вже існуючих територій та об'єктів природно-заповідного фонду через недостатнє фінансування робіт землевласників (землекористувачів);

недостатнє фінансування заходів формування екологічної мережі області у бюджетах регіонального та місцевого рівнів щодо створення нових об'єктів природно-заповідного фонду, охорони та утримання існуючих об'єктів природно-заповідного фонду;

недосконалість та недостатня якість земельної кадастрової документації.

Серед головних питань, які стримують розширення територій та об'єктів природно-заповідного фонду, є великий відсоток розораності території області, який досягає 85 %, що ускладнює процес пошуку та створення нових та розширення існуючих територій природно-заповідного фонду.

18.2. Аналіз найважливіших екологічних проблем

1) що вимагають вирішення на міжнародному рівні

відсутність міжнародних інвестицій в галузі переробки та утилізації твердих побутових відходів;

2) загальнодержавного значення

забруднення атмосфери викидами промислових підприємств та автотранспорту;

забруднення водних об'єктів недостатньо очищеними стічними водами від комунальних господарств та промислових підприємств;

забруднення навколишнього природного середовища твердими побутовими відходами;

відсутність сучасних механізмів стосовно заповідання територій в умовах відсутності вільних територій та безконтрольного використання земель для сільськогосподарського виробництва;

виснаження та деградація землі внаслідок вирубки лісосмуг та недотримання сівозмін сільськими господарствами (виробниками);

створення загальнодержавної комплексної системи моніторингу стану навколишнього природного середовища;

3) місцевого значення

відсутність сучасних полігонів твердих побутових відходів в населених пунктах області або заводів з переробки твердих побутових відходів;

перевищення середньорічних значень граничних рівнів або цільових показників та інформаційного перевищення або порогів небезпеки

забруднюючих речовин у містах, де розміщені пости спостережень, зокрема у містах: Кропивницький, Олександрія та Світловодськ;

відсутність Регіонального плану управління відходами;

4) вирішення яких не потребує залучення значних матеріальних (фінансових) ресурсів

покращення стану поводження з твердими побутовими відходами, ліквідація несанкціонованих сміттєзвалищ, впровадження роздільного збирання відходів від населення, рекультивация сміттєзвалищ, експлуатація яких недоцільна;

еколого-просвітницьке виховання населення;

будівництво нових або реконструкція існуючих очисних споруд;

створення обласної електронної системи моніторингу.

18.2.1 Екологічні проблеми, спричинені збройною агресією проти України

Процедуру визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії, визначено Порядком визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії російської федерації, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 20 березня 2022 року № 326.

Відповідно до Порядку Державна екологічна інспекція України є відповідальною за визначення шкоди та збитків (підпункти 9, 11, 12, 14 пункту 2 Порядку) за такими показниками:

шкода, завдана земельним ресурсам;

збитки, завдані водним ресурсам;

шкода, завдана атмосферному повітрю;

збитки, завдані природно-заповідному фонду.

Державною екологічною інспекцією Придніпровського округу (Дніпропетровська та Кіровоградська області), відповідно до методик, розраховано збитки, завдані внаслідок збройної агресії російської федерації у 2022 році:

за забруднення ґрунтів площею 2829,72 кв. м та засмічення земельних ресурсів площею 55546,63 кв. м на загальну суму 4 558716,653 тис. грн;

за викиди в атмосферне повітря на загальну суму 146514,160 тис. грн.

**Відповідальні виконавці розділів Екологічного паспорту
Кіровоградської області за 2022 рік**

1.	Загальна характеристика.....	Подвисоцька О.І. (066 684 68 37)
2.	Чисельність населення	Подвисоцька О.І. (066 684 68 37)
3.	Фізико-географічна характеристика	Ткаліч Т.В. (32-08-92)
4.	Атмосферне повітря	Клименко А.В. (32-08-92)
5.	Водні ресурси	Ткаліч Т.В. (32-08-92)
6.	Земельні ресурси	Галь К.В. (32-10-90)
7.	Лісові ресурси	Галь К.В. (36-10-31)
8.	Рослинний світ	Галь К.В. (36-10-31)
9.	Тваринний світ	Галь К.В. (36-10-31)
10.	Природно-заповідний фонд	Галь К.В. (36-10-31)
11.	Формування екологічної мережі	Галь К.В. (36-10-31)
12.	Поводження з відходами та небезпечними хімічними речовинами.....	Ткаліч Т.В. (32-08-92)
13.	Радіаційна безпека.....	Ткаліч Т.В. (32-08-92)
14.	Корисні копалини.....	Подвисоцька О.І. (066 684 68 37)
15.	Моніторинг довкілля.....	Ткаліч Т.В. (32-08-92)
16.	Міжнародне співробітництво.....	Подвисоцька О.І. (066 684 68 37)
17.	Планування природоохоронної діяльності.....	Галь К.В. (36-10-31) Подвисоцька О.І. (066 684 68 37)
18.	Найважливіші екологічні проблеми регіону.....	Ткаліч Т.В. (32-08-92) Клименко А.В. (32-08-92) Галь К.В. (32-08-92) Подвисоцька О.І. (066 684 68 37)